

Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

број 1
јануар 2016.
година LVI
ISSN 0354 - 3242

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 1
јануар 2016.
година LVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Душан Вујовић, министар финансија

Уређивачки одбор
Горана Грозданић, др Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Горана Грозданић
посебни саветник министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стипична мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Тел. 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2016 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман преноса права својине на бензинској станици, као и на земљишту на коме се, односно под којим се тај објекат налази, који врши привредно друштво – обвезник ПДВ правним послом уз накнаду 17

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима (пословним објектима) који врши обвезник ПДВ – привредно друштво у стечају, Републици Србији (за потребе Министарства унутрашњих послова). 23
 2. Да ли се испорука металних конструкција и делова конструкција, са уградњом, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? . . 26
 3. Порески третман непродате робе – враћених дуванских производа од стране малопродавца велепродавцу 30
 4. Порески третман донирања 100 примерака Зборника радова са међународне научне конференције које Клуб генерала и адмирала Србије донира Министарству одбране. 32
 5. Порески третман промета добара и услуга који се врши у оквиру реализације пројекта „Активна инклузија и права Ромкиња на Западном Балкану“, финансираног од стране Владе Републике Аустрије, у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Аустрије о општим одредбама и условима развојне сарадње 33
-

-
6. Порески третман промета услуга ручног, односно машинског чишћења бетонских и асфалтних површина, укључујући и прање тих површина, као и промета услуга пражњења канти за смеће, контејнера и септичких јама (са одвожењем на депонију), на локацијама на којима се налазе управне зграде, царинске испоставе, реферати, пунктови и гранични прелази, који обвезник ПДВ – привредно друштво врши Управи царина 38
 7. Порески третман продаје добара над којима се спроводи извршење у извршном поступку у складу са законом 39
 8. Да ли се сервисирање лифтова, отклањање кварова и хаварија, укључујући и хитно интервенисање у случају заглављивања лифта, у оквиру којих се врши замена резервних делова, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 46
 9. Пореска стопа по којој се опорезује промет и увоз житних пахуљица (нпр. пахуљица од пшенице, кукуруза, овса, пиринча и др.) 49
 10. Да ли се на увоз моторних возила за потребе мото трка, која су предмет уговора о донацији, плаћа ПДВ? 50
 11. Да ли се плаћа ПДВ ако ОЕБС Мисија у Србији поклања компјутерску опрему која је увезена за службене потребе те Мисије у Србији? 52
 12. Да ли се испорука и монтажа бетонских плутајућих понтона, који се користе за опремање марина, пристаништа, кућице на води и сл, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 54
 13. Да ли је поседовање документа о смањењу накнаде из члана 15. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци, услов за смањење пореске основице и износа обрачунатог ПДВ за тај промет? 56
-

-
14. Да ли се промет добара и услуга који се врши у оквиру одржавања и поправки лифтова – платформи за инвалиде, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 60
15. Да ли обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза у случају када је обвезник ПДВ – претходни учесник у промету издао формално неисправан рачун, на основу којег је предметни обвезник ПДВ користио обрачунати ПДВ као претходни порез, који му је оспорен у поступку пореске контроле, након чега му је претходни учесник у промету издао нови, формално исправан рачун? 63
16. Да ли обвезник ПДВ који набавља готове млечне производе од обвезника ПДВ – привредног друштва у стечају, у циљу даљег промета тих добара на домаћем и страном тржишту, има право да ПДВ који му је обрачунат за тај промет од стране обвезника ПДВ – привредног друштва у стечају одбије као претходни порез? 65
17. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши постављање инсталација за функционисање расхладних уређаја? 67
18. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши постављање инсталације за кабловску телевизију са припадајућим уређајима (модем, рисивер, сателитска антена)? 71
19. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ врши уградњу шиљака за заштиту од птица на крововима, терасама, климама, гелендерима и другим местима и мрежа за заштиту од птица на зградама, терасама и другим местима? 75
20. Да ли се обрачунава и плаћа ПДВ на промет консултантских услуга који се врши Агенцији за осигурање депозита, а који се финансира средствима донације у складу са уговором о донацији закљученим између Агенцији за осигурање депозита и Европске банке за обнову и развој? 78
-

-
21. Са аспекта Закона о порезу на додату вредност који се примењивао закључно са 14. октобром 2015. године, ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају када је обвезник ПДВ – инвеститор истовремено и извођач радова у оквиру доградње сопственог објекта, при чему за одређене радове ангажује друге обвезнике ПДВ (који се у смислу закона којим се уређује планирање и изградња не сматрају извођачима радова)? 79
22. Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши Агенцији за локални економски развој основаној од стране Скупштине града Лесковца? 82
23. Да ли се испорука челичних конструкција, са монтажом, која се врши у оквиру изградње објеката, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 87
24. Да ли се обрачунава и плаћа ПДВ на накнаду – провизију коју остварује туристичка агенција или друго правно лице по основу продаје полиса осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва? 93
25. Порески третман промета услуге сервисног одржавања опреме са испоруком резервног дела која се врши у оквиру предметне услуге 95
26. Да ли се обрачунава и плаћа ПДВ у случају када обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме, на територији Републике Србије, имаоцу гаранције изврши замену резервних делова у гарантном року у складу са условима из гаранције? 96
-

-
27. Ко има обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када обвезник ПДВ, у својству извођача радова, врши доградњу грађевинског објекта другом обвезнику ПДВ, у својству инвеститора, у случају када је обвезник ПДВ који врши предметни промет примио авансна средства у периоду пре издавања грађевинске дозволе, при чему је промет за који су примљена та авансна средства извршен у периоду када је постојала грађевинска дозвола, са аспекта Закона о порезу на додату вредност који се примењивао закључно са 14. октобром 2015. године односно који се примењује од 15. октобра 2015. године? 99
28. Да ли се изградња шумских путева, коју обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона? 106
29. Да ли се испорука челичних елемената и склопова, са монтажом, која се врши у оквиру изградње складишта, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 109
30. а) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају реализације пројекта финансираног у потпуности из средстава Министарства привреде, односно финансираних делом из средстава Министарства привреде, а делом из средстава органа локалне самоуправе, при чему се реализација пројекта врши за потребе локалне самоуправе?..... 115
- б) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства по основу коначне ситуације када је реч о реализацији пројекта који су започети закључно са 14. октобром 2015. године, у смислу да је до овог датума плаћен аванс и издата привремена ситуација, а да ће коначна ситуација бити издата после 15. октобра 2015. године?..... 115
-

в) Када настаје пореска обавеза код промета добара и услуга из области грађевинарства?	115
г) Да ли се у рачуну за промет добара и услуга из области грађевинарства, за који обвезник ПДВ који врши предметни промет није порески дужник, исказује ПДВ?	115
д) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају реализације пројекта финансираног у потпуности из средстава Министарства привреде, при чему се реализација пројекта врши за потребе јавног предузећа?	115
ђ) Да ли Министарство привреде може да у име и за рачун пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства, примера ради органа локалне самоуправе, плати износ ПДВ за који је орган локалне самоуправе порески дужник?	115
31. Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства ако је извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а та авансна средства представљају накнаду или део накнаде за промет добара и услуга из области грађевинарства за који је, у складу са Законом о ПДВ који се примењивао закључно са 14. октобром 2015. године, порески дужник био обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове, па је за исти промет добара и услуга из области грађевинарства обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове поново примио авансна средства од 15. октобра 2015. године?	124
32. Порески третман промета односно увоза електричне енергије	129

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли члан привредног друштва (резидентно правно лице) остварује капитални добитак у случају када уноси неновчани улог (непокретности) у друго правно лице и по том основу (сразмерно вредности унете имовине) стиче удео у капиталу друштва, односно када изврши продају удела које је стекао на основу уноса неновчаног капитала у то привредно друштво, трећем лицу? 145
 2. Могућност коришћења пореског кредита од стране правног лица – стицаоца, у ситуацији када је то правно лице путем статусне промене стекло основна средства по основу којих је друштво преносилац започело да остварује право на пореско ослобођење 147
 3. Да ли постоји повезаност међу лицима у случају када је један брачни друг (супруг) оснивач привредног друштва (правно лице А) са 33% учешћа у капиталу тог правног лица, док је други брачни друг (супруга) оснивач и 100% власник другог привредног друштва (правно лице Б), при чему супруга, истовремено, обавља и делатност у циљу остваривања прихода као предузетник (предузетничка агенција), док су истовремено оба супружника оснивачи (заједно са другим физичким лицима) удружења грађана са статусом правног лица (правно лице Ц)? 149
 4. Услови за трајно признавање расхода по основу отписа исправљених појединачних потраживања из члана 16. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица 152
 5. Да ли је приход који нерезидентно правно лице оствари од резидентног правног лица по основу накнаде за услугу уступања тржишта предмет опорезивања порезом по одбитку? 154
-

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли организације Црвеног крста имају право на пореско ослобођење од пореза на имовину? 157
 2. На основу којих података јединица локалне самоуправе утврђује просечну цену квадратног метра одговарајућих непокретности по зонама на својој територији тј. да ли се та просечна цена утврђује на основу података Пореске управе о тржишној вредности непокретности која чини основицу пореза на пренос апсолутних права? 160
 3. Да ли се плаћа порез на наслеђе и поклон на поклон покретних ствари (нпр. систем озвучења, фотеља lazy bag, пројектор променљивих одраза и др.) који правно лице – резидент Републике Србије (школа за основно и средње образовање) стекне по основу уговора који је закључило са нерезидентним лицем? 162
 4. Надлежност за појашњења у вези пореске обавезе пореза на имовину која је утврђена за конкретну непокретност . . 165
 5. Да ли власници објеката изграђених без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу (незаконито изграђени објекти), који за те објекте први пут у 2016. години или касније поднесу пореску пријаву за утврђивање пореза на имовину, могу бити ослобођени пореске обавезе за те објекте за период од настанка пореске обавезе закључно са годином која претходи години у којој су поднели пореску пријаву? 167
 6. Како се утврђује основица пореза на имовину уколико јединица локалне самоуправе до 30. новембра текуће године није објавила коефицијенте за непокретности у зонама или их је утврдила преко максималног износа коефицијената прописаних Законом о порезима на имовину? 169
-

-
7. Да ли се применом члана 12. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину порез на имовину плаћа на земљиште које је део споменика културе и које је без накнаде уступљено другим лицима или је то земљиште ослобођено плаћања пореза? 170
8. а) Како се утврђује пореска основица пореза на имовину уколико земљиште пореског обвезника чине три катастарске парцеле које се међусобно граниче и представљају једну физичку целину, али је у питању земљиште различите врсте према члану ба став 1. тач. 1) до 3) Закона о порезима на имовину? 172
- б) Да ли се са становишта Закона о порезима на имовину грађевинским земљиштем сматра земљиште које је у катастру уписано као земљиште у грађевинском подручју по култури њива? 172
- в) Шта је предмет опорезивања порезом на имовину у случају када је привредно друштво ималац права својине на земљишту површине мање од 10 ари или површине 10 ари, при чему су на том земљишту изграђена два складишна објекта чији је власник предметно привредно друштво? . . . 172
9. Да ли је предмет опорезивања порезом на имовину право, коришћење или државина ветрогенератора као енергетског објекта? 178
10. Да ли промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште настаје изградњом објекта који су били предмет легализације, односно да ли орган надлежан за утврђивање пореза на имовину може у конкретном случају ово земљиште опорезовати као грађевинско? 181
-

11. Да ли је грађевинско земљиште – земљиште у грађевинском подручју и земљиште изван грађевинског подручја које је по култури њива, као и земљиште које је у грађевинском подручју и чија је доминантна намена – зеленило и рекреација?	182
12. Подношење пореске пријаве обвезника пореза на имовину који води пословне књиге коме је за конкретну непокретност пореска обавеза настала пре 2013. године и постоји и у 2014. години, али је обвезник пропустио да и ту непокретност обухвати пореским пријавама које је поднео за утврђивање пореза на имовину за 2013. годину и за раније године, као и пореском пријавом о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину	184
13. Утврђивање просечне цене одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе, које су елемент за утврђивање вредности непокретности која чини основицу пореза на имовину	190
14. Порески третман размене права својине на непокретностима без доплате у новцу, која се врши између јединице локалне самоуправе (с једне стране) и физичких лица – сувласника на непокретности које се дају у размену (с друге стране), по основу уговора о размени непокретности.	193
15. Основица пореза на имовину на непокретности обвезника који не води пословне књиге, а резидент је Републике Кипар	197

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман дневница за службено путовање у иностранство	201
---	-----

2. Порески третман примања запосленог по основу накнаде превоза на службеном путовању када је одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе	204
3. Порески третман прихода који физичко лице оствари по основу награде, новчане помоћи и другог давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца.	206
4. Обвезник пореза на доходак грађана	208
5. Моменат настанка пореске обавезе у случају када фармацеутска компанија плаћа трошкове котизације за лекаре и фармацеуте који учествују на стручној едукацији, а који у компанији нису запослени, у случају када се врши авансно плаћање према рачуну организатора едукације на основу прелиминарне листе учесника која може да се разликује од коначне листе лица која су стварно учествовала на том догађају	211
6. Остваривање права на повраћај дела плаћеног доприноса и дела плаћеног пореза на зараду за новозапослена лица, у случају када је физичко лице од Националне службе за запошљавање примало новчану накнаду за време незапослености	214
7. Да ли постоји обавеза плаћања пореза на доходак грађана у случају када физичко лице оствари примање којим се надокнађује штета услед претрпљене телесне повреде? . . .	217
8. Околности које су релевантне за остваривања права на олакшицу из члана 21в Закона о порезу на доходак грађана и члана 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање	218

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли особа са инвалидитетом, која је власник путничког моторног возила и која је код регистрације тог возила платила порез на употребу моторних возила из разлога што није поднела доказе за остваривање права на пореско ослобођење, а која у току периода важења регистрације тог возила на своје име региструје друго путничко моторно возило и приложи доказе за остваривање права на пореско ослобођење, има право на пореско ослобођење код регистрације другог путничког моторног возила? 221

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Да ли се код утврђивања основице пореза на имовину за 2008. годину за непокретности – објекте, за које је обвезник привредно друштво, утврђује намена тих објеката (пословни простор, стан, гаража ...)? 225
2. Право пореског обвезника на повраћај више или погрешно плаћеног пореза 227

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Републичка административна такса у поступку издавања интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине 229
 2. Захтев за ослобођење од плаћања републичке административне таксе за издавање личне радне дозволе држављанину Јужног Судана 232
 3. Да ли постоји правни основ за наплату таксе када лице поднесе захтев надлежном органу (високошколској установи) за издавање уверења о положеним испитима? . . 235
-

-
4. Да ли се могу ослободити плаћања републичке административне таксе страни држављани који код надлежног органа поднесу захтев за пријем у држављанство Републике Србије?237
 5. Начин и поступак примене Закона о републичким административним таксама када надлежни орган на захтев лица издаје међународну возачку дозволу239

АКЦИЗЕ

1. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за грејање243
2. Остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на одређене деривате нафте који се користе у индустријске сврхе246

ЦАРИНЕ

1. Захтев за смањење царинских дажбина на увоз делова за бицикле из НР Кине из тарифних ознака које су достављене, а за које су Законом о Царинској тарифи прописане стопе царине у висини од 5% и 10%253
2. Учешће страног лица у царинском поступку и правилно попуњавање царинске декларације у том случају256

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Оцена валидности потврде о резидентности издате од стране надлежних органа Италије, као услов за примену уговора о избегавању двоструког опорезивања са Италијом (у конкретном случају, решења из члана 10. став 2. Уговора, које се односи на опорезивање дивиденди)259
-

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

РАЧУНОВОДСТВО

1. Да ли је приликом вођења пословних књига привредно друштво у обавези да користи рачуне (конта) прописане Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/14), односно да ли може објединити поједине рачуне (конта) и нпр. на истом рачуну евидентирати потраживања од купаца (без обзира да ли су у земљи или из иностранства), обавезе према добављачима (без обзира да ли су у земљи или из иностранства)?263
2. Шта се сматра пословним приходом правног лица које пружа услуге дистрибуције медијских садржаја? 266

П О Д С Е Т Н И К

Финансијски прописи донети у јануару месецу
2016. године 269

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

1. Порески третман преноса права својине на бензинској станици, као и на земљишту на коме се, односно под којим се тај објекат налази, који врши привредно друштво – обвезник ПДВ правним послом уз накнаду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-407/2015-04 од 27.1.2016. год.)

1. Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 7) ЗПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. ЗПДВ).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) ЗПДВ, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 2) ЗПДВ прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара, обвезник ПДВ, за промет грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) ЗПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 120/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник), објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се грађевине спојене са тлом, које представљају физичку,

функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);

2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру објеката сматрају се делови објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Одредбама члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године;

2) од 1. јануара 2005. године.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката сматрају се делови тих објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, промет објеката и економски дељивих целина у оквиру објеката ослобођен је ПДВ без права на одбитак претходног пореза, осим ако се ради о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или

економски дељивој целини у оквиру тог објекта, односно о промету објекта за који се ПДВ обрачунава из разлога што је, уз испуњење прописаних услова, уговором на основу којег се врши пренос права располагања на том објекту предвиђено да се на тај промет обрачунава ПДВ.

У случају када се врши промет објекта који се не сматра првим преносом права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту (при чему се новоизграђеним грађевинским објектом сматра објекат чија је изградња, односно доградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године, као и објекат чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године), тај промет опорезив је ПДВ ако су истовремено испуњени следећи услови:

- да се промет врши између обвезника ПДВ;
- да је уговором на основу којег се врши пренос права располагања предвиђено да се предметни промет опорезује ПДВ;
- да обвезник ПДВ – стицалац објекта има право да обрачунати ПДВ одбије као претходни порез у потпуности (ако ће предметни објекат користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији).

Према томе, ако је у конкретном случају реч о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – бензинској станици, односно ако је реч о промету бензинске станице за који се ПДВ обрачунава из разлога што је, уз испуњење прописаних услова, уговором на основу којег се врши пренос права располагања на бензинској станици предвиђено да се на тај промет обрачунава ПДВ, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са ЗПДВ. Поред тога, Министарство финансија напомиње да промет земљишта на коме се налази бензинска станица и

земљишта које служи редовној употреби бензинске станице сматра се споредним прометом који се врши уз промет грађевинског објекта – бензинске станице.

2. Са аспектиа Закона о порезима на имовину

Према одредби члана 23. став 1. тач. 1) и 5) и став 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗПИ), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности, односно права коришћења грађевинског земљишта. Порез на пренос апсолутних права плаћа се и код давања грађевинског земљишта у јавној својини у закуп, у складу са законом који уређује планирање и изградњу, на период дужи од једне године или на неодређено време, ради изградње објеката.

Одредбом члана 24а тачка 1) ЗПИ, прописано је да се од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. овог закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према одредби члана 3. став 1. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/14, 121/14 и 6/15, у даљем тексту: ЗОПН), преносом права својине на згради, односно другом грађевинском објекту, истовремено се преноси и право својине на земљишту на којем се зграда налази, као и на земљишту које служи за редовну употребу зграде.

Земљиште које служи за редовну употребу зграде утврђује се уговором о промету непокретности, а ако то није уговорено, примењују се правила предвиђена прописима о планирању и изградњи којима се дефинише земљиште које служи за редовну употребу зграде (члан 3. став 2. ЗОПН).

Преносом права својине на згради изграђеној на земљишту на коме власник зграде нема право својине, већ само право

коришћења или право закупа, преноси се и право коришћења или право закупа на земљишту на коме се зграда налази, као и на земљишту које служи за редовну употребу зграде (члан 3. став 3. ЗОПН).

Према томе, кад привредно друштво – обвезник ПДВ правним послом уз накнаду пренесе право својине на бензинској станици, као и на земљишту на коме се, односно под којим се тај објекат налази, на тај пренос плаћа се порез на пренос апсолутних права под условом да се не плаћа порез на додату вредност. Ако се на тај пренос плаћа порез на додату вредност – не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима (пословним објектима) који врши обвезник ПДВ – привредно друштво у стечају, Републици Србији (за потребе Министарства унутрашњих послова)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 464-01-20/2016-04 од 28.1.2016. год.)

1. Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 и 108/13, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 7) ЗПДВ, прометом добара у смислу овог закона, сматра се и пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) ЗПДВ, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Сагласно одредби члана 23. став 1. ЗПДВ, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) ЗПДВ прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 120/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник), објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се грађевине спојене са тлом, које представљају физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину, у свим степенима изграђености, које као такве могу бити предмет преноса права располагања, и то:

1) стамбени објекти (зграде које су у потпуности намењене становању, као и зграде које су делом намењене становању, а делом у друге сврхе, у делу који је намењен становању);

2) друге врсте објеката (пословне зграде, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и др.).

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру објеката сматрају се делови објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

Одредбама члана 3. став 1. Правилника прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 25. став 2. тачка 3) Закона, сматрају објекти из члана 2. став 1. овог правилника чија је изградња, односно доградња започета:

1) до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен, односно дограђен од 1. јануара 2005. године;

2) од 1. јануара 2005. године.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката сматрају се делови тих објеката који се испоручују као посебне целине (станови, пословни простори, гараже, гаражна места и др.).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, а имајући у виду да је, у конкретном случају, реч о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима (пословним објектима) који врши обвезник ПДВ – привредно друштво у стечају Републици Србији (за потребе Министарства унутрашњих послова), ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 20% и плаћа у складу са ЗПДВ. С тим у вези, Министарство финансија напомиње да за предметни промет не постоји основ за остваривање пореског ослобођења.

2. Када се на пренос права својине на непокретности – пословним зградама, који се врши на основу уговора о продаји,

плаћа ПДВ у складу са ЗПДВ, у том случају не постоји обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон).

2. Да ли се испорука металних конструкција и делова конструкција, са уградњом, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1443/2015-04 од 27.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Сагласно наведеном, а у конкретном случају:

– добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се испорука металних конструкција и делова конструкција, са уградњом, као активност из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се уградња металних конструкција и делова конструкција, као активност из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматра се испорука металних конструкција и делова конструкција, без уградње.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;

- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15),

за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

3. Порески третман непродате робе – враћених дуванских производа од стране малопродавца велепродавцу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1222/2015-04 од 27.1.2016. год.)

Када обвезник ПДВ – велепродавац изврши промет дуванских производа малопродавцу, након чега дође до враћања тих добара од стране малопродавца обвезнику ПДВ – велепродавцу, при чему се враћање предметних добара врши из разлога што добра нису продата, са аспекта Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) и Правилника о начину измене пореске основице за обрачунавање пореза на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) сматра се да је малопродавац извршио промет дуванских производа обвезнику ПДВ – велепродавцу.

Министарство финансија напомиње да примена наведених прописа којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ не доводи до промена у поступању трговца дуванским производима са аспекта Закона о дувану („Сл. гласник РС“, бр. 101/05, 90/07, 95/10, 36/11, 93/12 и 108/13).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које

порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није другачије одређено.

Одредбом члана 17. став 1. Закона пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није другачије прописано.

Одредбом члана 21. став 3. Закона прописано је да ако се основица накнадно смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга.

Ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима (став 4. истог члана Закона).

Према одредби члана 4. став 5. Правилника, у случају враћања добара сматра се да није дошло до смањења основице.

Изузетно од става 5. овог члана, сматра се да је дошло до смањења основице у случају враћања добара:

1) којима је период уобичајене употребе протекао (ремитенда), односно којима је истекао или истиче рок трајања одређен од стране произвођача, ако је враћање добара предвиђено прописом или уговором између обвезника ПДВ који је извршио промет добара и лица којем је тај промет извршен;

2) које се врши у складу са законом којим се уређује заштита потрошача;

3) због раскида уговора у складу са законом, под условом да обвезник ПДВ који је извршио промет добара поседује о томе неспорне доказе.

4. Порески третман донирања 100 примерака Зборника радова са међународне научне конференције које Клуб генерала и адмирала Србије донира Министарству одбране

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-7/2016-04 од 27.1.2016. год.)

У случају када лице које није обвезник ПДВ – Клуб генерала и адмирала Србије донира Министарству одбране 100 примерака Зборника радова са међународне научне конференције – Први светски рат: повод, узроци, поуке, последице и садашњост, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Наиме, имајући у виду да донатор – Клуб генерала и адмирала Србије није обвезник ПДВ, предметни промет не опорезује се ПДВ.

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

5. Порески третман промета добара и услуга који се врши у оквиру реализације пројекта „Активна инклузија и права Ромкиња на Западном Балкану“, финансираног од стране Владе Републике Аустрије, у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Аустрије о општим одредбама и условима развојне сарадње

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00237/2015-04 од 27.1.2016. год.)

На промет добара и услуга који се врши у складу са уговором о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком Србијом, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, ПДВ се не плаћа у делу који се финансира добијеним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено. Процедура за остваривање пореског ослобођења прописана је Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, 40/15, 82/15 и 86/15, у даљем тексту: Правилник).

С тим у вези, на промет добара и услуга који се, у оквиру реализације пројекта „Активна инклузија и права Ромкиња на Западном Балкану“ финансираног од стране Владе Републике Аустрије у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Аустрије о општим одредбама и условима развојне сарадње („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 105/09, у даљем тексту: Споразум), врши лицима из члана 27. став 1. тач. 1) и 2) Правилника (донатору, имплементарном или подимплементарном партнеру), не обрачунава се и не плаћа ПДВ. Међутим, на промет добара и услуга које обвезник ПДВ врши Ромском женском центру „Бибија“ или чланицама удружења (наведеним у писму), ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да се за предметни промет добара и услуга не може остварити пореско ослобођење.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено.

Одредбама члана 6. Споразума предвиђено је да ће у циљу спровођења пројеката из домена овог споразума, српска страна изузети од плаћања пореза (укључујући ПДВ), царинских и других фискалних дажбина, сву робу, укључујући опрему и материјал, радове и услуге, обезбеђене или финансиране на бесповратној основи од стране Аустрије и издати дозволе, одобрења и друге документе исте намене неопходне за увоз (укључујући привремени увоз) и поновни извоз опреме неопходне за спровођење пројеката.

Такође, одредбама члана 7. тач. ii) и iii) Споразума предвиђено је, између осталог, да када стране институције, невладине организације, компаније и друга правна лица из друге земље, а не Републике Србије, ангажује Аустрија (или Аустријска развојна агенција) ради обављања задатака у Републици Србији у оквиру развојне сарадње између Републике Аустрије и Републике Србије важиће да ће та правна лица имати право да увезу и поново извезу, без плаћања царинских и сличних дажбина, професионалну опрему и робу која им је потребна ради испуњавања преузетих обавеза, или да продају ту опрему унутар Републике Србије након плаћања царинских и сличних дажбина, када им више не буде потребна за пружање услуга, као и то да ће та правна лица бити изузета од плаћања пореза и сличних намета на профит фирме, промет или по било ком сличном основу и на накнаду за услуге коју им плаћа Аустрија (или Аустријска развојна агенција) у оквиру програма развојне сарадње.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу са одредбом члана 27. став 1. Правилника, за промет добара и услуга, који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства, од стране даваоца донације или имплементарног партнера, непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, независно од тога да ли је та добра или услуге платио давалац донације или друго лице;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације), ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације;

5) у својству имплементарног партнера из тачке 1) овог става, односно у својству корисника новчаних средстава из тачке 3) овог става кориснику добара и услуга, у случају када плаћање за та добра и услуге није непосредно извршио давалац донације нити корисник добара и услуга.

Републички орган чији је функционер у име Републике Србије закључио уговор о донацији доставља Централи копију закљученог уговора о донацији и податак о износу средстава који је предмет уговора о донацији (став 3. члана 27. Правилника).

Одредбом члана 27. став 4. Правилника прописано је да имплементарни партнер доставља Централи доказ да је у својству имплементарног партнера ангажован од стране даваоца донације, списак подимплементарних партнера, списак корисника донације, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима, односно корисницима донације.

Одредбом члана 28. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 27. став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обвезник који врши промет, односно имплементарни партнер или подимплементарни партнер који је за тај промет порески дужник у складу са Законом, може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, дужно је да, пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације, Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене (члан 28. став 2. Правилника).

Одредбама члана 28. став 3. Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;

- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење ако је обвезник ПДВ порески дужник за тај промет;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга, као и напомену да је имплементарни, односно подимплементарни партнер порески дужник у складу са Законом за тај промет добара и услуга;
- 6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;
- 7) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 8) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Изузетно од става 3. тачка 7) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер, нема обавезу да поседује печат у складу са прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централи доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације (члан 28. став 4. Правилника).

Према одредби члана 28. став 5. Правилника, Централа проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе (члан 28. став 6. Правилника).

6. Порески третман промета услуга ручног, односно машинског чишћења бетонских и асфалтних површина, укључујући и прање тих површина, као и промета услуга пражњења канти за смеће, контејнера и септичких јама (са одвожењем на депонију), на локацијама на којима се налазе управне зграде, царинске испоставе, реферати, пунктови и гранични прелази, који обвезник ПДВ – привредно друштво врши Управи царина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1472/2015-04 од 26.1.2016. год.)

Када обвезник ПДВ – привредно друштво врши Управи царина промет услуга ручног, односно машинског чишћења бетонских и асфалтних површина (од нечистоћа и снега), укључујући и прање тих површина, као и промет услуга пражњења канти за смеће, контејнера и септичких јама (са одвожењем на депонију), на локацијама на којима се налазе управне зграде, царинске испоставе, реферати, пунктови и гранични прелази, промет тих услуга опорезује се по посебној пореској стопи ПДВ од 10%. Такође, по истој пореској стопи ПДВ опорезује се промет наведених услуга које овом обвезнику ПДВ врше други обвезници ПДВ – јавно комунална предузећа или друга лица.

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом става 2. тач. 16) и 18) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује промет услуга пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода, као и одржавања чистоће на површинама јавне намене.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05, 63/07, 29/11, 95/12 113/13 и 86/15, у даљем тексту: Правилник) у члану 12а прописано је да се пречишћавањем и одвођењем атмосферских и отпадних вода, у смислу члана 23. став 2. тачка 16) Закона, сматра сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних, атмосферских и површинских вода са површина јавне намене, односно од прикључка корисника на уличну канализациону мрежу, третман отпадних вода у постројењу за пречишћавање, црпљење, одвоз и третирање фекалија из септичких јама.

Према члану 12в Правилника, одржавањем чистоће на површинама јавне намене, у смислу члана 23. став 2. тачка 18) Закона, сматра се чишћење и прање асфалтираних, бетонских, поплочаних и других површина јавне намене, прикупљање и одвожење комуналног отпада са тих површина, одржавање и пражњење посуда за отпатке на површинама јавне намене, као и одржавање јавних чесми, бунара, фонтана, купалишта, плажа и тоалета.

7. Порески третман продаје добара над којима се спроводи извршење у извршном поступку у складу са законом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01360/2015-04 од 25.1.2016. год.)

1. Пре свега, са аспекта Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-

др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ), извршитељ који спроводи поступак извршења у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, бр. 31/11, 99/11–др. закон, 109/13–одлука УС, 55/14 и 139/14) не треба да утврђује да ли за одређени промет добара (предмета извршења) постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, које лице је порески дужник за тај промет, по којој се пореској стопи ПДВ опорезује промет добара и др.

2. Код продаје добара над којима се спроводи извршење у извршном поступку у складу са законом, пре свега у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу, од стране обвезника ПДВ – извршног дужника другом обвезнику ПДВ – купцу, порески дужник за тај промет јесте обвезник ПДВ – купац. Наведено законско решење примењује се од 15. октобра 2015. године.

Изузетно, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Ако је извршни дужник обвезник ПДВ, а купац добара није обвезник ПДВ, порески дужник за тај промет јесте обвезник ПДВ – извршни дужник.

У оба случаја, претпоставка је да је реч о промету за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом о ПДВ.

3. У случају промета (продаје) добара за који не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ (нпр. ако је за промет

Законом о ПДВ прописано пореско ослобођење), промет добара над којима се спроводи извршење не опорезује се ПДВ.

Такође, ПДВ се не обрачунава и не плаћа ни у случају промета (продаје) добара над којима се спроводи извршење ако извршни дужник није обвезник ПДВ, независно од тога да ли промет врши обвезнику ПДВ или лицу које није обвезник ПДВ.

4. Обвезник ПДВ – извршни дужник, чија се добра продају у извршном поступку, дужан је да за тај промет изда рачун у складу са Законом о ПДВ и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник о рачунима).

4.1. Ако је обвезник ПДВ – извршни дужник извршио промет добара (предмета извршења) другом обвезнику ПДВ, при чему је реч о промету за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, рачун за тај промет, који издаје обвезник ПДВ – извршни дужник, треба да садржи следеће податке:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- врсту и количину испоручених добара;
- датум промета добара;
- укупан износ накнаде за извршени промет добара (продајна цена);
- напомену о одредби Закона на основу које није обрачунат ПДВ, а која у конкретном случају може да гласи: „ПДВ није обрачунат у складу са одредбом члана 10. став 2. тачка 5) подтачка (3) Закона“.

Обвезник ПДВ – купац добара дужан је да, као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 5) подтачка (3) Закона о ПДВ, обрачуна ПДВ на износ који је једнак продајној цени добара у извршном поступку, да обрачунати ПДВ искаже у пореској

пријави (Обрасцу ПППДВ), као и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом о ПДВ. Обвезник ПДВ – купац добара има право да ПДВ, који је обрачунао по основу куповине добара од обвезника ПДВ – извршног дужника, одбије као претходни порез, ако купљена добра користи, односно ако ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона о ПДВ постоји ослобођење од плаћања ПДВ и/или промет који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији. Министарство финансија напомиње да поседовање рачуна претходног учесника у промету – извршног дужника не представља услов за остваривање права на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – купца добара у извршном поступку.

4.2. Ако је обвезник ПДВ – извршни дужник извршио промет добара (предмета извршења) лицу које није обвезник ПДВ, при чему је реч о промету за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, рачун за тај промет (у случају да је извршен правном лицу или предузетнику), који издаје обвезник ПДВ – извршни дужник, треба да садржи следеће податке:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив, адресу и ПИБ – примаоца рачуна;
- врсту и количину испоручених добара;
- датум промета добара;
- износ основице (продајна цена умањена за износ ПДВ);
- пореску стопу која се примењује;
- износ ПДВ који је обрачунат на основицу (износ ПДВ обрачунат применом прерачунате пореске стопе ПДВ на продајну цену).

Обвезник ПДВ – извршни дужник дужан је да, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, обрачуна ПДВ применом прерачунате пореске стопе ПДВ на продајну цену

добара, да обрачунати ПДВ искаже у пореској пријави (Обрасцу ПППДВ), као и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом о ПДВ.

Одредбама члана 3. Закона о ПДВ прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 5) подтачка (3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга, обвезник ПДВ, за промет извршен од стране другог обвезника ПДВ, и то код промета добара и услуга над којима се спроводи извршење у извршном поступку у складу са законом.

Сагласно одредби члана 17. став 1. Закона о ПДВ, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона о ПДВ, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку

опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона о ПДВ, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона о ПДВ прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. члана 28. Закона о ПДВ).

Право на одбитак претходног пореза, а у складу са ставом 5. истог члана Закона о ПДВ, може да оствари и порески дужник:

- 1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тачка 5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;

- 2) из члана 10. став 2. тач. 1)–4) и тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу

са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

Према одредби става 6. истог члана Закона о ПДВ, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Према одредби члана 42. став 1. Закона о ПДВ, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона о ПДВ, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину аванских плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона о ПДВ, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Према одредби члана 2. став 1. тач. 1) и 2) Правилника о рачунима, обвезник ПДВ нема обавезу да изда рачун из члана 42. Закона о ПДВ за промет добара и услуга физичким лицима, са изузетком предузетника, која нису обвезници ПДВ, нити за промет добара и услуга за који је у складу са чланом 25. Закона прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, осим ако овим правилником није друкчије уређено.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о рачунима прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом о ПДВ, издаје рачун у којем не исказује податке:

1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона о ПДВ – ако за тај промет не примењује систем наплате;

2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона о ПДВ – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона о ПДВ, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона о ПДВ, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

Сагласно одредби члана 8. Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши промет добара за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, а за који постоји обавеза плаћања пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

8. Да ли се сервисирање лифтова, отклањање кварова и хаварија, укључујући и хитно интервенисање у случају заглављивања лифта, у оквиру којих се врши замена резервних делова, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-570/2015-04 од 21.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из

члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. Међутим, када је реч о сервисирању лифтова (независно од врсте лифта), отклањању кварова и хаварија, укључујући и хитно интервенисање у случају заглављивања лифта, у оквиру којих се врши замена резервних делова (под претпоставком да није реч о замени добара у гарантном року), порески дужник јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, с обзиром на то да се овај промет не сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, имајући у виду да се ради о активностима из групе 33.12 – Поправка машина Класификације делатности.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;

- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

9. Пореска стопа по којој се опорезује промет и увоз житних пахуљица (нпр. пахуљица од пшенице, кукуруза, овса, пиринча и др.)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-61/2016-04 од 20.1.2016. год.)

На промет и увоз добара – житних пахуљица (нпр. пахуљица од пшенице, кукуруза, овса, пиринча и др.), независно од тога да ли се стављају у промет, односно увозе као пахуљице од једне врсте житарица или као мешавина пахуљица од више врсти житарица, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 20%.

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз

накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20% (члан 23. став 1. Закона).

10. Да ли се на увоз моторних возила за потребе мото трка, која су предмет уговора о донацији, плаћа ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-14/2016-04 од 20.1.2016. год.)

На увоз моторних возила (са изузетком путничких аутомобила) за потребе мото трка, која су предмет уговора о донацији, ПДВ се не плаћа ако је, у конкретном случају, ауто мото клуб (прималац донације) организација која не остварује добит, ако се увоз предметних добара врши за рачун примаоца донације који је у јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу са царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе и ако се увоз у свему врши у складу са одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), што утврђује надлежни царински орган.

Према одредби члана 7. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ), увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ у складу са законом којим се уређују донације, односно хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима (члан 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи).

Увоз робе и услуга по основу донације и хуманитарне помоћи, као и увоз робе и услуга који се купују из средстава добијених од донације и хуманитарне помоћи и из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права, је слободан (члан 3. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи).

Прималац донације и помоћи ослобођен је плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона (члан 5. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи).

Према ставу 2. истог члана Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, није дозвољено лажно приказивање чињеница ради остваривања повластице из става 1. овог члана.

У складу са чланом 6. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, а ради коришћења повластице из члана 5. овог закона, прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне, научне, просветне, културне, спортске, верске и уметничке сврхе, унапређење услова живота становништва и здравствене заштите, заштиту животне средине и сл;

3) извод из регистра, или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2. овог става.

11. Да ли се плаћа ПДВ ако ОЕБС Мисија у Србији поклања компјутерску опрему која је увезена за службене потребе те Мисије у Србији?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-232/2015-04 од 20.1.2016. год.)

ПДВ се не плаћа на увоз добара намењених за службене потребе међународних организација, односно представништва међународних организација у Републици Србији, ако је то предвиђено међународним уговором, а у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) и Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, 40/15, 82/15 и 86/15, у даљем тексту: Правилник). У случају да наведена лица, пре истека рока од три године од дана увоза, без плаћања ПДВ, та добра пренесу трећем лицу путем продаје, поклона или на други начин, дужна су да на промет тих добара плате ПДВ који није био плаћен при увозу, при чему Министарство финансија указује да се обавеза плаћања ПДВ

не односи на отуђење добара чија је појединачна вредност до 50 евра у динарској противвредности, која носиоци права поклањају другим лицима, у складу са њиховим функцијама. Према томе, ако је у конкретном случају реч о поклањању компјутерске опреме која је увезена за службене потребе ОЕБС Мисије у Србији почетком 2015. године, без ПДВ, при поклањању предметне опреме ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом, ако од дана увоза до дана поклањања опреме није истекао рок од три године.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16) подтачка (2) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара и услуга намењених за службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговором.

У складу са чланом 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији промет је у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

Начин и поступак остваривања пореског ослобођења из члана 24. став 1. тачка 16) Закона прописани су Правилником.

У складу са одредбом члана 26. став 1. Правилника, у случају када носилац права пре истека рока од три године од дана набавке добара у Републици Србији, односно из увоза, без плаћања ПДВ, та добра пренесе трећем лицу путем продаје, поклона или на други начин (у даљем тексту: отуђење), дужан је да на промет тих добара плати ПДВ који није био плаћен при њиховој набавци у Републици Србији, односно из увоза.

Отуђење из става 1. овог члана не односи се на добра чија је појединачна вредност до 50 евра у динарској противвредности, која носиоци права поклањају другим лицима, у складу са њиховим функцијама (став 2. истог члана Правилника).

12. Да ли се испорука и монтажа бетонских плутајућих понтона, који се користе за опремање марина, пристаништа, кућице на води и сл, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1278/2015-04 од 18.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. Међутим, када је реч о испоруци и монтажи бетонских плутајућих понтона, који се користе за опремање марина, пристаништа, кућице на води и сл, порески дужник јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, с обзиром на то да се овај промет не сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Наиме, реч је о активности из групе 30.11 – Изградња бродова и пловних објеката Класификације делатности.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;

- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

13. Да ли је поседовање документа о смањењу накнаде из члана 15. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци, услов за смањење пореске основице и износа обрачунатог ПДВ за тај промет?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-254/2015-04 од 18.1.2016. год.)

Када за опорезиви промет добара или услуга (за који је порески дужник обвезник ПДВ који је тај промет извршио) дође

до смањења пореске основице по основу накнадног попушта у цени (нпр. због плаћања пре уговореног рока), у складу са закљученим уговором, обвезник ПДВ може да смањи износ обрачунатог ПДВ уз испуњење услова прописаних Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) и Правилником о начину измене пореске основице за обрачунавање пореза на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник о измени основице). Наиме, ако је тај промет добара или услуга извршен:

– другом обвезнику ПДВ који по основу набавке тих добара или услуга има право на одбитак претходног пореза, обвезник ПДВ може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако обвезник ПДВ коме је извршен промет добара или услуга исправи одбитак претходног пореза и о томе писмено обавести испоручиоца добара или услуга;

– другом обвезнику ПДВ који по основу набавке тих добара или услуга нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, обвезник ПДВ може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако поседује документ о смањењу накнаде издат у складу са чланом 15. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник о рачунима), односно други документ којим се доказује да је смањена накнада за промет добара или услуга, издат од стране обвезника ПДВ који је извршио промет добара или услуга, а потврђен од стране примаоца добара или услуга.

Сагласно наведеном, у случају када је наведени промет добара или услуга извршен другом обвезнику ПДВ који по основу набавке тих добара или услуга има право на одбитак претходног пореза, издавање документа о смањењу накнаде из члана 15. Правилника о рачунима не представља услов за смањење пореске основице и износа обрачунатог ПДВ за тај промет. Међутим, у

случају када је наведени промет извршен другом обвезнику ПДВ који по основу набавке тих добара или услуга нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, издавање документа о смањењу накнаде из члана 15. Правилника о рачунима представља услов за смањење пореске основице и износа обрачунатог ПДВ за тај промет.

Према одредби члана 21. став 1. Закона, ако се измени основица за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом.

Ако се основица накнадно измени – смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга (члан 21. став 3. Закона).

Ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима (члан 21. став 4. Закона).

Сагласно одредби члана 21. став 7. Закона, измена основице из ст. 1–5. овог члана врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.

Према одредби члана 4. став 1. Правилника о измени основице, ако се основица за опорезиви промет добара или услуга накнадно смањи, обвезник ПДВ који је извршио промет добара или услуга, а који је порески дужник за тај промет у складу са Законом, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако обвезник ПДВ коме је извршен промет добара или услуга исправи одбитак претходног пореза и о томе писмено обавести испоручиоца добара или услуга.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је промет добара или услуга извршен обвезнику ПДВ, односно другом лицу које нема право на одбитак претходног пореза, обвезник ПДВ може да смањи основицу и износ обрачунаог ПДВ ако поседује документ о смањењу основице издат у складу са правилником којим се одређују случајеви у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци, односно други документ којим се доказује да је смањена накнада за промет добара или услуга издат од стране обвезника ПДВ који је извршио промет добара или услуга, а потврђен од стране примаоца добара или услуга (члан 4. став 2. Правилника о измени основице).

Одредбама члана 31. став 1. Закона прописано је да ако се основица за опорезиви промет добара и услуга:

1) смањи, обвезник коме је извршен промет добара и услуга дужан је да, у складу са том изменом, исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио;

2) повећа, обвезник коме је извршен промет добара и услуга може да, у складу са том изменом, исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

Исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је измењена основица (члан 31. став 4. Закона).

Сагласно одредби члана 2. Правилника о начину исправке одбитка претходног пореза код измене основице за ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 86/15), ако се основица за опорезиви промет добара и услуга накнадно смањи, обвезник ПДВ којем је извршен промет добара и услуга, дужан је да смањи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

У складу са одредбом члана 15. став 1. Правилника о рачунима, када се после извршеног промета добара и услуга промени накнада за тај промет, обвезник ПДВ издаје документ о повећању или смањењу накнаде, односно документ о повећању или смањењу основице, а који нарочито садржи податке о:

- 1) називу, адреси и ПИБ-у издаваоца документа;
- 2) месту и датуму издавања и редном броју документа;
- 3) називу, адреси и ПИБ-у примаоца документа;
- 4) износу за који је смањена, односно повећана основица за обрачунавање ПДВ, пореској стопи и износу за који је смањен, односно повећан износ обрачунатог ПДВ – у случају опорезивог промета за који је обвезник ПДВ – издавалац документа порески дужник у складу са Законом;

5) износу за који је смањена, односно повећана накнада, без ПДВ – у случају опорезивог промета за који обвезник ПДВ – издавалац документа није порески дужник у складу са Законом;

6) износу за који је смањена, односно повећана накнада за промет добара и услуга – у случају промета који је ослобођен ПДВ и промета који не подлеже опорезивању, а за који се издаје рачун у складу са овим правилником;

7) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате у складу са Законом – у случају када се за тај промет примењује систем наплате;

8) броју и датуму издавања рачуна за извршени промет добара и услуга.

Документ из става 1. овог члана издаје обвезник ПДВ који је издао рачун за промет добара или услуга у складу са чл. 42. и 43. Закона (члан 15. став 2. Правилника о рачунима).

Документ из става 1. овог члана издаје обвезник ПДВ који је издао рачун за промет добара или услуга у складу са чл. 42. и 43. Закона (члан 15. став 2. Правилника о рачунима).

14. Да ли се промет добара и услуга који се врши у оквиру одржавања и поправки лифтова – платформи за инвалиде, сматра

прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-569/2015-04 од 18.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. Међутим, када је реч о промету добара и услуга који се врши у оквиру одржавања и поправки лифтова – платформи за инвалиде, порески дужник за тај промет јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, с обзиром на то да се ради о активностима из групе 33.12 – Поправка машина Класификације делатности.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;

- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

15. Да ли обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза у случају када је обвезник ПДВ – претходни учесник у промету издао формално неисправан рачун, на основу којег је предметни обвезник ПДВ користио обрачунати ПДВ као претходни порез, који му је оспорен у поступку пореске контроле, након чега му је претходни учесник у промету издао нови, формално исправан рачун?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1328/2015-04 од 15.1.2016. год.)

Обвезник ПДВ има право да ПДВ који му је обрачунат од стране претходног учесника промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез, ако поседује прописану документацију (рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са прописима којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ) и ако

предметна добра и услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији. С тим у вези, у случају када је обвезник ПДВ – претходни учесник у промету за одређени промет издао формално неисправан рачун, на основу којег је обвезник ПДВ користио обрачунати ПДВ као претходни порез, који му је оспорен у поступку пореске контроле, након чега му је претходни учесник у промету издао нови, формално исправан рачун, обвезник ПДВ, по завршетку поступка пореске контроле, може да оствари право на одбитак претходног пореза на основу новог, формално исправног рачуна, при чему Министарство финансија указује да се у том рачуну, као податак о датуму издавања рачуна, наводи датум када је рачун издат, а не датум издавања формално неисправног рачуна.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона о ПДВ, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона о ПДВ прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. члана 28. Закона о ПДВ).

Према одредби става 6. истог члана Закона о ПДВ, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

16. Да ли обвезник ПДВ који набавља готове млечне производе од обвезника ПДВ – привредног друштва у стечају, у циљу даљег промета тих добара на домаћем и страном тржишту, има право да ПДВ који му је обрачунат за тај промет од стране обвезника ПДВ – привредног друштва у стечају одбије као претходни порез?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00556/2015-04 од 15.1.2016. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обвезник ПДВ има

право да ПДВ који му је обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез, ако поседује прописану документацију (рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са прописима којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ) и ако предметна добра и услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији.

Према томе, обвезник ПДВ – привредно друштво А који набавља готове млечне производе од обвезника ПДВ – привредног друштва Б у стечају, у циљу даљег промета тих добара на домаћем и страном тржишту, има право да ПДВ који му је обрачунат за тај промет од стране обвезника ПДВ – привредног друштва Б у стечају одбије као претходни порез, ако поседује рачун обвезника ПДВ – привредног друштва Б у стечају издат у складу са Законом.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право (члан 28. став 6. Закона).

17. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши постављање инсталација за функционисање расхладних уређаја?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-480/2015-04 од 12.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац

добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. С тим у вези, у случају када обвезник ПДВ – привредно друштво А другом обвезнику ПДВ врши постављање инсталација за функционисање расхладних уређаја, обвезник ПДВ – привредно друштво А врши промет добара/услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара/услуга, с обзиром на то да је реч о активностима из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на

телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;

- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, па налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од

материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

18. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши постављање инсталације за кабловску телевизију са припадајућим уређајима (модем, рисивер, сателитска антена)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01403/2015-04 од 12.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту:

Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. С тим у вези, у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши постављање инсталације за кабловску телевизију са припадајућим уређајима (модем, рисивер, сателитска антена ...), обвезник ПДВ врши промет добара/услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара/услуга, с обзиром на то да је реч о активностима из групе 43.21 – Постављање електричних инсталација Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 11) Правилника.

Прометом добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона не сматра се испорука рисивера којим се замењује постојећи.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. + 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;

- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

19. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ врши уградњу шилџака за заштиту од птица на крововима, терасама, климама, гелендерима и другим местима и мрежа за заштиту од птица на зградама, терасама и другим местима?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-257/2015-04 од 12.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области

грађевинарства. Међутим, када је реч о уградњи шиљака за заштиту од птица на крововима, терасама, климама, гелендерима и другим местима и мрежама за заштиту од птица на зградама, терасама и другим местима, порески дужник јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, с обзиром на то да се овај промет не сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка 6) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

20. Да ли се обрачунава и плаћа ПДВ на промет консултантских услуга који се врши Агенцији за осигурање депозита, а који се финансира средствима донације у складу са уговором о донацији закљученим између Агенцији за осигурање депозита и Европске банке за обнову и развој?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01528/2015-04 од 11.1.2016. год.)

Промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ослобођен је ПДВ ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено. С тим у вези, наведено пореско ослобођење не може се применити на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији који није закључила државна заједница Србија и Црна Гора, односно Република Србија. Према томе, на промет консултантских услуга који се врши Агенцији за осигурање депозита, а који се финансира средствима донације у складу са уговором о донацији закљученим између Агенцији за осигурање депозита и Европске банке за обнову и развој, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним

новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено.

21. Са аспекта Закона о порезу на додату вредност који се примењивао закључно са 14. октобром 2015. године, ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају када је обвезник ПДВ – инвеститор истовремено и извођач радова у оквиру доградње сопственог објекта, при чему за одређене радове ангажује друге обвезнике ПДВ (који се у смислу закона којим се уређује планирање и изградња не сматрају извођачима радова)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-707/2015-04 од 11.1.2016. год.)

За промет добара или услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору – обвезнику ПДВ, односно инвеститору – лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има инвеститор као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња. Инвеститором, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице за чије потребе се гради објекат и на које гласи грађевинска дозвола за грађење објекта. Извођачем радова, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице које је са инвеститором закључило уговор о грађењу грађевинског објекта, укључујући и дограђивање, са правима и обавезама који су овим законом прописани за извођача радова. С тим у вези, реч је о лицу чији је назив, у својству извођача радова, истакнут на табли којом

се обележава градилиште обезбеђеној од стране инвеститора, чије овлашћено лице пре почетка радова потписује главни пројекат за извођача радова, које решењем одређује одговорног извођача радова на градилишту и др.

Према томе, у случају када обвезник ПДВ, у својству извођача радова, врши доградњу грађевинског објекта другом обвезнику ПДВ, у својству инвеститора, што између осталог значи да је за доградњу грађевинског објекта издата грађевинска дозвола, порески дужник за тај промет јесте прималац добара и услуга из области грађевинарства – обвезник ПДВ (инвеститор).

Међутим, у случају када је обвезник ПДВ – инвеститор истовремено и извођач радова у оквиру доградње сопственог објекта, при чему за одређене радове ангажује друге обвезнике ПДВ (који се у смислу закона којим се уређује планирање и изградња не сматрају извођачима радова), ти обвезници ПДВ дужни су да за промет добара и услуга који врше у оквиру доградње грађевинског објекта обрачунају ПДВ и да обрачунати ПДВ плате у складу са Законом. С тим у вези, обвезник ПДВ – инвеститор (који је истовремено и извођач радова у оквиру доградње сопственог објекта) има право да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету (обвезника ПДВ) за промет добара и услуга у оквиру доградње грађевинског објекта одбије као претходни порез у складу са Законом.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Према одредби члана 2. тачка 21) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 ... 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), инвеститор јесте лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола.

Грађење, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о планирању и изградњи, јесте извођење грађевинских и грађевинско-занатских радова, уградња инсталација, постројења и опреме.

Доградња јесте извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину (члан 2. тачка 33) Закона о планирању и изградњи).

Одредбама члана 136. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано је да грађевинска дозвола садржи нарочито податке о:

- 1) инвеститору;
- 2) објекту чије се грађење дозвољава са подацима о габариту, висини, укупној површини и предрачунској вредности објекта;

3) катастарској парцели, односно катастарским парцелама на којима се гради објекат;

4) постојећем објекту који се руши или реконструише ради грађења;

5) року важења грађевинске дозволе;

6) документацији на основу које се издаје.

Према одредби члана 149. Закона о планирању и изградњи, пре почетка грађења инвеститор обезбеђује: обележавање грађевинске парцеле, регулационих, нивелационих и грађевинских линија, у складу са прописима којима је уређено извођење геодетских радова; обележавање градилишта одговарајућом таблом, која садржи: податке о објекту који се гради, инвеститору, одговорном пројектанту, број грађевинске дозволе, извођачу радова, почетку грађења и року завршетка изградње.

Одредбама члана 152. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано је да је извођач радова дужан да:

1) пре почетка радова потпише пројекат за извођење;

2) решењем одреди одговорног извођача радова на градилишту;

3) одговорном извођачу радова обезбеди уговор о грађењу и документацију на основу које се гради објекат;

4) обезбеди превентивне мере за безбедан и здрав рад, у складу са законом.

22. Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши Агенцији за локални економски развој основаној од стране Скупштине града Лесковца?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1526/2015-04 од 11.1.2016. год.)

Почев од 15. октобра 2015. године, за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3)

Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац предметног добра, односно услуге, као порески дужник, у случају промета између:

- два обвезника ПДВ;
- обвезника ПДВ који врши предметни промет и лица из члана 9. став 1. Закона (независно од тога да ли је лице из члана 9. став 1. Закона обвезник ПДВ или није обвезник ПДВ).

Добра и услуге из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона утврђена су Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник).

Лицима из члана 9. став 1. Закона сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према томе, у случају када обвезник ПДВ врши промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона лицу из члана 9. став 1. Закона, у конкретном случају Агенцији за локални економски развој основаној од стране Скупштине града Лесковца, порески дужник за тај промет јесте Агенција за локални економски развој. Међутим, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Министарство финансија напомиње да се замена столарије сматра активношћу из групе 43.32 – Уградња столарије која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника, молерско фарбарски радови – кречење активношћу из групе 43.34 – Бојење и застакљивање Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 17) Правилника, а замена олука активношћу из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка 6) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно

актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Добра и услуге из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона утврђена су Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15).

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5, став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;

- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

23. Да ли се испорука челичних конструкција, са монтажом, која се врши у оквиру изградње објеката, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1539/2015-04 од 11.1.2016. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Сагласно наведеном, а у конкретном случају:

– добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се испорука челичних конструкција, са монтажом, која се врши у оквиру изградње објеката (хале и сл.), као активност из групе 41.20 – Изградња

стамбених и нестамбених зграда Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 1) Правилника, односно као активност из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се монтажа челичних елемената и склопова, која се врши у оквиру изградње објеката (хале и сл.), као активност из групе 41.20 – Изградња стамбених и нестамбених зграда Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 1) Правилника, односно као активност из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматра се испорука челичних елемената и склопова, без монтаже.

Поред тога, када обвезник ПДВ врши промет добара или услуга из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, примера ради, испоруку челичних конструкција, са монтажом, обвезник ПДВ – испоручилац нема право да у рачуну за извршени промет искаже вредност материјала – челичних конструкција са обрачунатим ПДВ, а вредност монтаже без обрачунатог ПДВ, нити да изда два одвојена рачуна у смислу да ће у једном рачуну исказати вредност материјала са обрачунатим ПДВ, а у другом вредност монтаже без обрачунатог ПДВ, с обзиром на то да у овом случају обвезник ПДВ врши само промет добра за који је порески дужник прималац – обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. Закона.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља

накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник

прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;

- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15) прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

- 1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;
- 2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

24. Да ли се обрачунава и плаћа ПДВ на накнаду – провизију коју остварује туристичка агенција или друго правно лице по основу продаје полиса осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-189/2015-04 од 11.1.2016. год.)

На накнаду – провизију коју остварује туристичка агенција или друго правно лице по основу продаје полиса осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва, под условима из члана 113. Закона о осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 139/14), тј. по основу промета услуга посредовања, односно заступања у осигурању, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, при чему обвезник ПДВ – пружалац ових услуга нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу са одредбом става 4. тачка 2) истог члана Закона, основица не садржи износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 1) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга осигурања и реосигурања, укључујући пратеће услуге посредника и агента (заступника) у осигурању.

Сагласно одредбама члана 113. став 1. Закона о осигурању, одредбе овог закона не примењују се на лица која обављају послове посредовања/заступања у осигурању у случају да су испуњени сви следећи услови:

- 1) код закључења уговора о осигурању захтева се познавање само покрића осигурања које се пружа;
- 2) уговор о осигурању није уговор о животном осигурању;
- 3) уговор о осигурању не покрива осигурање од одговорности;
- 4) основна делатност тих лица није заступање у осигурању;
- 5) осигурање представља допуну уз производ или услугу ако покрива:

(1) ризик квара, губитка или оштећења производа или ствари,

(2) ризик оштећења или губитка пртљага и остале ризике у вези с путовањем резервисаним преко туристичке агенције чак и кад ово осигурање покрива животно осигурање или осигурање од одговорности, под условом да то осигурање представља помоћни, односно допунски облик осигурања који покрива ризике у вези с наведеним путовањем;

б) износ годишње премије осигурања по једном уговору о осигурању није већи од 100 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате и уговор о осигурању, укључујући и његова продужења, није закључен на период дужи од пет година.

Уговором о осигурању из става 1. овог члана не могу се покрити ни врсте осигурања које су посебним законом утврђене као обавезно осигурање у Републици, нити права по основу гарантног листа (став 2. истог члана Закона о осигурању).

Одредбом става 3. истог члана Закона о осигурању прописано је да Народна банка Србије има право надзора над спровођењем уговора које је друштво за осигурање закључило ради обављања послова из става 1. овог члана са лицем из тог става.

Изузетак у обављању послова посредовања/заступања у осигурању из става 1. овог члана не односи се на лица која те послове обављају за друштво за посредовање/заступање у осигурању, заступника у осигурању или правна лица из члана 98. став 2. овог закона (члан 113. став 4. Закона о осигурању).

Према мишљењу Сектора за финансијски систем број: 413-00-189/2015-04 од 17.12.2015. године, продаја полиса осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва које се врши од стране туристичке агенције или другог правног лица под условима из члана 113. Закона може се сматрати услугом посредовања, односно заступања у складу са Законом.

25. Порески третман промета услуге сервисног одржавања опреме са испоруком резервног дела која се врши у оквиру предметне услуге

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00286/2015-04 од 11.1.2016. год.)

На промет услуга сервисног одржавања опреме која, пре свега, подразумева рад сервисера на утврђивању стања опреме, као и отклањање насталог квара поправком или заменом делова опреме, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 20%. Испорука резервног дела која се врши у оквиру услуге сервисног одржавања опреме не сматра се посебним, већ споредним

прометом који се врши уз услугу сервисног одржавања опреме. С тим у вези, по основу промета услуге сервисног одржавања опреме обвезник ПДВ је дужан да изда рачун у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15). По основу испоруке резервног дела, у случају када се та испорука сматра споредним прометом уз услугу сервисног одржавања опреме, обвезник ПДВ не издаје рачун у смислу Закона, већ може да изда документ којим се потврђује да је конкретни резервни део замењен (нпр. радни налог који садржи податак о резервном делу који је замењен), при чему тај документ, с обзиром да није реч о рачуну у смислу Закона, не треба да садржи податке о пореској основици, пореској стопи и износу обрачунатог ПДВ.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга (члан 5. став 6. Закона).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

26. Да ли се обрачунава и плаћа ПДВ у случају када обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме, на територији

Републике Србије, имаоцу гаранције изврши замену резервних делова у гарантном року у складу са условима из гаранције?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-334/2015-04 од 11.1.2016. год.)

Када обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме на територији Републике Србије имаоцу гаранције изврши замену резервних делова у гарантном року у складу са условима из гаранције (при чему је реч о резервним деловима које је обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме купио од произвођача рачунарске опреме из иностранства и исте увезао у Републику Србију), без накнаде, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Међутим, када обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме наплаћује од даваоца гаранције (произвођача рачунарске опреме из иностранства) накнаду за замену добара (резервних делова) извршену имаоцу гаранције у гарантном року, тада се ПДВ обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон).

По основу слања, односно отпремања добара у иностранство, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом. С тим у вези, на накнаду коју обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме оствари од произвођача рачунарске опреме из иностранства за замењене резервне делове које је послао, односно отпремио у иностранство (независно од тога што се предметна накнада остварује у виду умањења накнаде за набавку резервних делова из иностранства коју обвезник ПДВ – продавац и сервисер рачунарске опреме треба да плати произвођачу рачунарске опреме из иностранства), при чему предметна новчана средства не представљају накнаду за замену добара (резервних делова) извршену имаоцу гаранције у гарантном року, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши тај промет има

право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Сагласно ставу 6. истог члана Закона, ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга.

Према одредби члана 6. став 1. тачка 2) Закона, сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код замене добара у гарантном року.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту:

субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 2. Правилника о поступку замене добара у гарантном року код које се сматра да промет добара није извршен („Сл. гласник РС“, бр. 118/2012, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се сматра да промет добара и услуга није извршен код замене добара у гарантном року, под условом да је замена добара извршена без накнаде и у складу са условима из гаранције.

Ако се у складу са условима из гаранције кориснику добара врши замена добара у гарантном року уз обавезу плаћања дела накнаде, обвезник ПДВ дужан је да на тај део накнаде обрачуна ПДВ у складу са Законом (члан 3. Правилника).

Одредбама члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, односно која инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Услови за остваривање пореског ослобођења из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописани су одредбама члана 3. и 4. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, 40/15, 82/15 и 86/15).

27. Ко има обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када обвезник ПДВ, у својству извођача радова, врши доградњу грађевинског објекта другом обвезнику ПДВ, у својству инвеститора, у случају када је обвезник ПДВ који врши предметни промет примио авансна средства у периоду пре издавања грађевинске дозволе, при чему је промет за који су примљена та авансна средства извршен у периоду када је постојала грађевинска

дозвола, са аспекта Закона о порезу на додату вредност који се примењивао закључно са 14. октобром 2015. године односно који се примењује од 15. октобра 2015. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00249/2015-04 од 30.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Међутим, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Наиме, одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14) прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и

изградња. Инвеститором, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице за чије потребе се гради објекат и на које гласи грађевинска дозвола за грађење објекта. Извођачем радова, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице које је са инвеститором закључило уговор о грађењу грађевинског објекта, укључујући и дограђивање, са правима и обавезама који су овим законом прописани за извођача радова. С тим у вези, реч је о лицу чији је назив, у својству извођача радова, истакнут на табли којом се обележава градилиште обезбеђеној од стране инвеститора, чије овлашћено лице пре почетка радова потписује главни пројекат за извођача радова, које решењем одређује одговорног извођача радова на градилишту и др.

Према томе, у случају када обвезник ПДВ, у својству извођача радова, врши доградњу грађевинског објекта другом обвезнику ПДВ, у својству инвеститора, што између осталог значи да је за доградњу грађевинског објекта издата грађевинска дозвола, порески дужник за тај промет јесте прималац добара и услуга из области грађевинарства – обвезник ПДВ (инвеститор).

Међутим, ако за доградњу грађевинског објекта није издата грађевинска дозвола, порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет. С тим у вези, ако је обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга из области грађевинарства у оквиру доградње грађевинског објекта примио авансна средства у периоду пре издавања грађевинске дозволе, при чему је промет за који су примљена та авансна средства извршен у периоду када је постојала грађевинска дозвола, по основу примљених авансних средстава порески дужник јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, док је по основу извршеног промета, а под претпоставком да обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга из области грађевинарства има својство извођача радова, порески дужник обвезник ПДВ – прималац (инвеститор). У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ за извршени промет добара и услуга из

области грађевинарства чини преостали износ накнаде који обвезник ПДВ – прималац (инвеститор) треба да плати обвезнику ПДВ – извођачу радова за предметни промет.

Такође, а примењујући одредбу члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), ако је обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга из области грађевинарства у оквиру доградње грађевинског објекта примио авансна средства у периоду пре издавања грађевинске дозволе, закључно са 14. октобром 2015. године, при чему је промет за који су примљена та авансна средства извршен од 15. октобра 2015. године, у периоду када је постојала грађевинска дозвола, по основу примљених авансних средстава порески дужник јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, док је по основу извршеног промета, а под претпоставком да обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга из области грађевинарства има својство извођача радова, порески дужник обвезник ПДВ – прималац (инвеститор). У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ за извршени промет добара и услуга из области грађевинарства чини преостали износ накнаде који обвезник ПДВ – прималац (инвеститор) треба да плати обвезнику ПДВ – извођачу радова за предметни промет.

Министарство финансија напомиње да за промет добара и услуга из области грађевинарства који врши обвезник ПДВ – извођач радова другом обвезнику ПДВ – инвеститору, при чему је обвезник ПДВ – извођач радова порески дужник по основу примљеног аванса, док је по основу извршеног промета порески дужник обвезник ПДВ – инвеститор, обвезник ПДВ – извођач радова издаје рачун у којем, између осталог, исказује податак о преосталом износу накнаде који за тај промет треба да му плати обвезник ПДВ – инвеститор, без обрачунатог ПДВ.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које

порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14), порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14) прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Према одредби члана 2. тачка 21) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 ... 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), инвеститор јесте лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола.

Грађење, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о планирању и изградњи, јесте извођење грађевинских и грађевинско-занатских радова, уградња инсталација, постројења и опреме.

Доградња јесте извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину (члан 2. тачка 33) Закона о планирању и изградњи).

Одредбама члана 136. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано је да грађевинска дозвола садржи нарочито податке о:

- 1) инвеститору;
- 2) објекту чије се грађење дозвољава са подацима о габариту, висини, укупној површини и предрачунској вредности објекта;
- 3) катастарској парцели, односно катастарским парцелама на којима се гради објекат;
- 4) постојећем објекту који се руши или реконструише ради грађења;
- 5) року важења грађевинске дозволе;
- 6) документацији на основу које се издаје.

Према одредби члана 149. Закона о планирању и изградњи, пре почетка грађења инвеститор обезбеђује: обележавање грађевинске парцеле, регулационих, нивелационих и грађевинских линија, у складу са прописима којима је уређено извођење геодетских радова; обележавање градилишта одговарајућом таблом, која садржи: податке о објекту који се гради, инвеститору, одговорном пројектанту, број грађевинске дозволе, извођачу радова, почетку грађења и року завршетка изградње.

Одредбама члана 152. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано је да је извођач радова дужан да:

- 1) пре почетка радова потпише пројекат за извођење;
- 2) решењем одреди одговорног извођача радова на градилишту;
- 3) одговорном извођачу радова обезбеди уговор о грађењу и документацију на основу које се гради објекат;

4) обезбеди превентивне мере за безбедан и здрав рад, у складу са законом.

28. Да ли се изградња шумских путева, коју обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, сматра прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-558/2015-04 од 30.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Према томе, изградња шумских путева, коју обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, сматра се прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара или услуга, као активност из групе 42.11 – Израда путева и аутопутева Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 2) Правилника.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15.

октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка з) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња ценовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

29. Да ли се испорука челичних елемената и склопова, са монтажом, која се врши у оквиру изградње складишта, сматра

прометом из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-223/2015-04 од 29.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Сагласно наведеном, а у конкретном случају:

– добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се испорука челичних елемената и склопова, са монтажом, која се врши у оквиру изградње складишта, као активност из групе 41.20 – Изградња стамбених и нестамбених зграда Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 1) Правилника, односно као активност из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се монтажа челичних елемената и склопова, која се врши у оквиру изградње складишта, као активност из групе 41.20 – Изградња стамбених и нестамбених зграда Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став

1. тачка 1) Правилника, односно као активност из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматра се испорука челичних елемената и склопова, без монтаже.

Када обвезник ПДВ врши промет добара или услуга из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, примера ради испоруку челичних елемената и склопова, са монтажом, обвезник ПДВ – испоручилац нема право да у рачуну за извршени промет искаже вредност материјала – челичних елемената и склопова са обрачунатим ПДВ, а вредност монтаже без обрачунатог ПДВ, нити да изда два одвојена рачуна у смислу да ће у једном рачуну исказати вредност материјала са обрачунатим ПДВ, а у другом вредност монтаже без обрачунатог ПДВ, с обзиром на то да у овом случају обвезник ПДВ врши само промет добра за који је порески дужник прималац – обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. Закона.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески

обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих

група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;

9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;

10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15) прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;

2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

30. а) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају реализације пројекта финансираног у потпуности из средстава Министарства привреде, односно финансираних делом из средстава Министарства привреде, а делом из средстава органа локалне самоуправе, при чему се реализација пројекта врши за потребе локалне самоуправе?

б) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства по основу коначне ситуације када је реч о реализацији пројеката који су започети закључно са 14. октобром 2015. године, у смислу да је до овог датума плаћен аванс и издата привремена ситуација, а да ће коначна ситуација бити издата после 15. октобра 2015. године?

в) Када настаје пореска обавеза код промета добара и услуга из области грађевинарства?

г) Да ли се у рачуну за промет добара и услуга из области грађевинарства, за који обвезник ПДВ који врши предметни промет није порески дужник, исказује ПДВ?

д) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају реализације пројекта финансираног у потпуности из средстава Министарства привреде, при чему се реализација пројекта врши за потребе јавног предузећа?

ђ) Да ли Министарство привреде може да у име и за рачун пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства, примера ради органа локалне самоуправе, плати износ ПДВ за који је орган локалне самоуправе порески дужник?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-1229/2015-04 од 21.12.2015. год.)

Почев од 15. октобра 2015. године, за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац предметног добра, односно услуге, као порески дужник, у случају промета између:

- два обвезника ПДВ;
- обвезника ПДВ који врши предметни промет и лица из члана 9. став 1. Закона (независно од тога да ли је лице из члана 9. став 1. Закона обвезник ПДВ или није обвезник ПДВ).

Изузетно, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ аванских средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Лицима из члана 9. став 1. Закона сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

С тим у вези:

а) У случају реализације пројекта у оквиру којег се врши промет добара и услуга из области грађевинарства, финансираног у потпуности из средстава Министарства привреде, односно финансираних делом из средстава Министарства привреде, а делом из средстава органа локалне самоуправе, при чему се реализација пројекта врши за потребе локалне самоуправе, док Министарство привреде плаћа целокупну вредност, односно део вредности пројекта, порески дужник јесте орган локалне самоуправе у својству лица из члана 9. став 1. Закона, имајући у виду да се промет добара и услуга из области грађевинарства фактички врши органу локалне самоуправе.

б) Када је реч о реализацији пројекта који су започети закључно са 14. октобром 2015. године у смислу да је до овог датума плаћен аванс и издата привремена ситуација, а да ће коначна ситуација бити издата после 15. октобра 2015. године,

порески дужник по основу коначне ситуације утврђује се у складу са:

– чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14) ако се предметни аванс односи и на коначну ситуацију;

– чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15) ако се предметни аванс не односи на коначну ситуацију.

в) Пореска обавеза код промета добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона не настаје даном издавањем документа којим једна уговорна страна позива – обавештава другу уговорну страну да изврши уплату аванса (независно од тога како је тај документ назван, конкретно авансни рачун), већ настаје искључиво даном када се најраније изврши једна од следећих радњи, и то:

– промет добара и услуга;
– наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

Сагласно наведеном, ако је конкретним уговором предвиђено авансно плаћање за промет добара и услуга из области грађевинарства, али до плаћања аванса није дошло закључно са 14. октобром 2015. године, већ након тог датума, порески дужник за тај промет (укључујући и по основу авансног плаћања) одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15).

г) У рачуну за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, за који

обвезник ПДВ који врши предметни промет није порески дужник, не исказује се ПДВ.

д) Јавна предузећа, као лица која обављају делатност од општег интереса у складу са Законом о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 119/12, 116/13–аутентично тумачење и 44/14–др. закон), не сматрају се лицима из члана 9. став 1. Закона. С тим у вези, како су делатности од општег интереса, у смислу тог закона, делатности које су као такве одређене законом у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије; производње и прераде угља; истраживања, производње, прераде, транспорта и дистрибуције нафте и природног и течног гаса; промета нафте и нафтних деривата; железничког, поштанског и ваздушног саобраћаја; телекомуникација; издавања службеног гласила Републике Србије; издавања уџбеника; управљања нуклеарним објектима, коришћења, управљања, заштите и унапређења добара од општег интереса (воде, путеви, минералне сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, заштићена подручја), производња, промет и превоз наоружања и војне опреме, управљања отпадом, комуналне делатности, укључујући и делатности од стратешког значаја за Републику Србију и делатности неопходне за рад државних органа и органа јединица локалне самоуправе, утврђене законом или актом Владе, а да се јавна предузећа, између осталог, оснивају и послују ради стицања добити, произилази да се јавна предузећа сматрају пореским обвезницима у складу са Законом о ПДВ.

Наиме, пореским обвезницима, у складу са Законом о ПДВ, сматрају се лица, укључујући и лица која у Републици Србији немају седиште, односно пребивалиште, а која самостално обављају промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања. То значи да се, између

осталих, одредбе Закона о ПДВ којима се уређује добровољно, односно обавезно евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, примењују и на јавна предузећа.

Међутим, ако је јавно предузеће основано у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе и ако јавно предузеће обавља ове послове, независно од тога да ли јавно предузеће искључиво обавља те послове или поред тих послова обавља и друге, при чему су послови државне управе одређени законом којим се уређује државна управа, а послови локалне самоуправе законом којим се уређује локална самоуправа, у том случају јавно предузеће сматра се лицем из члана 9. став 1. Закона о ПДВ.

У циљу отклањања недоумица у погледу одређивања пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу, обвезник ПДВ треба да утврди:

– да ли је јавно предузеће евидентирани обвезник ПДВ увидом у регистар обвезника ПДВ који је доступан на интернет страници Пореске управе;

– да ли је јавно предузеће лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ на основу обавештења јавног предузећа.

Ако јавно предузеће није евидентирани обвезник ПДВ и ако је обавестило обвезника ПДВ да није лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет.

Према томе, у случају реализације пројекта у оквиру којег се врши промет добара и услуга из области грађевинарства, финансираног у потпуности из средстава Министарства привреде, при чему се реализација пројекта врши за потребе јавног предузећа, порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства јесте јавно предузеће у својству обвезника ПДВ, односно лица из члана 9. став 1. Закона, имајући у виду да се

промет добара и услуга из области грађевинарства фактички врши јавном предузећу. У ситуацијама када јавно предузеће није ни обвезник ПДВ нити лице из члана 9. став 1. Закона, порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет.

ђ) Поред тога, Министарство финансија напомиње да не постоје сметње да Министарство привреде у име и за рачун пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства, примера ради органа локалне самоуправе, плати износ ПДВ за који је орган локалне самоуправе порески дужник у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, а који је Министарство привреде требало да плати обвезнику ПДВ који врши конкретни промет на име дела уговорене накнаде за тај промет, сходно документу који представља основ за наведено плаћање.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1, овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Добра и услуге из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона утврђена су Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15).

Наиме, сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка 6) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана,

независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године,

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

У складу са одредбом члана 48. став 8. Закона, за пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец.

Сагласно члану 50. став 3. Закона, пореску пријаву дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза.

Порески дужници који нису обвезници ПДВ дужни су да плате ПДВ у року за подношење пореске пријаве (члан 51. став 3. Закона).

31. Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства ако је извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а та авансна средства представљају накнаду или део накнаде за промет добара и услуга из области грађевинарства за који је, у складу са Законом о ПДВ који се

примењивао закључно са 14. октобром 2015. године, порески дужник био обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове, па је за исти промет добара и услуга из области грађевинарства обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове поново примио авансна средства од 15. октобра 2015. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-014575/2015-04 од 21.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Међутим, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04– исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Наиме, одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14) прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга

инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња. Инвеститором, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице за чије потребе се гради објекат и на које гласи грађевинска дозвола за грађење објекта. Извођачем радова, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице које је са инвеститором закључило уговор о грађењу грађевинског објекта, укључујући и дограђивање, са правима и обавезама који су овим законом прописани за извођача радова. С тим у вези, реч је о лицу чији је назив, у својству извођача радова, истакнут на табли којом се обележава градилиште обезбеђеној од стране инвеститора, чије овлашћено лице пре почетка радова потписује главни пројекат за извођача радова, које решењем одређује одговорног извођача радова на градилишту и др.

Према томе, ако су авансна средства исплаћена закључно са 14. октобром 2015. године, а та авансна средства представљају накнаду или део накнаде за промет добара и услуга из области грађевинарства за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14), порески дужник обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове, порески дужник за тај промет добара и услуга јесте обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове. Такође, ако је за исти промет добара и услуга из области грађевинарства обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове поново примио авансна средства од 15. октобра 2015. године, порески дужник по основу тог аванса јесте обвезник ПДВ који изводи грађевинске радове. Међутим, ако се авансна средства примљена од 15. октобра 2015. године односе на промет добара и услуга из области грађевинарства који се врши од 15. октобра 2015. године, порески дужник по основу примљеног аванса и по основу извршеног

промета јесте прималац добара и услуга из области грађевинарства у складу са чланом 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник

ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14), порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14) прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга

инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

32. Порески третман промета односно увоза електричне енергије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00184/2015-04 од 18.12.2015. год.)

1. Местом промета електричне енергије, чија се испорука врши преко преносне, односно дистрибутивне мреже, а који врши обвезник ПДВ примаоцу који је електричну енергију набавио ради даље продаје, сматра се место у којем прималац има седиште или сталну пословну јединицу којима се електрична енергија испоручује. С тим у вези, ако је седиште примаоца електричне енергије којем се врши испорука, односно ако је стална пословна јединица примаоца електричне енергије којој се врши испорука, у иностранству, реч је о промету добара за који се сматра да је извршен у иностранству, независно од тога да ли се за тај промет спроводи или се не спроводи одговарајући царински поступак. У овом случају, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ). Министарство финансија напомиње да подаци о промету добара за који се, у складу са Законом о ПДВ, сматра да је извршен у иностранству, не исказују се у пореској пријави у складу са Правилником о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, 123/12, 115/13, 66/14 и 86/15, у даљем тексту: Правилник о пореској пријави), независно од тога да ли је тај промет извршен обвезнику

ПДВ или лицу које није обвезник ПДВ у Републици Србији, према месту његовог седишта у иностранству којем се електрична енергија испоручује, односно према месту његове пословне јединице у иностранству којој се електрична енергија испоручује.

2. Ако је седиште примаоца електричне енергије којем се врши испорука, односно ако је стална пословна јединица примаоца електричне енергије којој се врши испорука, на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, сходно се примењују правила из тачке 1. овог мишљења, при чему обвезник ПДВ не треба да обезбеди доказе из члана 3. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, 111/13).

3. Када обвезник ПДВ, ради даље продаје, набавља електричну енергију од страног лица, тј. од лица које на територији Републике Србије нема седиште, односно пребивалиште (у даљем тексту: страном лице), при чему страном лице није обвезник ПДВ у Републици Србији, порески дужник за тај промет, у складу са чланом 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ, јесте обвезник ПДВ, независно од тога да ли се по основу тог промета спроводи одговарајући царински поступак. У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ чини накнада коју страном лице прима или треба да прими за предметни промет. Пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет или плаћање ако је накнада или део накнаде плаћен у новцу пре извршеног промета. Подаци о предметном промету исказују се у пореској пријави у складу са Правилником о пореској пријави.

Министарство финансија напомиње да када страном лице, које јесте обвезник ПДВ у Републици Србији, испоручује електричну енергију другом обвезнику ПДВ који електричну енергију набавља ради даље продаје, порески дужник за тај промет је обвезник ПДВ – прималац електричне енергије у складу са

чланом 10. став 2. тачка 4) Закона о ПДВ, независно од тога да ли се по основу тог промета спроводи одговарајући царински поступак.

4. Набавка електричне енергије од стране обвезника ПДВ – оператора преносног система намењене балансирању преносног система, односно која представља вишак електричне енергије коју оператор преносног система може даље да прода, сматра се набавком ради даљег промета – продаје.

Такође, а узимајући у обзир да је, према закону којим се уређује енергетика, балансна одговорност на тржишту електричне енергије обавеза учесника на тржишту да уравнотеже производњу, потрошњу и уговорену куповину и продају електричне енергије у периоду за који се утврђује балансно одступање и преузму финансијску одговорност за одступања, мишљење Министарства финансија је да, са аспекта примене Закона о ПДВ, потраживање накнаде на име обезбеђивања сигурности енергетског система, независно од тога да ли ту накнаду потражује оператор преносног система или учесник на тржишту који је обезбедио сигурност енергетског система, фактички представља потраживање накнаде за испоруку електричне енергије која је намењена даљем промету – продаји.

5. Време промета електричне енергије, чија се испорука врши преко преносне, односно дистрибутивне мреже, лицу које електричну енергију набавља ради даље продаје, настаје даном преноса права располагања на електричној енергији. С тим у вези, када обвезник ПДВ непрекидно у току пореског периода испоручује електричну енергију другом обвезнику ПДВ који има седиште у Републици Србији, а који је набавља ради даље продаје, обвезник ПДВ – продавац електричне енергије, за којег је порески период календарски месец, дужан је да последњег дана пореског периода утврди количину електричне енергије коју је испоручио у току тог пореског периода и да тог дана изда рачун за извршени

промет, у којем као датум промета добара исказује последњи дан календарског месеца. У овом случају, од 15. октобра 2015. године, а под условом да није било авансног плаћања, порески дужник за промет електричне енергије јесте обвезник ПДВ који електричну енергију набавља ради даље продаје, укључујући и промет за месец октобар 2015. године, имајући у виду да је време промета у том случају 31. октобар 2015. године.

6. На промет електричне енергије који врши лице које није обвезник ПДВ, са изузетком страног лица што је објашњено у тачки 3. овог мишљења, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Наиме, када промет електричне енергије врши лице које има седиште, односно пребивалиште на територији Републике Србије, при чему то лице није обвезник ПДВ, предметни промет не опорезује се ПДВ.

7. Када обвезник ПДВ врши испоруку електричне енергије (преко преносне, односно дистрибутивне мреже) лицу које електричну енергију набавља ради даље продаје, при чему то лице има у иностранству седиште, односно сталну пословну јединицу (којима се електрична енергија испоручује), рачун обвезника ПДВ, независно од тога да ли предметни промет врши лицу које у Републици Србији јесте обвезник ПДВ (што значи да је одредило пореског пуномоћника и евидентирало се за обавезу плаћања ПДВ) или лицу које у Републици Србији није обвезник ПДВ, треба да садржи следеће податке:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна (ако је прималац рачуна обвезник ПДВ у Републици Србији), а ако прималац рачуна није обвезник ПДВ у Републици Србији рачун не мора да садржи податак о ПИБ-у примаоца рачуна већ само податке о његовом називу и адреси;
- врсту и количину испоручених добара;

- датум промета добара;
- укупан износ накнаде за извршени промет добара;
- напомену о одредби Закона о ПДВ на основу које није обрачунао ПДВ, а која у конкретном случају може да гласи: „ПДВ није обрачунао у складу са одредбом члана 11. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ“.

Ако обвезник ПДВ врши испоруку електричне енергије страном лицу које у Републици Србији јесте обвезник ПДВ, рачун за тај промет може, али не мора, да садржи податке о пореском пуномоћнику страног лица.

Министарство финансија напомиње да када је реч о достављању рачуна за испоруку електричне енергије страном лицу које у Републици Србији јесте обвезник ПДВ, обвезник ПДВ – испоручилац може да достави рачун обвезнику ПД – страном лицу (који ће рачун доставити свом пореском пуномоћнику) или непосредно пореском пуномоћнику страног лица.

8. Обвезник ПДВ – порески дужник за промет електричне енергије из члана 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ (прималац електричне енергије чију је испоруку извршило страно лице које у Републици Србији није одредило пореског пуномоћника и није се евидентирало за обавезу плаћања ПДВ), право на одбитак претходног пореза по том основу може да оствари под условом да је ПДВ обрачунао у складу са Законом о ПДВ и да електричну енергију користи, односно да ће је користити за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона о ПДВ постоји ослобођење од плаћања ПДВ и/или промет који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији (у даљем тексту: промет са правом на одбитак претходног пореза).

Обвезник ПДВ – порески дужник за промет електричне енергије из члана 10. став 2. тачка 4) Закона о ПДВ (прималац електричне енергије чију је испоруку извршио други обвезник ПДВ – страно или домаће лице, а који је набавио електричну

енергију ради даље продаје), право на одбитак претходног пореза по том основу може да оствари под условом да поседује рачун претходног учесника у промету и да је обрачунао ПДВ, у складу са Законом о ПДВ, као и да електричну енергију користи, односно да ће је користити за промет са правом на одбитак претходног пореза.

За остваривање права на одбитак претходног пореза обвезник ПДВ не мора да поседује доказ ком лицу је испоручио конкретну мерну јединицу електричне енергије набављену од другог лица.

Поред тога, а када је реч о настанку пореске обавезе за промет електричне енергије за коју је порески дужник прималац у складу са чланом 10. став 1. тачка 3), односно чланом 10. став 2. тачка 4) Закона о ПДВ, а под претпоставком да није било авансног плаћања, Министарство финансија истиче да обавеза обрачунавања ПДВ настаје у пореском периоду у којем је промет извршен, независно од тога да ли је издат рачун за предметни промет.

9. Обвезник ПДВ – прималац електричне енергије има право да ПДВ који је, у својству пореског дужника из члана 10. став 1. тачка 3), односно члана 10. став 2. тачка 4) Закона о ПДВ, обрачунао по основу датог аванса за промет електричне енергије, одбије као претходни порез, под условом да ће електричну енергију користити за промет са правом на одбитак претходног пореза из члана 28. став 1. Закона о ПДВ. Наиме, у случају када је прималац добара или услуга порески дужник за конкретни промет, рачун претходног учесника у промету не представља услов за остваривање права на одбитак претходног пореза по основу датог аванса за тај промет.

10. У зависности од тога да ли је за промет електричне енергије порески дужник испоручилац или прималац предметног добра, а што се утврђује у складу са чланом 10. Закона о ПДВ, на исти начин одређује се и порески дужник по основу примљеног, односно датог аванса. Изузетно од наведеног, ако је за промет

електричне енергије извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од октобра 2015. године, у том случају порески дужник за тај промет одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

11. Обвезник ПДВ који изврши пренос целокупне или дела имовине у поступку статусне промене, а у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ (код којег се сматра да промет добара и услуга у смислу овог закона није извршен), дужан је да по том основу изда рачун у складу са Законом о ПДВ. Саставни део овог рачуна чини спецификација добара и услуга који чине имовину, односно део имовине чији се пренос врши, а која нарочито садржи податке о:

– врсти и називу добара, односно опису услуга, укључујући и опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности;

– основици и износу ПДВ за промет добара и услуга који би био опорезив ПДВ, односно вредности добара и услуга за промет за који не би постојала обавеза обрачунавања ПДВ, у случају да није извршен пренос из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ;

– моменту прве употребе опреме и објеката, односно улагања у објекте за вршење делатности и друге податке од значаја за исправку, односно накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности.

12. Одредба члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15) односи се на одређивање пореског дужника за промет који се врши

од 15. октобра 2015. године, а за који је извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године. С тим у вези, како уговор може бити реализован извршењем једног или више промета (што зависи од воље уговорних страна), порески дужник одређује се за сваки промет посебно.

И. Законске одредбе

Одредбама члана 3. Закона о ПДВ прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас и енергија за грејање, односно хлађење (став 2. истог члана Закона о ПДВ).

Према одредби члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине (члан 6. став 2. Закона о ПДВ).

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (члан 6. став 3. Закона о ПДВ).

Одредбом става 4. истог члана Закона о ПДВ прописано је да је преносилац имовине или дела имовине из става 1. тачка 1)

овог члана дужан да стицаоцу достави све податке који се односе на добра и услуге који чине имовину или део имовине чији је пренос извршен.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Порески дужник, у смислу овог закона, је прималац добара и услуга, ако страном лице није одредило пореског пуномоћника (члан 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ).

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник је прималац електричне енергије и природног гаса који се испоручују преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, обвезник ПДВ који је ова добра набавио ради даље продаје, за промет електричне енергије и природног гаса извршен од стране другог обвезника ПДВ (члан 10. став 2. тачка 4) Закона о ПДВ).

Одредба члана 10. став 2. тачка 4) Закона о ПДВ, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ прописано је да се местом промета добара сматра место у којем прималац електричне енергије, природног гаса и енергије за грејање, односно хлађење, чија се испорука врши преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, а који је ова добра набавио ради даље продаје, има седиште или сталну пословну јединицу којима се добра испоручују.

Сагласно одредбама члана 14. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ, промет добара настаје даном преноса права располагања на електричној енергији, природном гасу и енергији за грејање, односно хлађење, чија се испорука врши преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, лицу из члана 11. став 1. тачка 4) овог закона.

Одредбом члана 16. тач. 1) и 2) Закона о ПДВ прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши промет добара и услуга, или наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

Одредбом члана 17. став 1. Закона о ПДВ прописано је да је пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона о ПДВ, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона о ПДВ, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона о ПДВ прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2.

овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. члана 28. Закона о ПДВ).

Право на одбитак претходног пореза, а у складу са ставом 5. истог члана Закона о ПДВ, може да оствари и порески дужник:

1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тачка 5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;

2) из члана 10. став 2. тач. 1)–4) и тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

Према одредби става 6. истог члана Закона о ПДВ, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Према одредби члана 42. став 1. Закона о ПДВ, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Обавеза издавања рачуна из ст. 1. и 2. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ (члан 42. став 3. Закона о ПДВ).

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона о ПДВ, нарочито садржи следеће податке:

1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;

2) место и датум издавања и редни број рачуна;

- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона о ПДВ, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Према одредби члана 61. Закона о ПДВ, Влада Републике Србије уредиће извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

II. Подзаконске одредбе

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 111/13)

прописано је да се на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, као и на промет који се врши са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује Закон о ПДВ, прописи донети на основу Закона о ПДВ и ова уредба.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 1) Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник о преносу имовине), пренос целокупне имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос целокупне имовине код статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва.

Сагласно одредби члана 3. став 1. тачка 1) Правилника о преносу имовине, пренос дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос дела имовине као пословне целине којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца тог дела имовине код статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва.

Пословном целином, у смислу става 1. овог члана, сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца, а чијим је преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља ту делатност (став 2. истог члана Правилника о преносу имовине).

Према одредби члана 2. став 1. тачка 4) Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15, у даљем тексту: Правилник о рачунима) обвезник ПДВ нема обавезу да изда рачун из члана 42. Закона о ПДВ за промет добара и услуга који не подлеже ПДВ, осим ако овим правилником није друкчије одређено.

Промет добара и услуга који не подлеже ПДВ из става 1. тачка 4) овог члана, а у смислу овог правилника, је промет добара и услуга из члана 6. став 1. Закона о ПДВ, промет добара и услуга за који се, у складу са чл. 11. и 12. Закона о ПДВ, сматра да је извршен у иностранству, као и други послови и радње који нису предмет опорезивања ПДВ (члан 2. став 2. Правилника о рачунима).

Сагласно одредби члана 4. Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона о ПДВ, порески дужник прималац добара и услуга, нема обавезу издавања рачуна из члана 42. став 3. Закона о ПДВ.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о рачунима прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом о ПДВ, издаје рачун у којем не исказује податке:

- 1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона о ПДВ – ако за тај промет не примењује систем наплате;
- 2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона о ПДВ – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона о ПДВ, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона о ПДВ, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

Одредбом члана 9. став 1. Правилника о рачунима прописано је да обвезник ПДВ који врши пренос целокупне или дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, сматра да промет добара и услуга није извршен, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона о ПДВ, већ наводи податак о износу накнаде за тај пренос ако се пренос врши уз накнаду.

Саставни део рачуна из става 1. овог члана јесте спецификација добара и услуга који чине имовину, односно део имовине чији се пренос врши (став 2. истог члана Правилника о рачунима).

Спецификација из става 2. овог члана, а у складу са ставом 3. истог члана Правилника о рачунима, нарочито садржи податке о:

1) врсти и називу добара, односно опису услуга, укључујући и опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности;

2) основици и износу ПДВ за промет добара и услуга који би био опорезив ПДВ, односно вредности добара и услуга за промет за који не би постојала обавеза обрачунавања ПДВ, у случају да није извршен пренос из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ;

3) моменту прве употребе опреме и објеката, односно улагања у објекте за вршење делатности и друге податке од значаја за исправку, односно накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности.

Према одредби члана 11. Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга за који се, у складу са чл. 11. и 12. Закона, сматра да је извршен у иностранству, осим у случају када врши промет добара и услуга физичком лицу, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

У рачуну који се издаје иностраном примаоцу може се изоставити податак о ПИБ-у примаоца рачуна (члан 13. Правилника о рачунима).

Сагласно члану 246 став 1. Правилника о рачунима, за промет добара и услуга који у Републици Србији врши страном лице које није одредило пореског пуномоћника, прималац добара и услуга, као порески дужник, сачињава интерни рачун на дан

настанка пореске обавезе у складу са чланом 16. Закона, односно на дан када се најраније изврши једна од следећих радњи, и то:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) плаћање, ако је накнада или део накнаде плаћен у новцу пре промета добара и услуга;
- 3) издавање рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) Закона.

Одредбом члана 13. став 10. Правилника о пореској пријави прописано је да се у делу III Обрасца ПП ПДВ не исказују подаци о активностима код којих се сматра да промет добара и услуга није извршен у складу са чланом 6. Закона о ПДВ, о промету добара и услуга за који се у складу са Законом о ПДВ сматра да је извршен у иностранству и о другим активностима које нису предмет опорезивања ПДВ у складу са Законом о ПДВ.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли члан привредног друштва (резидентно правно лице) остварује капитални добитак у случају када уноси неновчани улог (непокретности) у друго правно лице и по том основу (сразмерно вредности унете имовине) стиче удео у капиталу друштва, односно када изврши продају удела које је стекао на основу уноса неновчаног капитала у то привредно друштво, трећем лицу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1531/2015-04 од 20.1.2016. год.)

Одредбом члана 27. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02–др. закон, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14, 91/15–аутентично тумачење и 112/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду:

1) непокретности које је користио, односно које користи као основно средство за обављање делатности укључујући и непокретности у изградњи;

2) права индустријске својине;

3) удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, које у складу са МРС, односно МСФИ представљају дугорочне финансијске пласмане, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој, девизне штедне грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије;

4) инвестиционе јединице откупљене од стране отвореног инвестиционог фонда, у складу са законом којим се уређују инвестициони фондови.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене имовине и њене набавне цене, утврђене према одредбама овог закона, с тим што, уколико је разлика негативна, у питању је капитални губитак (члан 27. ст. 2. и 3. Закона).

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, за сврху одређивања капиталног добитка, продајном ценом се сматра уговорена цена, односно, у случају продаје повезаном лицу из члана 59. овог закона, тржишна цена ако је уговорена цена нижа од тржишне.

Сагласно члану 29. став 10. Закона набавна цена удела у капиталу правних лица и права индустријске својине јесте цена коју обвезник документује као стварно плаћену. Набавна цена удела у капиталу правних лица и права индустријске својине, стечених путем оснивачког улога или повећањем оснивачког улога, јесте тржишна цена на дан уноса улога.

Стопа пореза на добит правних лица износи 15% (члан 39. став 2. Закона).

1. У случају када члан привредног друштва (резидентно правно лице) уноси неновчани улог (непокретности, у конкретном случају) у друго правно лице и по том основу (сразмерно вредности унете имовине) стиче удео у капиталу друштва, Министарство финансија сматра да се ради о преносу имовине уз накнаду, у смислу члана 27. Закона, па, с тим у вези, (позитивна) разлика између вредности по којој је предметна непокретност унета у привредно друштво и њене набавне вредности (утврђене у складу са чланом 29. Закона), према мишљењу Министарства финансија представља капитални добитак, који се укључује у опорезиву добит обвезника приликом израде пореског биланса за порески период у коме је извршен унос неновчаног улога, на коју се обрачунава и плаћа порез на добит правних лица по стопи од 15%.

2. Када члан привредног друштва (резидентно правно лице) изврши продају удела које је стекао на основу уноса неновчаног капитала у то привредно друштво, трећем лицу, позитивна разлика између продајне цене удела и њене набавне цене (тржишна цена на дан уноса улога) представља капитални добитак, који се укључује у опорезиву добит обвезника приликом израде пореског биланса за порески период у коме је извршена продаја удела, на коју се обрачунава и плаћа порез на добит правних лица по стопи од 15%.

2. Могућност коришћења пореског кредита од стране правног лица – стицаоца, у ситуацији када је то правно лице путем статусне промене стекло основна средства по основу којих је друштво преносилац започело да остварује право на пореско ослобођење

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1407/2015-04 од 12.1.2016. год.)

У складу са чланом 48. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02–др. закон 43/03,

84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13 и 108/13, у даљем тексту: Закон), обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву на територији Републике за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, као и по основу улагања у развој као нематеријалну имовину, признаје се право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 33% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезнику који је према закону којим се уређује рачуноводство и ревизија разврстан у мало правно лице признаје се право на порески кредит у висини од 40% извршеног улагања у основна средства за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника, којим се одређују делатности које обвезник обавља, с тим што порески кредит не може бити већи од 70% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање (члан 48. став 3. Закона).

Сагласно члану 48. став 6. Закона, у случају отуђења основних средстава из ст. 1. и 2. овог члана пре истека рока од три године од дана набавке, осим услед статусних промена, порески обвезник губи право на порески кредит из ст. 1. и 2. овог члана и дужан је да даном подношења пореске пријаве за наредни порески период, у тој пореској пријави обрачуна, као и да плати порез који би платио да није користио порески кредит, индексираним од дана подношења пореске пријаве за порески период у коме је остварио право на порески кредит, до дана отуђења, стопом раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 108/13, у даљем тексту: Закон

о изменама и допунама Закона), који је ступио на снагу 7. децембра 2013. године, порески подстицај из члана 48. Закона је укинут.

У складу са одредбама члана 3. Закона о изменама и допунама Закона, порески обвезник који је до 31. децембра 2013. године остварио право на порески подстицај из члана 48. Закона и исказао податке у пореском билансу и пореској пријави за 2013. годину, може то право да користи до истека рока и на начин прописан тим законом.

Према одредбама члана 50и став 2. Закона, порески подстицаји из става 1. овог члана не могу се пренети на друго правно лице, које није стекло право на њихово коришћење у смислу овог закона, ни у случају када друго правно лице учествује у статусној промени са обвезником који користи наведене пореске подстицаје.

Сходно претходно наведеном, када правно лице (преносилац), путем статусне промене пренесе на друго правно лице – стицаоца, између осталог и основна средства по основу којих је остварило право на коришћење пореског кредита из члана 48. Закона и започело да користи то право, право на коришћење пореског кредита (из члана 48. Закона) не може се пренети на стицаоца који није стекао право на његово коришћење, сагласно члану 50и став 2. Закона, при чему, Министарство финансија напомиње да за тако пренета основна средства обвезник није дужан да обрачуна и плати порез који би платио да није користио порески кредит, индексиран од дана подношења пореске пријаве за порески период у коме је остварио право на порески кредит, до дана отуђења, стопом раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

3. Да ли постоји повезаност међу лицима у случају када је један брачни друг (супруг) оснивач привредног друштва (правно лице А)

са 33% учешћа у капиталу тог правног лица, док је други брачни друг (супруга) оснивач и 100% власник другог привредног друштва (правно лице Б), при чему супруга, истовремено, обавља и делатност у циљу остваривања прихода као предузетник (предузетничка агенција), док су истовремено оба супружника оснивачи (заједно са другим физичким лицима) удружења грађана са статусом правног лица (правно лице Ц)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-559/2014-04 од 4.1.2016. год.)

У складу са чланом 59. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 112/15, у даљем тексту: Закон), трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима.

Сагласно ставу 2. истог члана Закона, лицем повезаним са обвезником сматра се оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.

Према ставу 3. истог члана Закона, у случају посредног или непосредног поседовања најмање 25% акција или удела сматра се да постоји могућност контроле над обвезником.

Могућност значајнијег утицаја на пословне одлуке постоји, поред случаја предвиђеног у ставу 3. овог члана и када лице посредно или непосредно поседује најмање 25% гласова у обвезниковим органима управљања (члан 59. став 4. Закона).

Сагласно ставу 5. истог члана Закона, лицем повезаним са обвезником сматра се и оно правно лице у коме, као и код обвезника, иста физичка или правна лица непосредно или посредно учествују у управљању, контроли или капиталу, на начин предвиђен у ст. 3. и 4. овог члана.

Према ставу 6. истог члана Закона, лицима повезаним са обвезником сматрају се брачни или ванбрачни друг, потомци, усвојеници и потомци усвојеника, родитељи, усвојоци, браћа и сестре и њихови потомци, дедови и бабе и њихови потомци, као и браћа и сестре и родитељи брачног или ванбрачног друга, лица које је са обвезником повезано на начин предвиђен у ст. 3. и 4. овог члана.

У конкретном случају, а како произилази из садржине поднетог дописа, један брачни друг (супруг) је оснивач привредног друштва (правно лице А) са 33% учешћа у капиталу тог правног лица. Други брачни друг (супруга) је оснивач и 100% власник другог привредног друштва (правно лице Б), при чему супруга, истовремено, обавља и делатност у циљу остваривања прихода као предузетник (предузетничка агенција). Оба супружника су оснивачи (заједно са другим физичким лицима) удружења грађана са статусом правног лица (правно лице Ц).

Сагласно наведеном чињеничном стању, у конкретном случају, правно лице А сматра се повезаним са својим оснивачем (супруг, у конкретном случају који има 33% учешћа у капиталу тог правног лица), у складу са ставом 3. члана 59. Закона, као и са брачним другом свога оснивача, а у складу са чланом 59. став 6. Закона (укључујући и предузетничку агенцију). Повезаност између правног лица А и правног лица Ц постоји уколико супруг (који је повезан са правним лицем А) истовремено, непосредно или посредно, учествује у управљању правног лица Ц, односно поседује најмање 25% гласова у органима управљања тог правног лица.

Такође, правно лице Б сматра се повезаним са својим оснивачем (супруга, која је једини члан тог правног лица), укључујући и предузетничку агенцију, у складу са ставом 3. члана 59. Закона, као и са брачним другом свога оснивача, у складу са

чланом 59. став 6. Закона. Повезаност правног лица Б са правним лицем Ц постоји уколико супруга (која је повезана са правним лицем Б) истовремено, непосредно или посредно, учествују у управљању правног лица Ц, односно поседује најмање 25% гласова у органима управљања тог правног лица.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да, у случају када је (како се, такође, наводи у поднетом допису) директор и законски заступник једног привредног друштва (у ком нема учешће у капиталу, као ни гласове у органима управљања), истовремено оснивач и једини члан другог привредног друштва, између та два привредна друштва не постоји повезаност, у складу са чланом 59. Закона.

4. Услови за трајно признавање расхода по основу отписа исправљених појединачних потраживања из члана 16. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-441/2015-04 од 30.12.2015. год.)

У складу са чланом 16. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 142/14, у даљем тексту: Закон), на терет расхода признаје се отпис вредности појединачних потраживања која се у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ исказују као приход, осим потраживања из члана 7а тачка 2) овог закона, под условом:

1) да се несумњиво докаже да су та потраживања претходно била укључена у приходе обвезника;

2) да су та потраживања у књигама пореског обвезника отписана као ненаплатива;

3) да порески обвезник пружи доказе да су потраживања утужена, односно да је покренут извршни поступак ради наплате потраживања, или да су потраживања пријављена у ликвидационом или стечајном поступку над дужником.

Сагласно члану 16. став 2. Закона, на терет расхода признаје се и отпис вредности појединачних потраживања која се у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ не исказују као приход, осим потраживања из члана 7а тачка 2) овог закона, уколико обвезник испуни услове прописане одредбама става 1. тач. 2) и 3) овог члана.

На терет расхода признаје се отпис вредности појединачних потраживања за која су испуњени услови из става 1. тач. 1) и 2), односно става 2. овог члана, под условом да су трошкови утужења појединачног дужника већи од укупног износа потраживања од тог дужника (члан 16. став 4. Закона).

На терет расхода признаје се исправка вредности појединачних потраживања из ст. 1. и 2. овог члана, ако је од рока за њихову наплату, односно реализацију прошло најмање 60 дана (члан 16. став 6. Закона).

Сходно одредби члана 16. став 7. Закона, за износ расхода по основу исправке вредности појединачних потраживања из става 6. овог члана Закона, који су били признати у пореском билансу, увећавају се приходи у пореском билансу у пореском периоду у коме обвезник изврши отпис вредности истих потраживања, ако није кумулативно испунио услове из става 1. односно става 2. овог члана.

С тим у вези, у случају када обвезник у пословним књигама евидентира (сагласно прописима о рачуноводству) исправку вредности потраживања, расход исказан по основу исправке

вредности тог потраживања признаје се у пореском билансу обвезника поднетом за порески период у којем је исправка извршена, под условом да је од рока за наплату предметног потраживања прошло више од 60 дана. Међутим, да би се овако исказан расход трајно признао, неопходно је да обвезник у пореском периоду у којем врши отпис (тако исправљених) потраживања пружи и доказе да су потраживања утужена, односно да је покренут извршни поступак ради наплате потраживања, или да су потраживања пријављена у ликвидационом или стечајном поступку, под условом да се не ради о потраживањима по основу којих би трошкови утужења били већи од износа самих потраживања.

5. Да ли је приход који нерезидентно правно лице оствари од резидентног правног лица по основу накнаде за услугу уступања тржишта предмет опорезивања порезом по одбитку?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1487/2015-04 од 28.12.2015. год.)

Одредбом члана 7. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за утврђивање опорезиве добити признају расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

За утврђивање опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, не примењује МРС, односно МСФИ, признају се расходи утврђени у складу са начином признавања, мерења и процењивања расхода који прописује министар финансија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 7. став 2. Закона).

Према одредби члана 40. став 1. Закона, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, укључујући и дивиденду из члана 35. овог закона, накнада по основу ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада), камата, накнада по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике.

Како произилази из садржине поднетог дописа, обвезник (резидентно правно лице) врши увоз робе од нерезидентног правног лица (из Бугарске) које истом робом снабдева, између осталог, купце из држава у региону (бивше републике СФРЈ). Ова два правна лица закључила су уговор (о уступању тржишта) којим се нерезидентно правно лице обавезује да ће обвезнику уступити активности продаје робе купцима из држава у региону, а обвезник да ће наставити продају робе купцима из истих држава, при чему је обвезник преузео и обавезу плаћања (по том основу) уговорене накнаде нерезидентном правном лицу.

Сагласно наведеном, у случају када нерезидентно правно лице оствари приход од резидентног правног лица по основу накнаде за услугу (устапања тржишта), тако остварен приход није

предмет опорезивања порезом по одбитку. Међутим, уколико је у конкретном случају предметним уговором (о уступању тржишта) обухваћено искоришћавање неког од права индустријске својине (као нпр. право коришћења информација које ће нерезидентно правно лице ставити на располагање обвезнику у вези са купцима – клијентима из држава у региону), мишљење Министарства финансија је да накнада коју у том случају обвезник плаћа нерезидентном правном лицу има карактер ауторске накнаде на коју се обрачунава и плаћа порез по одбитку у складу са чланом 40. став 1. Закона.

Уколико је обвезник у својим пословним књигама исказао расход по основу накнаде коју плаћа у конкретном случају, Министарство финансија сматра да се тако исказан расход признаје у пореском билансу, сходно одредбама члана 7. Закона.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли организације Црвеног крста имају право на пореско ослобођење од пореза на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00025/2016-04 од 26.1.2016. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину се плаћа на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. став 2. Закона, непокретностима се, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из члана 2. став 1. тач. 2) до 8) Закона, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Према одредби члана 4. став 1. тач. 1) до 4) Закона, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

1) ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) Закона;

2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) Закона;

3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) Закона;

4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) Закона.

Према одредби члана 34. став 7. Закона, пореска пријава подноси се и за имовину за коју обвезник испуњава услове за пореско ослобођење.

Пореска ослобођења прописана су чланом 12. Закона.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о Црвеном крсту Србије („Сл. гласник РС“, бр. 107/05, у даљем тексту: Закон о Црвеном крсту) уређено је да је Црвени крст Србије хуманитарна, независна, непрофитна и добровољна организација основана за територију Републике Србије и саставни је део Друштва Црвеног крста Србије и Црне Горе.

У саставу Црвеног крста Србије јесу покрајинске, градске и општинске организације Црвеног крста основане на територији Републике Србије. Црвени крст Србије и организације Црвеног крста основане у јединици територијалне аутономије или јединици локалне самоуправе имају својство правног лица (члан 3. Закона о Црвеном крсту).

Према томе, кад на непокретности, поред права својине, није конституисано и право, коришћење или државина из члана 2. став 1. тач. 2) до 8) Закона, порез на имовину плаћа се на право својине, а порески обвезник је ималац тог права.

Пореска пријава подноси се и за имовину за коју обвезник пореза на имовину има право на пореско ослобођење.

У сваком конкретном случају надлежни орган јединице локалне самоуправе на основу доказа утврђује чињенично стање, између осталог, по питању које лице је обвезник пореза на имовину тј. које лице је ималац права својине на непокретности за коју се порез на имовину плаћа на право својине.

Законом није прописано пореско ослобођење за хуманитарне организације као обвезнике пореза на имовину. Хуманитарне организације, што значи и Црвени крст Ужице, пореско ослобођење могу остварити кад за то постоји основ садржан у члану 12. Закона (примера ради, кад укупна основица за

све непокретности обвезника на територији јединице локалне самоуправе не прелази износ од 400.000 динара; за површину земљишта под објектом на који се порез плаћа – осим под складишним и стоваришним објектима ...).

2. На основу којих података јединица локалне самоуправе утврђује просечну цену квадратног метра одговарајућих непокретности по зонама на својој територији тј. да ли се та просечна цена утврђује на основу података Пореске управе о тржишној вредности непокретности која чини основицу пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01394/2015-04 од 22.1.2016. год.)

Према одредби члана 6. став 5. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе, утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: текућа година).

Просечна цена у зони у којој није било најмање три промета (у даљем тексту: зона у којој није било промета) одговарајућих непокретности у периоду из става 5. овог члана, за те непокретности утврђује се на основу просека просечних цена остварених у граничним зонама у којима је у том периоду било најмање три промета одговарајућих непокретности (члан 6. став 5. Закона).

Граничне зоне из става 6. овог члана су зоне чије се територије граниче са зоном у којој није било промета, независно

од тога којој јединици локалне самоуправе припадају (члан 6. став 7. Закона).

Према одредби члана 27. ст. 1. до 3. Закона, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у року из става 2. овог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

С тим у вези, просечна цена квадратног метра одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе утврђује се на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године.

Податке о ценама у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године јединица локалне самоуправе прибавља из свих расположивих извора – што значи да те податке може прибављати и од Пореске управе – ако Пореска управа њима располаже (нпр. ако је до података о ценама у промету у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године дошла у поступку утврђивања пореза на пренос апсолутних права).

Тржишна вредност непокретности коју, као основицу пореза на пренос апсолутних права, надлежни порески орган има право да утврди у роковима утврђеним чланом 27. став 2. Закона (тј. када оцени да је уговорена цена нижа од тржишне), по мишљењу Министарства финансија, није цена остварена у промету одговарајућих непокретности по зонама на основу које се утврђује просечна цена одговарајућих непокретности по зонама из

члана 6. став 5. Закона. Наиме, како из одредбе члана 27. став 2. Закона произлази, ову тржишну вредност надлежни порески орган утврђује кад оцени да је уговорена цена нижа од тржишне вредности. Такође, у тим случајевима тржишна вредност није цена као накнада за конкретан пренос права, већ вредност која чини основицу пореза на пренос апсолутних права.

Дакле, у случају да је уговором о промету непокретности уговорена одређена цена за пренос опорезивог права на непокретности, при чему надлежни порески орган у поступку утврђивања пореза на пренос апсолутних права по том основу утврди тржишну вредност апсолутног права које се преноси у износу већем од уговорене цене, за потребе утврђивања просечне цене одговарајуће врсте непокретности у зони, јединица локалне самоуправе ће, применом Закона, узети у обзир цену из уговора о преносу права под условом да је тај уговор закључен у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године. Министарство финансија сматра да јединица локалне самоуправе на истоветан начин поступа када је основ преноса права други акт (нпр. решење надлежног управног органа којим је утврђена накнада за конкретан пренос права на непокретности, а које је постало правоснажно у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године и сл.).

3. Да ли се плаћа порез на наслеђе и поклон на поклон покретних ствари (нпр. систем озвучења, фотеља lazy bag, пројектор променљивих одраза и др.) који правно лице – резидент Републике Србије (школа за основно и средње образовање) стекне по основу уговора који је закључило са нерезидентним лицем?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00202/2015-04 од 19.1.2016. год.)

Према одредби члана 14. став 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др.

закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), која је у примени од 30. маја 2013. године, порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени:

- 1) готов новац;
- 2) штедни улог;
- 3) депозит у банци;
- 4) новчано потраживање;
- 5) право интелектуалне својине;
- 6) право својине на возилу, пловилу, односно ваздухоплову и другим покретним стварима.

Поклоном, у смислу овог закона, сматра се и пренос без накнаде имовине правног лица, која је предмет опорезивања у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. до 6. овог члана (члан 14. став 3. Закона).

Према одредбама члана 14. став 4. Закона, поклоном, у смислу овог закона, не сматра се:

- 1) пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 3. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону;
- 2) приход физичког лица по основима који су изузети из дохотка за опорезивање, односно који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана, у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана;
- 3) приход правног лица који се укључује у обрачун основице за опорезивање порезом на добит правних лица, у складу са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица.

Према одредбама члана 14. став 6. Закона, од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузима се наслеђе, односно поклон, и то:

- 1) удела у правном лицу, односно хартија од вредности;
- 2) mopеда, мотокултиватора, трактора, радних машина, државних ваздухоплова, односно ваздухоплова без сопственог погона;

3) новца, права, односно ствари из ст. 2. и 3. овог члана, које наследник наследи, односно поклонопримац прими на поклон, од истог лица, за вредност наслеђа односно поклона, до 100.000 динара у једној календарској години по сваком од тих основа.

Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. ст. 2. и 3. овог закона је резидент Републике Србије за предмет који се налази на територији Републике Србије, или у иностранству (члан 15. став 2. Закона).

Према одредби члана 40. став 1. Закона, порез на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права утврђују се решењем пореског органа а плаћају у року од 15 дана од дана достављања решења.

Према томе, поклон покретних ствари (нпр. систем озвучења, фотеља lazy bag, пројектор променљивих одраза и др.) који правно лице – резидент Републике Србије (у конкретном случају – школа за основно и средње образовање) стекне по основу уговора који је закључило са нерезидентним лицем, чија је вредност остварена од тог поклонодавца у истој календарској години преко 100.000 динара, предмет је опорезивања порезом на поклон – осим ако се на то давање плаћа порез на додату вредност или ако то примање чини приход правног лица који се укључује у обрачун основице за опорезивање порезом на добит правних лица.

Услуге нису предмет опорезивања порезом на поклон.

За поклон који је предмет опорезивања порезом на поклон поклонопримац – резидент Републике Србије обвезник је пореза на поклон, па има обавезу да за тај поклон поднесе пореску пријаву (на обрасцу ППИ-3) надлежном пореском органу. У поступку утврђивања пореза надлежни порески орган утврђује чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе по том основу.

4. Надлежност за појашњења у вези пореске обавезе пореза на имовину која је утврђена за конкретну непокретност

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-00835/2015-04 од 14.1.2016. год.)

Порез на имовину се, сагласно одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14, у даљем тексту: Закон), плаћа на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој имаоца права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. став 2. Закона, непокретностима се, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из става 1. тач. 2) до 8) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

У складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је ималац права, односно корисник, односно држалац непокретности на територији Републике Србије.

Сходно одредбама члана 4. ст. 4. и 5. Закона, разликују се две категорије обвезника пореза на имовину, и то: обвезник који не води пословне књиге и обвезник пореза на имовину који води пословне књиге.

Према одредби члана 39. став 1. Закона, порез на имовину обвезнику који не води пословне књиге утврђује се решењем органа јединице локалне самоуправе, а плаћа тромесечно – у року од 45 дана од дана почетка тромесечја, на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Према одредби члана 39в Закона, обвезник који води пословне књиге утврђује порез на имовину (врши самоопорезивање) – најкасније до 31. марта пореске године.

Према томе, порез на имовину се плаћа на право, коришћење или државину из члана 2. став 1. Закона на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, а не на, како се у захтеву наводи, „стицање прихода из струке“. Закон прави разлику између обвезника који воде и који не воде пословне књиге, између осталог, зато што обвезници који воде пословне књиге порез на имовину утврђују самоопорезивањем, док обвезницима који не воде пословне књиге порез на имовину

решењем утврђује надлежни порески орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се конкретна непокретност налази.

Имајући у виду да је утврђивање, наплата и контрола пореза на имовину у надлежности јединице локалне самоуправе, према месту непокретности, ради евентуалних појашњења у вези пореске обавезе која је утврђена за конкретну непокретност – стан, порески обвезник се може обратити том органу. Наиме, према одредби члана 24. став 1. тачка 2), у вези са чланом 26 став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14 и 112/15), порески обвезник има право да у писаном облику добије одговор на питање које је у таквом облику поставио органу јединице локалне самоуправе надлежном за утврђивање пореза на имовину, а тиче се његове пореске ситуације.

5. Да ли власници објеката изграђених без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу (незаконито изграђени објекти), који за те објекте први пут у 2016. години или касније поднесу пореску пријаву за утврђивање пореза на имовину, могу бити ослобођени пореске обавезе за те објекте за период од настанка пореске обавезе закључно са годином која претходи години у којој су поднели пореску пријаву?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00031/2016-04 од 13.1.2016. год.)

Према одредби члана 10. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12– УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), обавеза по основу пореза на имовину настаје најранијим од следећих дана: даном стицања права, даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном

издавања употребне дозволе, односно даном омогућавања коришћења имовине на други начин.

Према одредби члана 34. став 1. Закона, за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, обвезник пореза на имовину подноси пореску пријаву у року од 30 дана од дана настанка такве промене.

Ослобођења од пореза на имовину прописана су чланом 12. Закона.

У погледу начина утврђивања, поступка по правним лековима, начина и рокова плаћања пореза, камате, повраћаја пореза, застарелости наплате, принудне наплате, казних одредаба и осталог што није посебно уређено овим законом, примењује се закон којим се уређује порески поступак и пореска администрација (члан 32. став 2. Закона).

Према одредби члана 114. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14 и 112/15, у даљем тексту: ЗПППА), право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече.

Застарелост права на утврђивање пореза и споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање (члан 114. став 2. ЗПППА).

Према томе, нема законског основа да обвезник пореза на имовину оствари пореско ослобођење за случај који Законом није прописан. С тим у вези, нема законског основа да обвезник пореза на имовину, који за објекат (укључујући и незаконито изграђени објекат) није у прописаном року (рачунајући од настанка пореске обавезе) поднео пореску пријаву, а који сада за тај објекат поднесе

пореску пријаву, оствари пореско ослобођење за период од настанка пореске обавезе до истека године која претходи години у којој је поднео пореску пријаву.

Ако за предметни објекат надлежни орган није утврдио порез на имовину, овлашћен је и дужан да порез утврди за период за који право на утврђивање пореза није застарело.

6. Како се утврђује основица пореза на имовину уколико јединица локалне самоуправе до 30. новембра текуће године није објавила коефицијенте за непокретности у зонама или их је утврдила преко максималног износа коефицијената прописаних Законом о порезима на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00019/2016-04 од 8.1.2016. год.)

Министарство финансија – Сектор за фискални систем надлежно је за давање мишљења у примени Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), али не и за давање мишљења у примени одлука које је донела скупштина јединице локалне самоуправе.

С тим у вези, ако нека од одредаба Закона изазива недоумице и нејасноће, потребно је навести о којој одредби је реч и у чему се састоји нејасноћа тј. да се постави пореско-правно питање, да би Министарство финансија било у могућности да на то питање да мишљење.

Министарство финансија напомиње да се, сагласно одредбама члана 7а ст. 2. и 3. Закона, основица пореза на имовину обвезницима који не воде пословне књиге не утврђује применом просечних цена одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за

непокретности обвезника који не воде пословне књиге у најопремљенијој зони (утврђених у складу са чланом 7а став 2. Закона) и коефицијента за непокретности у зонама (из члана 7а ст. 3. до 5. Закона). Наиме, сагласно одредби члана 7а став 3. Закона, ако ни у зонама ни у граничним зонама није било промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године, обвезници који воде пословне књиге за потребе утврђивања основице пореза на имовину просечне цене одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге у најопремљенијој зони множе коефицијентима које утврђује јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, за сваку зону на својој територији, а који не могу бити већи од коефицијената прописаних чланом 7а став 3. Закона. Ако јединица локалне самоуправе до 30. новембра текуће године није објавила коефицијенте за непокретности у зонама или их је утврдила преко максималног износа коефицијената прописаних Законом, основица пореза на имовину утврдиће се применом максималног износа коефицијената прописаних Законом.

7. Да ли се применом члана 12. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину порез на имовину плаћа на земљиште које је део споменика културе и које је без накнаде уступљено другим лицима или је то земљиште ослобођено плаћања пореза?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-294/2014-04 од 6.1.2016. год.)

Одредбом члана 12. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на имовину не плаћа на

непокретности које су од надлежног органа проглашене културним или историјским споменицима – на непокретности у целини, односно на посебне делове, који служе за ове намене.

Према одредби члана 12. став 3. Закона, одредбе става 1. тач. 2) до 11) и става 2. тог члана не примењују се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода.

Трајним давањем другим лицима, у смислу става 3. овог члана, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. став 4. Закона).

Према одредби члана 19. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11– др. закон и 99/11–др. закон, у даљем тексту: Закон о културним добрима), споменик културе јесте грађевинско-архитектонски објекат од посебног културног или историјског значаја, као и његова градитељска целина, објекат народног градитељства, други непокретни објекат, део објекта и целине са својствима везаним за одређену средину, дело монументалног и декоративног сликарства, вајарства, примењених уметности и техничке културе, као и друга покретна ствар у њима од посебног културног и историјског значаја.

Одлуком о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја и од великог значаја („Сл. гласник СРС“, бр. 14/79 и 30/89, у даљем тексту: Одлука о утврђивању непокретних културних добара), у делу I Споменици културе, под ред. бр. 3. Списка непокретних културних добара од изузетног значаја, који је саставни део Одлуке о утврђивању непокретних културних добара, утврђено је да је Београдска тврђава која се налази у Београду, општина Стари град, на адреси Калемегдан 14, непокретно културно добро од изузетног значаја – споменик културе.

Према томе, применом одредбе члана 12. став 1. тачка 4) и ст. 3. и 4. Закона, порез на имовину не плаћа се на непокретности које су од надлежног органа проглашене културним или историјским споменицима – на непокретности у целини, односно на посебне делове, под условима да служе за те намене и да нису

уступљене другом лицу уз накнаду, при чему уступање у току 12 месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана.

Имајући у виду да је Одлуком о утврђивању непокретних културних добара Београдска тврђава утврђена за непокретно културно добро од изузетног значаја – споменик културе, на тај споменик културе односно његов део, који се користи за намене у области културе и који није уступљен другом лицу уз накнаду, при чему то уступање у току 12 месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана, порез на имовину се не плаћа.

Ако сви наведени услови нису испуњени (на пример, за део Београдске тврђаве који се користи за спорт, за организовање састанака и сајмова, за пружање угоститељских услуга, за трговину на мало...), нема основа да се применом члана 12. став 1. тачка 4) Закона оствари пореско ослобођење.

Такође, за непокретност која није од надлежног органа проглашена културним или историјским спомеником нема основа за пореско ослобођење применом члана 12. став 1. тачка 4) Закона, па ни у случају када се користи за намене у области културе.

Како споменик културе јесте грађевинско-архитектонски објекат од посебног културног или историјског значаја, као и његова градитељска целина, објекат народног градитељства, други непокретни објекат, део објекта и целине са својствима везаним за одређену средину, за давање мишљења по питању да ли земљиште може бити споменик културе и ако може – да ли је конкретно земљиште актом надлежног органа проглашено спомеником културе, надлежно је Министарство културе и информисања, као стручни обрађивач Закона о културним добрима.

8. а) Како се утврђује пореска основица пореза на имовину уколико земљиште пореског обвезника чине три катастарске парцеле које се међусобно граниче и представљају једну физичку целину, али је у питању земљиште различите врсте према члану ба став 1. тач. 1) до 3) Закона о порезима на имовину?

- б) Да ли се са становишта Закона о порезима на имовину грађевинским земљиштем сматра земљиште које је у катастру уписано као земљиште у грађевинском подручју по култури њива?**
- в) Шта је предмет опорезивања порезом на имовину у случају када је привредно друштво ималац права својине на земљишту површине мање од 10 ари или површине 10 ари, при чему су на том земљишту изграђена два складишна објекта чији је власник предметно привредно друштво?**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00115/2015-04 од 6.1.2016. год.)

Према одредби члана 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 5,7/12–УС, 47/13 и 68/14–др. пропис, у даљем тексту: Закон), порез на имовину из члана 1. тачка 1) овог закона (у даљем тексту: порез на имовину), плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

- 1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;
- 2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;
- 3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;
- 4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- 5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој имацац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. став 2. Закона, непокретностима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из става 1. тач. 2) до 8) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Одредбом члана 6а став 1. Закона прописано је да се, за сврху утврђивања основице пореза на имовину, непокретности разврставају у следеће групе одговарајућих непокретности:

1) грађевинско земљиште;

2) пољопривредно земљиште;

3) шумско земљиште;

4) станови;

5) куће за становање;

6) пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности;

7) гараже и гаражна места.

Према одредби члана 82. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка, 64/10–УС, 24/11, 121/12, 42/13–УС, 50/13–УС, 98/13–УС, 132/14 и 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), грађевинско земљиште је земљиште које је одређено законом или планским документом за

изградњу и коришћење објеката, као и земљиште на којем су изграђени објекти у складу са законом.

Према одредбама члана 83. ст. 1. до 3. Закона о планирању и изградњи, грађевинско земљиште се користи према намени одређеној планским документом, на начин којим се обезбеђује његово рационално коришћење, у складу са законом. Ступањем на снагу планског документа којим је промењена намена земљишта у грађевинско земљиште, власници тог земљишта стичу права и обавезе прописане овим законом и подзаконским актима донетим на основу закона, без обзира на чињеницу што орган надлежан за упис на непокретностима и правима на њима није спровео промену у јавној књизи о евиденцији непокретности и права. Грађевинско земљиште коме је намена промењена у складу са ставом 2. овог члана, може се користити и у друге сврхе, до привођења земљишта планираној намени.

Када се планским документом промени намена пољопривредног у грађевинско земљиште, орган надлежан за доношење планског документа је дужан да у року од 15 дана од дана ступања на снагу тог документа, органу надлежном за послове државног премера и катастра достави акт који садржи попис катастарских парцела којима је промењена намена. Орган надлежан за послове државног премера и катастра решењем проводи насталу промену и ставља забележбу о обавези плаћања накнаде за промену намене пољопривредног земљишта у базу података катастра непокретности из које се издаје лист непокретности. Пољопривредно земљиште којем је планским документом промењена намена у грађевинско, до привођења земљишта намени може се користити за пољопривредну производњу (члан 88. ст. 1. и 3. Закона о планирању и изградњи).

Према одредби члана 3. Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08–др. закона, 41/09 и 112/15, у даљем тексту: Закон о пољопривредном земљишту), пољопривредно земљиште које је у складу са посебним законом

одређено као грађевинско земљиште, до привођења планираној намени, користи се за пољопривредну производњу.

Према мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број 011-00-00144/2006-06 од 15.11.2006. године, „земљиште које је планским актом проглашено за грађевинско, односно чији је статус грађевинског земљишта утврђен ступањем на снагу планског акта, на њега се примењују прописи који се односе на грађевинско земљиште, а исто се само користи као пољопривредно док се не приведе планираној намени“.

а) Према томе, кад је предмет опорезивања порезом на имовину право својине на земљишту површине преко 10 ари, односно право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари (у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта), реч је о површини земљишта које представља физичку целину. У том смислу, ако је реч о земљишту пореског обвезника које чине три катастарске парцеле које се међусобно граниче и представљају једну физичку целину, на то земљиште порез на имовину се плаћа ако је површина те физичке целине преко 10 ари. Ако ту физичку целину чини земљиште различите врсте према члану ба став 1. тач. 1) до 3) Закона (на пример, ако је земљиште делом грађевинско а делом пољопривредно), пореска основица за то земљиште (као целину) једнака је збиру вредности свих врста земљишта које чине ту физичку целину.

б) Код утврђивања основице пореза на имовину грађевинско земљиште разврстава се у групу из члана ба став 1. тачка 1) Закона – Грађевинско земљиште, а пољопривредно земљиште разврстава се у групу из члана ба став 1. тачка 2) Закона – Пољопривредно земљиште. Сходно томе, за одговарајућу врсту земљишта у одређеној зони, утврђује се и одговарајућа вредност која чини пореску основицу.

Законом није уређено шта се сматра грађевинским, пољопривредним, односно шумским земљиштем, имајући у виду да су ти појмови уређени одговарајућим системским законима. Наиме, земљиште које се сматра грађевинским уређено је Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка, 64/10–УС, 24/11, 121/12, 42/13–УС, 50/13–УС, 98/13–УС, 132/14 и 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), чији је стручни обрађивач Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Земљиште које се сматра пољопривредним уређено је Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08–др. закон, 41/09 и 112/15, у даљем тексту: Закон о пољопривредном земљишту), чији је стручни обрађивач Министарство пољопривреде и заштите животне средине.

У том смислу, код утврђивања основице пореза на имовину у групу Грађевинско земљиште разврстава се земљиште које је као грађевинско одређено законом или планским документом за изградњу и коришћење објеката, као и земљиште на којем су изградњени објекти у складу са законом, независно од тога:

- да ли је орган надлежан за послове катастра спровео промену у јавној књизи о евиденцији непокретности и права и
- да ли се то земљиште користи и у друге сврхе до привођења планираној намени.

Имајући у виду да Министарство финансија не располаже подацима на основу којих би се у конкретном случају могло одредити да ли је реч о грађевинском или пољопривредном земљишту, напомињемо да смо се за давање мишљења по питању да ли се грађевинским земљиштем сматра земљиште које је у катастру уписано као земљиште у грађевинском подручју по култури њива, обратили Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд, Немањина 22-26, као надлежном органу и уједно том министарству проследили

предметни захтев како би одговор, у делу који је у надлежности тог министарства, био достављен непосредно.

в) Кад је привредно друштво ималац права својине на земљишту површине мање од 10 ари или површине 10 ари, на коме у корист другог лица није конституисано право или државина из члана 2. став 1. тач. 3) или 8) Закона, при чему су на том земљишту изграђена два складишна објекта чији је власник и обвезник пореза на имовину конкретно привредно друштво, предмет опорезивања порезом на имовину су складишни објекти, док се на земљиште порез на имовину не плаћа (из разлога што је предмет опорезивања порезом на имовину право својине на земљишту површине преко 10 ари, а не и право својине на земљишту површине 10 ари или мање од 10 ари). Ако је површина земљишта преко 10 ари, предмет опорезивања су и земљиште и објекти (при чему се површином земљишта сматра површина земљишта која представља физичку целину, сагласно тачки а) овог одговора).

9. Да ли је предмет опорезивања порезом на имовину право, коришћење или државина ветрогенератора као енергетског објекта?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01455/2015-04 од 30.12.2015. год.)

Према одредби члана 2. став 1. тач. 1) до 8) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој имаоца права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка, 64/10–УС, 24/11, 121/12, 42/13–УС, 50/13–УС, 98/13–УС, 132/14 и 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), објекат јесте грађевина спојена са тлом, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре,

прикључак на електроенергетску мрежу, индустријски, водопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и сл.) који може бити подземни или надземни.

Сагласно одредби члана 144. Закона о планирању и изградњи, посебна врста објеката, односно радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа за градњу, односно акт за извођење радова јесу, између осталог, радови на одржавању, поправке и замена опреме на објектима ветроелектрана који се изводе без грађевинских радова (замена елиса, замена гондола, замена одређених уређаја и њихових делова).

Према одредби члана 9. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/2005, 85/05–др.закон, 62/06–др. закон, 63/06–исправка др. закона, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 и 105/14, у даљем тексту: ЗПППА), пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини.

Имајући у виду да су предмет опорезивања порезом на имовину право, државина или коришћење из члана 2. став 1. Закона конституисано на непокретности (у које се, у смислу Закона, поред земљишта, стамбених и пословних зграда, станова ... убрајају и други грађевински објекти, односно њихови делови), по мишљењу Министарства финансија, право својине на ветрогенератору као енергетском објекту, који је изграђен тако што је инкорпорисан у земљишту, односно у бетонираној подлози – темељу инкорпорисаном у земљишту, па се не може премештати са места на место без оштећења његове суштине, предмет је опорезивања порезом на имовину (под условом да на њему није конституисано право, државина или коришћење из члана 2. став 1. тач. 4) до 8) Закона у корист лица које није власник. Ако је право,

државина или коришћење из члана 2. став 1. тач. 4) до 8) Закона конституисано у корист лица које није власник, предмет опорезивања порезом на имовину је то право, државина или коришћење, а не право својине).

10. Да ли промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште настаје изградњом објекта који су били предмет легализације, односно да ли орган надлежан за утврђивање пореза на имовину може у конкретном случају ово земљиште опорезовати као грађевинско?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00102/2015-04 од 30.12.2015. год.)

Према одредби члана 6а став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. пропис, у даљем тексту: Закон), за сврху утврђивања основице пореза на имовину, непокретности се разврставају у следеће групе одговарајућих непокретности:

- 1) грађевинско земљиште;
- 2) пољопривредно земљиште;
- 3) шумско земљиште;
- 4) станови;
- 5) куће за становање;
- 6) пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности;
- 7) гараже и гаражна места.

Према томе, код утврђивања основице пореза на имовину грађевинско земљиште разврстава се у групу из члана 6а став 1. тачка 1) Закона – Грађевинско земљиште, а пољопривредно земљиште разврстава се у групу из члана 6а став 1. тачка 2) Закона – Пољопривредно земљиште. Сходно томе, за одговарајућу врсту

земљишта у одређеној зони, утврђује се и одговарајућа пореска обавеза.

Министарство финансија напомиње да Законом није уређено шта се сматра грађевинским, пољопривредним, односно шумским земљиштем, имајући у виду да су ти појмови уређени одговарајућим системским законима.

Појам грађевинског земљишта уређен је Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка, 64/10–УС, 24/11, 121/12, 42/13–УС, 50/13–УС, 98/13–УС, 132/14 и 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), чији је стручни обрађивач Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

С тим у вези, за давање мишљења по питању да ли промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште настаје изградњом објеката који су били предмет легализације, Министарство финансија се обратило Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд, Немањина 22-26, као надлежном органу и уједно је том министарству проследило предметни захтев како би одговор, у делу који је у надлежности тог министарства, то министарство доставило непосредно.

11. Да ли је грађевинско земљиште – земљиште у грађевинском подручју и земљиште изван грађевинског подручја које је по култури њива, као и земљиште које је у грађевинском подручју и чија је доминантна намена – зеленило и рекреација?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00062/2015-04 од 28.12.2015. год.)

1. Према одредби члана 6а став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07,

5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. пропис, у даљем тексту: Закон), за сврху утврђивања основице пореза на имовину, непокретности се разврставају у следеће групе одговарајућих непокретности:

- 1) грађевинско земљиште;
- 2) пољопривредно земљиште;
- 3) шумско земљиште;
- 4) станови;
- 5) куће за становање;
- 6) пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности;
- 7) гараже и гаражна места.

Према томе, за сврху утврђивања пореза на имовину земљиште које је предмет опорезивања разврстава се у групе одговарајућег земљишта из члана ба став 1. Закона, при чему Законом није уређено шта се сматра грађевинским, пољопривредним, односно шумским земљиштем, имајући у виду да су ти појмови уређени одговарајућим системским законима.

Грађевинско земљиште разврстава се у групу Грађевинско земљиште (из члана ба став 1. тачка 1) Закона), што подразумева и кад то земљиште није изграђено.

2. По захтеву Број: 435-1/89/2014-01-2 од 30.7.2014. године Министарство финансија је доставило одговор под Бројем: 413-00-239/2014-04 од 25. јуна 2015. године.

3. За давање мишљења по питању да ли је грађевинско земљиште – земљиште у грађевинском подручју и земљиште изван грађевинског подручја које је по култури њива, као и земљиште које је у грађевинском подручју и чија је доминантна намена –

зеленило и рекреација; могућа допунска намена – спорт и физичка култура, специјализоване школе или клубови, култура, трговина и угоститељство; забрана изградње – становање и производне делатности; индекс заузетости 1%; највећа спратност II и највећа висина 5м, Министарство финансија се обратило Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд, Немањина 22-26, као надлежном органу и уједно том министарству проследило предметни захтев како би одговор, у делу захтева који је у надлежности тог министарства, оно доставило непосредно.

12. Подношење пореске пријаве обвезника пореза на имовину који води пословне књиге коме је за конкретну непокретност пореска обавеза настала пре 2013. године и постоји и у 2014. години, али је обвезник пропустио да и ту непокретност обухвати пореским пријавама које је поднео за утврђивање пореза на имовину за 2013. годину и за раније године, као и пореском пријавом о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-972/2014-04 од 16.12.2015. год.)

Према одредби члана 34. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, обвезник пореза на имовину подноси пореску пријаву у року од 30 дана од дана настанка такве промене.

Према одредби члана 39в став 1. Закона, која се примењује од 1. јануара 2014. године, обвезник који води пословне књиге

утврђује порез на имовину (врши самоопорезивање) – најкасније до 31. марта пореске године.

Обвезник из става 1. овог члана порез на имовину плаћа тромесечно, у року од 45 дана од дана почетка тромесечја, на прописани уплатни рачун јавних прихода (члан 39в став 2. Закона – која се примењује од 1. јануара 2014. године).

До утврђивања пореза за пореску годину, обвезник порез на имовину плаћа аконтационо, у висини обавезе за последње тромесечје претходне пореске године (члан 39в став 2. Закона – која се примењује од 1. јануара 2014. године).

Обвезник из става 1. овог члана дужан је да позитивну разлику између утврђеног и аконтационо плаћеног пореза на имовину за прво тромесечје плати до истека рока за подношење пореске пријаве из члана 34. став 2. овог закона (члан 39в став 4. Закона – која се примењује од 1. јануара 2014. године).

Према одредби члана 37. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 47/13), обвезницима пореза на имовину (који воде и који не воде пословне књиге), којима је до почетка примене овог закона настала пореска обавеза, а за коју нису поднели пореску пријаву, због чега им порез није утврђен, обавезу пореза на имовину до 31. децембра 2013. године, утврђује орган јединице локалне самоуправе решењем, применом прописа који су били на снази у години за коју се порез на имовину утврђује.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 63/07, 9/09, 27/11 и 59/13, у даљем тексту: ПОПП) прописано је да правна лица и предузетници које воде пословне књиге – за имовину која им служи за обављање делатности, за утврђивање пореза на имовину подnose пореску пријаву на Обрасцу ППИ-1 – Пореска пријава за утврђивање пореза на имовину за 201_ годину, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Пореска пријава из става 1. овог члана подноси се тако да се једном пријавом обухвате све непокретности правног лица, односно предузетника који води пословне књиге, на територији исте општине (члан 2. став 2. ПОПП).

У складу са одредбом члана 3. став 1. тачка 1) Правилника о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 108/13 и 118/13, у даљем тексту: Правилник), пореску пријаву на Обрасцу ППИ-1 подноси обвезник пореза на имовину (у даљем тексту: обвезник) који води пословне књиге, из члана 4. став 5. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон), и то – правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије.

Пореска пријава из става 1. овог члана подноси се тако да се једном пореском пријавом обухвате све непокретности на територији исте јединице локалне самоуправе за које је обвезник једно лице (члан 3. став 2. Правилника).

У складу са чланом 4. став 1. тачка 1) Правилника, измењена пореска пријава, у односу на податке у поднетој пореској пријави, садржи промењене податке и податке који остају исти.

Према одредби члана 16. став 1. Правилника, даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 63/07, 9/09, 27/11 и 59/13).

Правилник је ступио на снагу 1. јануара 2014. године (члан 17. Правилника).

Одредбом члана 16. став 2. Правилника прописано је да, изузетно, за утврђивање пореза за 2013. годину и за раније године, на непокретности за које је пореска обавеза настала, а пореска пријава није поднета до 31. децембра 2013. године, пореска пријава за утврђивање пореза на имовину подноси се на одговарајућем обрасцу прописаном Правилником о обрасцима пореских пријава

за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 63/07, 9/09, 27/11 и 59/13) и на обрасцу прописаном овим правилником.

Одредбом члана 2а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 63/06–исправка др. закона, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 и 105/14, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се тај закон примењује и на изворне јавне приходе јединица локалне самоуправе које те јединице утврђују, наплаћују и контролишу у јавноправном односу, као и на споредна пореска давања по тим основима.

Према одредби члана 40. став 1. ЗПППА, ако порески обвезник установи да пореска пријава, коју је поднео Пореској управи, садржи грешку или пропуст, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе пореску пријаву у којој су грешка или пропуст отклоњени (у даљем тексту: измењена пореска пријава).

Поднету пореску пријаву порески обвезник може да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве (члан 40. став 3. ЗПППА).

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, порески обвезник не може поднети измењену пореску пријаву после покретања поступка пореске контроле за контролисани порески период, односно након доношења решења о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона (члан 40. став 5. ЗПППА).

Имајући у виду наведене одредбе, Министарство финансија сматра следеће:

1. Када је обвезнику пореза на имовину који води пословне књиге за конкретну непокретност настала пореска обавеза по

основу пореза на имовину пре 2013. године и постоји и у 2014. години, али је обвезник пропустио да и ту непокретност обухвати пореским пријавама које је поднео за утврђивање пореза на имовину за 2013. годину и за раније године, као и пореском пријавом о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину, измењену пореску пријаву (којом отклања наведени пропуст) за утврђивање пореза на имовину за 2013. годину и за сваку ранију годину (за коју је постојала пореска обавеза конкретног обвезника за конкретну непокретност) обвезник подноси на обрасцима ППИ-1, који су прописани ПОПП, а измењену пореску пријаву о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину обвезник подноси на обрасцу ППИ-1 прописаном Правилником.

Измењене пореске пријаве садрже промењене податке којима се отклања грешка или пропуст у пореској пријави коју је обвезник поднео, као и податке који остају непромењени – исти. Ако је грешка или пропуст у једној пореској пријави довела до грешке или пропуста и у наредној пореској пријави коју је обвезник поднео (на пример, у пријави којом је обвезник пријавио увећање утврђеног пореза због настанка пореске обавезе на „другој“ непокретности у току 2014. пореске године), обвезник подноси измењене пореске пријаве којима отклања грешке или пропусте у свим поднетим пријавама у којима је до грешке или пропуста дошло.

На пример, када је обвезник до 31. марта 2014. године поднео пореску пријаву о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину, након чега му је настала пореска обавеза за још једну непокретност – па је обвезник за ту непокретност утврдио порез за период од настанка пореске обавезе у 2014. години до истека 2014. године и поднео пореску пријаву на обрасцу ППИ-1 прописаним Правилником (са одговарајућим Подприлогом и Прилогом-1, у којој је у Делу 3. унео износ утврђеног пореза за 2014. годину пријављен до 31. марта 2014. године, у Делу 4. унео износ увећања

утврђеног пореза за 2014. годину због настанка пореске обавезе на конкретној непокретности у току 2014. године, а у Делу 5. унео „новоутврђени“ порез за 2014. годину на територији конкретне јединице локалне самоуправе након настанка пореске обавезе који пријављује), након чега је обвезник уочио да је пропустио да утврђеним порезом за 2014. годину (за који је пријаву поднео до 31. марта 2014. године) обухвати и порез за непокретност за коју никада није подносио пореску пријаву иако је пореска обавеза за ту непокретност настала у 2012. години, обвезник подноси измењене пореске пријаве које садрже измењене податке којима су грешке и пропусти отклоњени и податке који остају непромењени – исти, у односу на следеће пријаве:

– пријаву о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину (коју је поднео до 31. марта 2014. године);

– пријаву којом је пријавио промену у 2014. години – увећање утврђеног пореза због настанка пореске обавезе у тој години (у којој мења износе у Делу 3. и Делу 5.).

Такође, обвезник на обрасцима ППИ-1 прописаним ПОПП подноси измењену пореску пријаву за утврђивање пореза на имовину за 2012. годину и измењену пореску пријаву за утврђивање пореза на имовину за 2013. годину.

Министарство финансија напомиње да се измењена пореска пријава не може поднети у случајевима из члана 40. ст. 3. и 5. ЗПППА, на пример, после покретања поступка пореске контроле за контролисани период.

2. Када је обвезник који води пословне књиге у прописаном року поднео пореску пријаву о утврђеном порезу на имовину за 2014. годину, након чега му је настала пореска обавеза по том основу на „другој“ непокретности у истој јединици локалне самоуправе, пореска пријава којом пријављује измену утврђеног пореза за 2014. годину због настанка пореске обавезе на тој непокретности не сматра се измењеном пореском пријавом

(имајући у виду да се не подноси ради отклањања грешке или пропуста у првобитно поднетој пореској пријави).

3. Имајући у виду да се обвезнику пореза на имовину који води пословне књиге порез на имовину за 2013. годину утврђује решењем надлежног органа јединице локалне самоуправе, а да је обвезник дужан да за 2014. годину до 31. марта 2014. године сам утврди порез (изврши самоопорезивање), до утврђивања пореза на имовину за 2014. годину обвезник који води пословне књиге порез на имовину за прво тромесечје те године плаћа аконтационо, у висини обавезе за последње тромесечје 2013. године, у складу са решењем надлежног органа јединице локалне самоуправе. Ако је након утврђивања пореза на имовину за 2013. годину решењем, донето решење којим је обвезнику утврђен порез и за имовину за коју је пореска обавеза настала пре 2013. године, а која није благовремено пријављена надлежном органу јединице локалне самоуправе, до утврђивања пореза на имовину за 2014. годину обвезник за прво тромесечје те године порез на имовину плаћа аконтационо, у року од 45 дана од дана почетка првог тромесечја 2014. године, у висини обавезе за последње тромесечје 2013. године, у складу са решењем надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Обвезник који води пословне књиге дужан је да позитивну разлику између утврђеног и аконтационо плаћеног пореза на имовину за прво тромесечје 2014. године, плати до 31. марта 2014. године.

Обвезник пада у доцњу због које му се обрачунава камата ако у Законом прописаним роковима не плати порез.

13. Утврђивање просечне цене одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе, које су

**елемент за утврђивање вредности непокретности која чини
основицу пореза на имовину**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01394/2015-04 од 15.12.2015. год.)

Према одредби члана 6. став 5. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе, утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: текућа година).

Просечна цена у зони у којој није било најмање три промета (у даљем тексту: зона у којој није било промета) одговарајућих непокретности у периоду из члана 6. став 5. Закона за те непокретности утврђује се на основу просека просечних цена остварених у граничним зонама у којима је у том периоду било најмање три промета одговарајућих непокретности (члан 6. став 6. Закона).

Граничне зоне из члана 6. став 6. Закона су зоне чије се територије граниче са зоном у којој није било промета, независно од тога којој јединици локалне самоуправе припадају (члан 6. став 7. Закона).

Према одредби члана 6а став 1. Закона, за сврху утврђивања основице пореза на имовину, непокретности се разврставају у следеће групе одговарајућих непокретности:

- 1) грађевинско земљиште;
- 2) пољопривредно земљиште;
- 3) шумско земљиште;
- 4) станови;

- 5) куће за становање;
- 6) пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности;
- 7) гараже и гаражна места.

Сагласно одредби члана 9. став 1. Закона, државни органи и организације, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе дужни су да на захтев органа јединице локалне самоуправе, у року од 15 дана од дана пријема захтева, доставе податке којима располажу вршећи послове из своје надлежности, а који су од значаја за утврђивање пореза на имовину.

1. Према томе, Законом није одређено лице од кога се искључиво прибављају подаци о ценама оствареним у промету непокретности за потребе утврђивања просечне цене квадратног метра одговарајућих непокретности у зони, као елемента за утврђивање вредности непокретности која чини основицу пореза на имовину. На тај начин је омогућено јединици локалне самоуправе да податке о ценама оствареним у промету непокретности прибавља из свих расположивих извора (на пример, од судова који су вршили оверу уговора о промету непокретности, од јавних бележника ...), па и од Пореске управе.

Међутим, основица пореза на пренос апсолутних права коју је решењем утврдила Пореска управа није увек једнака уговореној цени конкретне непокретности. Наиме, основицу пореза на пренос апсолутних права за пренос права својине на непокретности чини уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, ако није нижа од тржишне вредности. Ако надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете

у складу са чланом 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности.

2. Према мишљењу Министарства финансија, приликом утврђивања просечне цене одговарајућих непокретности у зонама, јединица локалне самоуправе узима у обзир податке о ценама оствареним у промету одговарајућих врста непокретности из члана ба став 1. Закона у зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се порез на имовину утврђује (независно од чињенице да ли сваки промет из кога су преузети подаци о цени подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права, да ли је и када за тај пренос поднета пореска пријава за утврђивање пореза по том основу, односно да ли је и када је надлежни порески орган донео решење о утврђивању пореза). Примера ради, код утврђивања просечних цена чијом применом ће се утврђивати порез на имовину за 2016. годину (које се утврђују и објављују до 30. новембра 2015. године) не узимају се у обзир подаци о ценама у промету одговарајућих непокретности у зонама оствареним у 2014. или 2013. години, већ подаци о ценама у периоду од 1. јануара до 30. септембра 2015. године.

3. Законом није прописана обавеза јединицама локалне самоуправе да приликом утврђивања просечне цене одговарајућих непокретности у зони, користе одређену методу обрачуна. Дакле, јединице локалне самоуправе врше одабир методе по којој ће утврђивати просечне цене одговарајућих непокретности по зонама на својој територији.

14. Порески третман размене права својине на непокретностима без доплате у новцу, која се врши између јединице локалне

самоуправе (с једне стране) и физичких лица – сувласника на непокретности које се дају у размену (с друге стране), по основу уговора о размени непокретности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00050/2015-04 од 14.12.2015. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02-УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12-УС, 47/13 и 68/14-др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Одредбама члана 24. тач. 1) и 2) Закона прописано је да се преносом уз накнаду, који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, сматра и:

– стицање права својине и других права из члана 23. овог закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног, односно другог надлежног органа са јавним овлашћењем;

– стицање права својине одржајем.

Према одредби члана 24а тачка 1) Закона, од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) Закона (члан 25. став 1. Закона).

У случају из члана 24. овог закона, обвезник пореза на пренос апсолутног права је лице које стиче апсолутно право (члан 25. став 4. Закона).

Према одредби члана 25. став 5. Закона, кад се апсолутно право преноси по основу уговора о размени, обвезник пореза

одређује се у складу са ст. 1. до 4. тог члана за свако апсолутно право из чл. 23. и 24. Закона које је предмет размене.

Основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности (члан 27. став 1. Закона).

Према одредби члана 27. став 2. Закона, уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности.

Ако порески орган у року из става 2. овог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена (члан 27. став 3. Закона).

Одредбом члана 28. Закона прописано је да се код размене права из чл. 23, 24. и 24а Закона пореска основица утврђује за свако право које је предмет размене, у складу са одредбом члана 27. Закона.

Према одредби члана 31. став 1. тачка 13) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се када је обвезник Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе.

Дакле, пренос права својине на непокретности по основу уговора о размени, на који се не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права (што значи и када се врши између јединице локалне самоуправе – с једне стране и физичких лица – с друге стране).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права по том основу јесте сваки учесник у размени – за право које он преноси другом учеснику у размени. У том смислу, јединица локалне самоуправе је обвезник пореза на пренос апсолутних права за

право својине на непокретности које преноси физичким лицима, а свако физичко лице је обвезник пореза на пренос апсолутних права за право својине на непокретности, односно на идеалном делу непокретности, који врши јединици локалне самоуправе.

Сваки обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву за утврђивање пореза на пренос апсолутних права – за пренос за који је то лице обвезник пореза, па и у случају ако сматра да има право на пореско ослобођење. Наиме, порез на пренос апсолутних права утврђује се решењем надлежног пореског органа, па се и право на пореско ослобођење (кад су за то испуњени прописани услови) утврђује решењем.

На пренос права својине на непокретности по основу размене за који је јединица локалне самоуправе обвезник пореза на пренос апсолутних права – порез на пренос апсолутних права не плаћа се применом одредбе члана 31. став 1. тачка 13) Закона,

На пренос права својине на непокретности који по основу размене врши физичко лице – основица пореза на пренос апсолутних права утврђује се у складу са чланом 27. Закона.

Министарство финансија напомиње да је и стицање права својине на непокретности на основу правоснажне одлуке суда, као и стицање права својине одржајем, предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права – ако се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност. Обвезник пореза на пренос апсолутних права по том основу је стицалац права. У том смислу, ако су конкретна физичка лица која право својине на непокретности размењују са јединицом локалне самоуправе, то право својине претходно стекла на основу правоснажне судске одлуке или одржајем – по том основу су такође обвезници пореза на пренос апсолутних права.

У сваком конкретном случају, у поступку утврђивања пореза на пренос апсолутних права надлежни порески орган

утврђује пореске чињенице од утицаја на постојање појединачне пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права, одређивање пореског обвезника, пореске основице, износа пореске обавезе, односно на остваривање евентуалног права на пореско ослобођење.

15. Основица пореза на имовину на непокретности обвезника који не води пословне књиге, а резидент је Републике Кипар

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 430-00-00527/2015-04 од 14.12.2015. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

- 1) право својине односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;
- 2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;
- 3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;
- 4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- 5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој имаалац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

1) имаалац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) Закона;

2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) Закона;

3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) Закона;

4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) Закона.

Према одредби члана 4. став 4. Закона, обвезник пореза на имовину из става 1. овог члана који не води пословне књиге (у даљем тексту: обвезник који не води пословне књиге), у смислу опорезивања порезом на имовину, јесте:

1) физичко лице које остварује приходе од самосталне делатности у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана (у даљем тексту: предузетник) који порез на доходак грађана на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход;

2) друго лице које не води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије

3) предузетник који води пословне књиге – за имовину која није евидентирана у његовим пословним књигама.

Сагласно одредби члана 4. став 5. Закона, обвезник пореза на имовину из става 1. тог члана који води пословне књиге (у даљем тексту: обвезник који води пословне књиге), у смислу опорезивања порезом на имовину, јесте:

1) правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије;

2) огранак и други организациони део страног правног лица који обавља привредну делатност у Републици Србији и који пословне књиге води у складу са прописима Републике Србије;

3) предузетник који води пословне књиге – за имовину коју је евидентирао у својим пословним књигама (у даљем тексту: имовина у пословним књигама), осим предузетника из става 4. тачка 1) тог члана;

4) друго лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије, осим предузетника из става 4. тачка 3) тог члана.

Основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не води пословне књиге је вредност непокретности утврђена у складу са Законом (члан 5. став 1. Закона).

Основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге и чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама је фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7. став 1. Закона).

Према одредби члана 6. тачка 2. Закона о ратификацији уговора између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Републике Кипар о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/86, у даљем тексту: Уговор о избегавању двоструког опорезивања), израз „непокретност“ у овом уговору има значење према закону државе уговорнице у којој се наведена имовина налази. Поморски и речни бродови и ваздухоплови не сматрају се непокретностима.

Имовина која се састоји од непокретности наведене у члану 6. тог уговора коју поседује резидент државе уговорнице и која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој

другој држави (члан 21. тачка 1. Уговора о избегавању двоструког опорезивања).

Резиденти државе уговорнице не подлежу у другој држави уговорници опорезивању или обавези у вези с опорезивањем који су друкчији или тежи од опорезивања и обавеза у вези с опорезивањем којима резиденти те друге државе подлежу или могу подлегати у истим условима (члан 23. тачка 1. Уговора о избегавању двоструког опорезивања).

Имајући у виду наведене одредбе, лице које не води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије, а које је у Републици Србији држалац, корисник или ималац права на непокретности из члана 2. став 1. Закона на које се порез на имовину плаћа, обвезник је пореза на имовину који не води пословне књиге. Основица пореза на имовину на непокретности обвезника који не води пословне књиге је вредност непокретности утврђена у складу са Законом, независно од тога да ли се ради о резидентном или нерезидентном правном лицу, а порез том обвезнику утврђује решењем надлежни орган јединице локалне самоуправе.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман дневница за службено путовање у иностранство

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-96/2016-04 од 26.1.2016. год.)

Према наводима из захтева, као правно лице и послодавац подносилац захтева је донео интерни акт Правилник о накнади трошкова службеног путовања у иностранство на основу Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 86/07) у коме је утврђена висина дневница према Списку земаља који је саставни део Уредбе. Даље се наводи да је, ступањем на снагу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 84/15), измењен интерни акт и донет Правилник о изменама и допунама Правилника о накнади трошкова службеног путовања у

иностранство и, како се може закључити из предметних навода, опредељена је дневница у висини од 50 евра дневно.

Одредбом члана 18. став 1. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14, 68/14–др. закон и 112/15, даљем тексту: Закон) прописано је да се не плаћа порез на зараде на примања запосленог по основу дневнице за службено путовање у земљи – до 2.168 динара, односно дневнице за службено путовање у иностранство до износа прописаног од стране надлежног државног органа, а највише до 50 евра дневно.

За утврђивање пореза на зараде по основу дневнице за службено путовање у иностранство, примања изнад износа прописаног од стране надлежног државног органа, односно изнад неопорезивог износа од 50 евра из става 1. тачка 2) овог члана, конвертују се у динарски износ по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна трошкова (члан 18. став 3. Закона).

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за време проведено на службеном путу у иностранству.

Актом надлежног државног органа – Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 98/07–пречишћен текст, 84/14 и 84/15, у даљем тексту: Уредба) уређују се услови под којима државни службеници и намештеници остварују право на накнаду трошкова који настају у вези с њиховим радом у државном органу, начин накнаде и висина накнаде трошкова (што, поред осталог, обухвата и висину накнаде трошкова за службено путовање у иностранство), као и висина отпремнине.

Тако, трошкови исхране и градског превоза у месту боравка у иностранству (дневница) државном службенику и намештенику накнађује се у износу од 15 евра на свака 24 часа проведена у иностранству, сагласно одредби члана 20. Уредбе.

Дакле, прописани износ дневнице од 15 евра за свака 24 часа проведена у иностранству, сагласно Уредби, представља право државног службеника и намештеника на накнаду трошкова исхране и градског превоза у месту боравка. Како се Уредбом прописује висина накнаде трошкова за службено путовање у иностранство као право државног службеника и намештеника, са становишта опорезивања прихода физичких лица износ од 15 евра представља истовремено и неопорезиви износ за примање државног службеника и намештеника по том основу. То значи да се на примање државног службеника и намештеника по основу дневнице за службено путовање у иностранство, које оствари до висине Уредбом прописаног износа дневнице од 15 евра, не плаћа порез на зараде.

Како општим актом или уговором о раду за запослене (тј. лица која нису државни службеници или намештеници) код послодавца који има статус привредног субјекта, сагласно Закону о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за време проведено на службеном путу у иностранству која се односи и на право запосленог на дневницу за службено путовање у иностранство (може бити виша од износа прописаног Уредбом која се односи на накнаду трошкова државним службеницима и намештеницима), сагласно одредби члана 18. став 1. тачка 3) Закона на примање по основу дневнице за службено путовање у иностранство коју запослени у радном односу код послодавца оствари до висине неопорезивог износа до 50 евра, не плаћа се порез на зараде. У случају да се примање по основу дневнице за службено путовање у иностранство запосленом исплађује у износу већем од Законом прописаног неопорезивог износа од 50 евра, предмет је

опорезивања порезом на доходак грађана на зараде на део изнад неопорезивог износа из члана 18. став 1. тачка 2) Закона и опорезује се у складу са одредбама чл. 13. до 16. Закона.

2. Порески третман примања запосленог по основу накнаде превоза на службеном путовању када је одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-56/2016-04 од 28.1.2016. год.)

Одредбом члана 13. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РСв, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14, 63/14–др. закон и 112/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се под зарадом, у смислу овог закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Према одредби члана 18. став 1. тачка 4) Закона не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону и другим прописима, одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе – до износа 30% цене једног литра бензина помноженог с бројем потрошених литара, а највише до 6.322 динара месечно.

Када је, сагласно закону и другим прописима, запосленом одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе, неопорезиви износ по основу накнаде превоза представља износ 30% цене једног литра бензина (или неког другог погонског горива за моторно возило

које се користи у предметном случају) помноженог с бројем потрошених литара, а највише до 6.322 динара месечно (од 1. фебруара 2016. године у примени усклађени динарски неопорезиви износ 6.417 динара).

Уколико се запосленом исплати накнада по основу коришћења сопственог аутомобила за службено путовање у износу већем од неопорезивог износа до 6.322 динара месечно, део изнад прописаног неопорезивог износа био би предмет опорезивања порезом на доходак грађана на зараду сагласно Закону.

Предметна накнада јесте накнада запосленом за употребу његовог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе (фактички представља накнаду запосленом по основу амортизације сопственог аутомобила када га користи у службене сврхе), која у себи не садржи износ трошкова по основу горива које је потрошено на службеном путовању, односно у службене сврхе коришћењем сопственог аутомобила запосленог.

Трошак горива, које је запослени потрошио на службеном путовању, представља трошак пословања послодавца и не чини део зараде запосленог. Као основ за признавање трошка потрошених литара бензина (горива) користе се подаци нпр. из налога за службени пут (нпр. број километара пређених на службеном путу, временски период у коме се реализује службено путовање, тип аутомобила), као и из друге помоћне евиденције из које се може утврдити количина потрошеног горива у предметном случају.

С тим у вези, Министарство финансија сматра да би општим актом код послодавца (колективни уговор, правилник, уговор о раду) требало да буде, поред осталог, уређено право запослених на накнаду трошкова службеног путовања кад се запосленом одобрава коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе и с тим у вези критеријуми који се цене при утврђивању накнаде у датом случају

(нпр. просечна потрошња горива за предметни тип аутомобила, временски период у коме се реализује службено путовање, као и друге околности које утичу на висину потрошње бензина – горива). Министарство финансија напомиње да се предметна накнада утврђује на основу документације која се односи на реализацију службеног путовања, као и помоћних евиденција по основу тог путовања.

3. Порески третман прихода који физичко лице оствари по основу награде, новчане помоћи и другог давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-27/2016-04 од 14.1.2016. год.)

Одредбом члана 2. став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14, 68/14–др. закон и 112/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да опорезиви приход представља разлику између бруто прихода који је по неком од основа предвиђених у члану 3. тог закона остварио порески обвезник и трошкова које је имао при њиховом остваривању и очувању, ако је то прописано овим законом.

Одредбом члана 85. став 1. тачка 10) Закона прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други приходи физичког лица, који нису опорезиви по другом основу у складу са овим законом, а нарочито награде, новчане помоћи и друга давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која по својој природи чине доходак физичких лица, у износу преко 12.000 динара годишње, остварене од једног исплатиоца.

За приходе из става 1. члана 85. Закона опорезиви приход чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно ставу 4. тог члана Закона.

Опорезиви приход из члана 85. став 1. тачка 10) Закона који физичко лице оствари по основу награде, новчане помоћи и других давања физичким лицима, чини разлика између оствареног прихода и неопорезивог износа, сагласно члану 85. став 10. Закона.

Дакле, имајући у виду да опорезиви приход представља разлику између бруто прихода и трошкова које је обвезник имао при њиховом остваривању и очувању, ако је то прописано овим законом, а да је одредбом члана 85. став 10. Закона прописано да опорезиви приход из става 1. тачка 10) овог члана чини разлика између оствареног прихода и неопорезивог износа, приход који физичко лице оствари по основу награде, новчане помоћи и другог давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а који по својој природи чини доходак физичких лица, не умањује се за нормиране трошкове. Наведени приход умањује се за неопорезиви износ од 12.000 динара, без права на умањење за нормиране трошкове.

Министарство финансија напомиње да, генерално, на приход који физичко лице оствари по основу награде, новчане помоћи и других давања физичким лицима, плаћају се и припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање, и то допринос за пензијско и инвалидско осигурање, а за лице које није осигурано по другом основу и допринос за обавезно здравствено осигурање. Међутим, треба имати у виду да је могуће да у одређеним ситуацијама не постоји обавеза плаћања доприноса када се давања врше физичким лицима која нису запослена код исплатиоца (нпр. давање поклона пословним партнерима, награда на такмичењу, награда на квизу знања), а која (давања) нису у вези са радом у односу на исплатиоца.

4. Обвезник пореза на доходак грађана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-75/2015-04 од 31.12.2015. год.)

Са становишта опорезивања прихода које остваре физичка лица, Министарство финансија указује да сагласно одредбама члана 1. став 1. и члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон) порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, осим оних који су посебно изузети тим законом.

Порески обвезник је физичко лице које је по одредбама овог закона дужно да плати порез (у даљем тексту: обвезник), сагласно члану 6. Закона. Обвезник пореза на доходак грађана може да буде резидент и нерезидент Републике Србије.

Резидент Републике Србије, сагласно одредби члана 7. став 1. Закона, је обвезник пореза на доходак грађана за доходак остварен на територији Републике Србије и у другој држави.

Резидент Републике Србије, сагласно ставу 2. тог члана Закона, јесте физичко лице које:

- 1) на територији Републике Србије има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или
- 2) на територији Републике Србије, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Физичко лице које у одређеној пореској години није боравило на територији Републике и које у њој не испуњава услов да се сматра пореским резидентом по основу критеријума предвиђених у ставу 2. тачка 1) овог члана, неће се сматрати резидентом Републике Србије за ту пореску годину (став 4. члан 7. Закона).

Независно од услова предвиђених у ставу 2. овог члана, резидент Републике Србије је и физичко лице које је из Републике Србије упућено у другу државу ради обављања послова у дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, односно обављања послова за Републику Србију у међународним организацијама, у периоду обављања делатности у том или било ком другом дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, односно међународној организацији (став 8. члан 7. Закона).

Обвезник пореза на доходак грађана је и физичко лице које није резидент (у даљем тексту: нерезидент) за доходак остварен на територији Републике Србије (члан 8. Закона).

Пореским кредитом сматра се износ за који се умањује обрачунати порез на доходак грађана, сагласно члану 11. Закона.

Према одредби члана 12. Закона, ако обвезник – резидент Републике Србије оствари доходак у другој држави, на који је плаћен порез у тој држави, на рачун пореза на доходак грађана утврђеног према одредбама овог закона одобрава му се порески кредит у висини пореза на доходак плаћеног у тој држави, с тим да порески кредит не може бити већи од износа који би се добио применом одредаба овог закона на доходак остварен у другој држави.

Одредбом члана 15б Закона прописано је да за физичка лица – резиденте Републике који су упућени у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике, основицу пореза на зараде чини исплаћени новчани износ зараде за извршени рад.

Имајући у виду наведене одредбе Закона, зарада коју физичко лице – резидент Републике Србије упућен у иностранство ради обављања послова за правно лице – резидента Републике Србије, оствари радећи за тог послодавца, опорезује се у Републици Србији сагласно Закону, као зарада физичког лица који је порески обвезник Републике Србије с обзиром да је резидент

обвезник за приход остварен на територији Републике Србије и у другој држави (у којој конкретно ради као упућени радник).

Међутим, у случају када физичко лице које је упућено у иностранство ради обављања послова за правно лице – резидента Републике (осим у случају обављања послова у дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, односно обављања послова за Републику Србију у међународним организацијама), у иностранству проведе на раду целу пореску годину или више година и током тог периода ради за домаће правно лице – резидента Републике Србије, уколико у том периоду не буде испуњен ни један од услова да се сматра пореским резидентом Републике Србије (на територији Републике Србије, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години, односно да на територији Републике Србије има пребивалиште или центар пословних и животних интереса) па се сматра нерезидентом Републике Србије, односно уколико се (за пореске сврхе) сматра резидентом друге државе, то примање не би било предмет опорезивања сагласно Закону. Наиме, како је нерезидент обвезник пореза на доходак грађана за доходак остварен на територији Републике Србије, то зарада таквог физичког лица које рад, односно посао по основу кога се остварује зарада физички не обавља на територији Републике Србије не сматра се дохотком оствареним на територији Републике Србије.

Физичко лице које је обвезник – резидент Републике Србије, по основу пореза на зараду остварену у другој држави у коју је радник упућен на рад, са којом није склопљен уговор о избегавању двоструког опорезивања, на коју је плаћен порез у тој држави сагласно њеном националном законодавству, има право на примену института пореског кредита у висини пореза на доходак плаћеног у тој држави, с тим да порески кредит не може бити већи од износа који би се добио применом одредаба Закона на доходак остварен у другој држави.

Физичко лице које није порески резидент Републике Србије у одређеној пореској години нема право на порески кредит у смислу Закона.

5. Моменат настанка пореске обавезе у случају када фармацеутска компанија плаћа трошкове котизације за лекаре и фармацеуте који учествују на стручној едукацији, а који у компанији нису запослени, у случају када се врши авансно плаћање према рачуну организатора едукације на основу прелиминарне листе учесника која може да се разликује од коначне листе лица која су стварно учествовала на том догађају

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-701/2012-04 од 29.12.2015. год.)

Како се наводи, Законом о здравственој заштити дефинисано је да стручно усавршавање здравствених радника и здравствених сарадника обухвата и континуирану едукацију која подразумева учешће на стручним и научним скуповима, учешће на семинарима, курсевима и другим програмима континуиране едукације. Указује се да у пракси фармацеутске компаније у Србији, у вези са организовањем едукације плаћају трошкове превоза, смештаја и котизације за учешће лекара и фармацеута на стручним и научним скуповима, конгресима, семинарима и сл. које организују те компаније или њихова повезана лица или друга лица. У конкретном случају, привредно друштво које је регистровано у Србији, а чији је оснивач фармацеутска компанија из иностранства (у даљем тексту: Друштво), задужено је за тржиште Србије у погледу лекова и медицинских средстава која се производе у иностранству од стране повезаних лица Друштва. С тим у вези истиче се да Друштво нема производњу у Србији и не врши увоз лекова, већ се стара да се обавезе дефинисане прописима Србије у

области лекова и медицинских средстава испуњавају, прати тржиште Србије и прописе из области лекова и медицинских средстава, задужено је за оглашавање лекова или медицинских средстава у складу са прописима, укључујући промоцију лекова здравственим радницима који прописују лекове и то обавештавањем на стручним скуповима итд. У склопу својих активности Друштво плаћа трошкове котизације за лекаре и фармацеуте, који нису код њега запослени, који учествују на стручним скуповима, конгресима, семинарима и сл. Наводи се да Друштво директно плаћа трошкове организатору на основу добијеног рачуна који гласи на Друштво и оно по основу плаћених трошкова котизације за здравствене раднике (који нису запослени у Друштву) обрачунава порез на доходак грађана у складу са чланом 85. Закона о порезу на доходак грађана. У вези са наведеним, указује се да се у пракси дешава да организатори издају рачуне за котизацију најчешће неколико месеци пре одржавања самог догађаја (тј. едукације) и да у тренутку пријема и плаћања рачуна Друштво има прелиминарну листу учесника, с тим да се коначна листа лица која су стварно учествовала на догађају најчешће разликује од те прелиминарне листе. Поред тога, некада је број учесника исти али су друга лица у питању, а дешава се да се разликују и лица која су учествовала, као и укупан број учесника (дешава се да неко од лекара или фармацеута откаже учешће, при чему некада уместо њега учествује неко друго лице). С тим у вези, наводи се да се у моменту плаћања рачуна (од стране Друштва) добијеног од организатора још увек не може са сигурношћу утврдити која лица ће присуствовати догађају, те за кога ће плаћена котизација представљати накнаду трошкова која је опорезива. Наиме, како се наводи, у пракси су могуће две ситуације – да у моменту плаћања рачуна организатору, односно у моменту

авансног плаћања (у оба случаја пре него што је едукација одржана):

1) постоји прелиминарни списак физичких лица која ће учествовати на конгресу, а који се може разликовати од коначног списка лица која су стварно и учествовала и

2) познат је само број учесника, али се не зна и податак о којим лицима се ради (нпр. познато је да ће ићи 10 учесника, али се не зна којих).

Одредбом члана 85. став 1. тачка 12) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“: бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13. 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон) прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, који нису опорезиви по другом основу у складу са овим законом, а нарочито накнаде трошкова и други расходи лицима која нису запослена код исплатиоца.

Обвезник пореза на друге приходе је физичко лице које оствари приходе из става 1. овог члана (став 2. тог члана Закона).

Порез на друге приходе плаћа се по стопи од 20%, која се примењује на основицу коју чини опорезиви приход као бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20% (члан 85. став 3. и члан 86. став 1. Закона).

Одредбом члана 99. став 1. тачка 8) Закона прописано је да се порез на остале – друге приходе плаћа по одбитку када је исплатилац прихода правно лице или предузетник. Према одредби члана 101. Закона, порез по одбитку из члана 99. Закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћен приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане уплатне рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Имајући у виду наведено, када Друштво као исплатилац прихода по основу накнаде трошкова котизације за физичка лица која учествују на стручној едукацији (лекари и фармацеути) врши плаћање по рачуну организатора едукације, у случају када се врши авансно плаћање према рачуну организатора едукације на основу прелиминарне листе учесника која може да се разликује од коначне листе лица која су стварно учествовала на том догађају (по броју учесника и/или лица која су учествовала), тако да у моменту плаћања рачуна (од стране Друштва) добијеног од организатора још увек се не може са сигурношћу утврдити која лица ће присуствовати догађају и за кога ће плаћена котизација да представља накнаду трошкова која је опорезива (тј. које физичко лице је остварило приходе), Министарство финансија сматра да пореска обавеза настаје по завршетку едукације када је познат податак о броју и појединачним учесницима на основу акта који је основ за плаћање за одређена лица.

6. Остваривање права на повраћај дела плаћених доприноса и дела плаћеног пореза на зараду за новозапослена лица, у случају када је физичко лице од Националне службе за запошљавање примало новчану накнаду за време незапослености

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-159/2015-04 од 29.12.2015. год.)

Одредбом члана 45. става 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗДОСО) прописано је да послодавац – правно лице, односно предузетник који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу

зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 30. јуном 2016. године.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежне организације за обавезно социјално осигурање и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца, и за то време није остваривало било коју врсту прихода по основу радног ангажовања.

Поред тога, одредбом члана 21в Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗПДГ) прописана је истоврсна олакшица за запошљавање нових лица као право послодавца на повраћај дела плаћеног пореза на зараде. Наиме, одредбом става 1. тог члана закона прописано је да послодавац – правно лице, односно предузетник који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 30. јуном 2016. године.

Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 38/15, у даљем тексту: ЗЗОСН), чланом 31. став 1. тачка б), прописано је да незапослени, у складу са одредбама овог закона, има право да оствари новчану накнаду за време незапослености.

Одредбама члана 64. ст. 1. и 2. ЗЗОСН прописано је да обавезно осигурање за случај незапослености (у даљем тексту: обавезно осигурање) је део система обавезног социјалног осигурања грађана којим се обезбеђују права за случај незапослености на начелима обавезности, узајамности и соли-

дарности, као и да се обавезним осигурањем обезбеђују права за случај незапослености, и то:

1. новчана накнада;
2. здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом;
3. друга права у складу са законом.

Право на новчану накнаду има обавезно осигурано лице ако је било осигурано најмање 12 месеци непрекидно или с прекидима у последњих 18 месеци (став 1. члан 66. ЗЗОСН). Незапослени има право на новчану накнаду у случају престанка радног односа или престанка обавезног осигурања из разлога наведених у члану 67. ЗЗОСН.

Трајање права на новчану накнаду прописано је чланом 72. став 1. ЗЗОСН, тако да се новчана накнада исплаћује незапосленом:

1. три месеца, ако има стаж осигурања од једне до пет година;
2. шест месеци, ако има стаж осигурања од пет до 15 година;
3. девет месеци, ако има стаж осигурања од 15 до 25 година;
4. дванаест месеци, ако има стаж осигурања дужи од 25 година.

Имајући у виду наведене законске одредбе, новчана накнада за време незапослености коју физичко лице остварује у складу за ЗЗОСН, представља примање физичког лица по основу права за случај незапослености као дела система обавезног социјалног осигурања грађана у случају престанка радног односа или престанка обавезног осигурања. Дакле, имајући у виду да новчана накнада за време незапослености не представља приход по основу радног ангажовања, у случају да физичко лице које је остваривало новчану накнаду за време незапослености испуњава друге прописане услове (да је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци; да је послодавац са њим закључио уговор о раду у складу са законом

којим се уређују радни односи; да га је послодавац пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежне организације за обавезно социјално осигурање), оно се може сматрати новозапосленим лицем по основу чијег запослења послодавац може да оствари олакшицу сагласно члану 45. ЗДОСО и члану 21в ЗПДГ.

7. Да ли постоји обавеза плаћања пореза на доходак грађана у случају када физичко лице оствари примање којим се надокнађује штета услед претрпљене телесне повреде?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1116/2015-04 од 29.12.2015. год.)

Како се наводи у допису, приликом путовања у Сједињене Америчке Државе подносилац захтева за мишљење доживео је током авионског лета телесну повреду услед непажње особља авиона и повреда је примарно санирана у САД док је лечење настављено у Републици Србији. С тим у вези, наводи се да је авио компанија којом је подносилац захтева летео у потпуности прихватила кривицу за несрећу која се догодила и у којој је подносилац захтева претрпео озбиљно телесно оштећење. Указује се да се тренутно води поступак у коме подносиоца захтева заступа адвокат, у процесу вансудског поравнања за накнаду штете између осигуравајућег друштва, те авио компаније и подносиоца захтева. Истиче се да ће након окончања тог поступка одређена сума новца, као надокнада за телесне повреде, као договорени новчани износ бити уплаћен у америчким доларима на име подносиоца захтева, на девизни рачун у Републици Србији. Наводи се да о предметном случају постоји целокупна медицинска и правна документација.

Одредбом члана 9. став 1. тачка 7) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14 и 68/14–др.

закон, у даљем тексту: Закон) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу накнаде из осигурања имовине, изузев накнада из осигурања за измаклу корист, као и накнада из осигурања лица којима се надокнађује претрпљена штета, уколико она није надокнађена од штетника.

Одредбом члана 155. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис) прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Сагласно наведеној Законској одредби, примање у одређеном новчаном износу остварено по основу надокнаде за телесне повреде, у конкретном случају настале услед доживљене несреће у току авионског лета, а које по својој природи представља накнаду за претрпљену штету коју (накнаду) на основу веродостојне документације исплаћује осигуравајуће друштво предметне авио компаније (које надокнађује претрпљену штету физичком лицу уколико она није надокнађена од штетника) сагласно постигнутом вансудском поравнању, по мишљењу Министарства финансија не представља приход физичког лица који подлеже плаћању пореза на доходак грађана.

8. Околности које су релевантне за остваривања права на олакшицу из члана 21в Закона о порезу на доходак грађана и члана 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-178/2015-04 од 29.12.2015. год.)

Према наводима из захтева, обвезник је на дан 31. марта 2014. године имао 18 запослених. Са 54 новозапослена лица, по ком основу је користио право на повраћај дела плаћеног пореза и

доприноса сагласно закону, засновао је радни однос на одређено време до 28. фебруара 2015. године, када је тим лицима престао радни однос. Истиче се да је обвезник у фебруару месецу 2015. године имао укупно 76 запослених (18 претходно запослених и 56 новозапослених) и да је захтев за повраћај дела плаћених пореза и доприноса по основу зараде новозапослених поднео за месец фебруар 2015. године, али да је на дан плаћања пореза и доприноса по основу зараде за та лица – 31. марта 2015. године имао у радном односу 12 запослених.

Одредбом члана 21в став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗПДГ) прописано је да послодавац – правно лице, односно предузетник који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 30. јуном 2016. године.

Пореску олакшицу из става 1. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године (став 4. члан 21в ЗПДГ).

Поред тога, чланом 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗДОСО) прописана је истоврсна олакшица за запошљавање нових лица кроз право послодавца на повраћај дела плаћених доприноса. Наиме, одредбом става 1. тог члана закона прописано је да послодавац – правно лице, односно предузетник који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослено лице, исплаћене закључно са 30. јуном 2016. године.

Одредбом става 5. члана 45. ЗДОСО прописано је да олакшицу из става 1. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године.

Имајући у виду наведено, уколико се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем, почев од 1. јула 2014. године, повећа број запослених у односу на број запослених који је послодавац имао на дан 31. марта 2014. године, послодавац може да оствари право на повраћај дела плаћених пореза и доприноса по основу зараде новозапослених лица, коју је исплатио и платио порез и доприносе. Наиме, за остваривање права на повраћај дела плаћених пореза и доприноса у случају када послодавац исплати зараду за одређени месец (и плати порез и доприносе по основу те зараде) по истеку тог месеца, посматра се број запослених (као збир броја запослених на дан 31. марта 2014. године и броја новозапослених после 1. јула 2014. године) које је послодавац имао у месецу у коме је исплатио зараду и платио порез и доприносе. С обзиром да је исплата зараде и плаћање пореза и доприноса предуслов за повраћај дела плаћених пореза и доприноса за новозапослене којима је послодавац исплатио зараду, околности (број запослених, односно новозапослених, исплата зараде, плаћање пореза и доприноса) које су релевантне за остваривања права на олакшицу (повраћај дела плаћених пореза и доприноса), као услов за њено остваривање, морају да буду испуњене у моменту (месецу) у коме је исплаћена зарада и плаћени порез и доприноси.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли особа са инвалидитетом, која је власник путничког моторног возила и која је код регистрације тог возила платила порез на употребу моторних возила из разлога што није поднела доказе за остваривање права на пореско ослобођење, а која у току периода важења регистрације тог возила на своје име региструје друго путничко моторно возило и приложи доказе за остваривање права на пореско ослобођење, има право на пореско ослобођење код регистрације другог путничког моторног возила?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00396/2014-04 од 19.1.2016. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04, 112/05, 114/06, 118/07, 114/08, 31/09, 106/09, 95/10, 101/10, 24/11, 100/11, 120/12, 113/13, 68/14–др.

закон, 140/14 и 112/15, у даљем тексту: Закон), порез на употребу моторних возила плаћа се код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице (у даљем тексту: регистрација), осим код привремене регистрације која се врши на период краћи од једне године, за моторна возила, који се врше у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима, и то: путничких возила, мотоцикала, мотоцикала са бочним седиштем и тешких трицикала.

Одредбама члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона прописано је да порез на употребу моторних возила не плаћају:

– особа са инвалидитетом, са 80 или више процената телесног оштећења, на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. Закона, које се на њено име прво региструје у једној години, уз доказе о испуњењу прописаних услова;

– особа са инвалидитетом, код којих постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета ногу од 60 или више процената, на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. Закона, које се на њено име прво региструје у једној години, уз доказе о испуњењу прописаних услова.

Доказе о испуњењу услова за остваривање права из става 1. тач. 1), 2) и 2а) овог члана издају надлежни органи, за годину у којој се врши регистрација (члан 5. став 2. Закона).

Плаћени порез на употребу моторних возила, за моторно возило које је уништено, односно одјављено, односно отуђено, пре истека важења регистрације, односно за моторно возило за које надлежном органу нису пружени докази о испуњењу услова за остваривање права из члана 5. став 1. овог закона, не сматра се више или погрешно плаћеним порезом, у

смислу закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација (члан 5а став 1. Закона).

Када лице које нема право на пореско ослобођење, односно на умањење пореза, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. Закона, стекне у току периода важења регистрације право својине на регистрованом моторном возилу, код чије регистрације је остварено право на пореско ослобођење, односно на умањење пореза, порез на употребу моторних возила за то возило плаћа у припадајућем износу који одговара периоду од стицања права својине на возилу до истека регистрације (члан 5а став 3. Закона).

Према томе, кад надлежни орган на име особе са инвалидитетом са 80 или више процената телесног оштећења, односно код које постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета ногу од 60 или више процената, као власника путничког моторног возила, изда саобраћајну дозволу или регистрациону налепницу (у даљем тексту: региструје) за то возило, при чему том органу приликом регистрације нису приложени докази за остваривање права на пореско ослобођење, због чега је плаћен порез на употребу моторних возила у прописаном износу, плаћени порез не сматра се више или погрешно плаћеним порезом, у смислу закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Кад у току периода важења регистрације тог возила дође до његовог уништења, плаћени порез на употребу моторних возила не сматра се више или погрешно плаћеним порезом, у смислу закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Кад у току периода важења регистрације тог возила надлежни орган на име особе са инвалидитетом са 80 или више процената телесног оштећења, односно код које постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета ногу од 60 или више процената, региструје „друго“ путничко моторно возило, при чему су му приликом регистрације приложени докази за остваривање права на пореско ослобођење, порез на употребу моторних возила код те регистрације се не плаћа. Наиме, особа са прописаним постотком инвалидности има право на пореско ослобођење на једно путничко моторно возило које се на њено име прво региструје у једној години уз доказе о испуњењу прописаних услова.

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Да ли се код утврђивања основице пореза на имовину за 2008. годину за непокретности – објекте, за које је обвезник привредно друштво, утврђује намена тих објеката (пословни простор, стан, гаража ...)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00072/2016-04 од 27.1.2016. год.)

Према одредби члана 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15–аутентично тумачење и 112/15, у даљем тексту: ЗПППА) пореска обавеза утврђује се на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство.

Изузетно од става 1. овог члана, пореска обавеза по основу пореза на имовину за календарске године које следе години у којој је настала пореска обавеза, утврђује се на основу закона којим се уређују порези на имовину који је на снази на дан 1. јануара календарске године за коју се пореска обавеза утврђује, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство (члан 5. став 2. ЗПППА).

Према томе, пореска обавеза па основу пореза на имовину за 2008. годину утврђује се применом Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, у даљем тексту: Закон).

Одредбом члана 7. став 2. Закона прописано је да је основица пореза на имовину код пољопривредног и шумског земљишта и других непокретности пореског обвезника који води пословне књиге вредност непокретности утврђена у његовим пословним књигама, у складу са прописима, са стањем на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује и плаћа порез на имовину.

Дакле, порез на имовину за 2008. годину привредном друштву као обвезнику пореза утврђује се на основицу коју чини вредност непокретности утврђена у његовим пословним књигама, у складу са прописима, са стањем на дан 31. децембра 2007. године. Намена непокретности није била од утицаја на висину основице пореза на имовину за непокретности обвезника – привредног друштва за 2008. годину.

Министарство финансија није надлежно за давање одговора у вези накнаде за коришћење грађевинског земљишта,

због чега је предметни захтев – у делу који се односи на ту накнаду, прослеђен на надлежност Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд, Немањина 22-26.

2. Право пореског обвезника на повраћај више или погрешно плаћеног пореза

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 430-00-133/2014-04 од 11.1.2016. год.)

Одредбама члана 10. став 2. тачка 4) Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14 и 112/15, у даљем тексту: ЗПППА), прописано је да у порескоправном односу, као односу јавног права који обухвата права и обавезе у пореском поступку Пореске управе, с једне и физичког, односно правног лица, с друге стране, то лице има право, између осталог, да користи више или погрешно плаћени порез односно споредна пореска давања за намирење доспелих обавеза по другом основу, путем прекњижавања.

Ако се лице из става 2. овог члана ЗПППА определи за повраћај више или погрешно плаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и за рефакцију, односно рефундацију пореза, односно за намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, Пореска управа има обавезу да по захтеву донесе решење без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана

пријема захтева, ако пореским законом није друкчије уређено (члан 10. став 3. ЗПППА).

Према томе, порески обвезник има право на повраћај више или погрешно плаћеног пореза и то право стиче подношењем захтева надлежној организационој јединици Пореске управе према месту седишта правног лица, која има обавезу да донесе решење по спроведеном поступку, а најкасније у року од 15 од дана пријема захтева, у складу са ЗПППА.

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Републичка административна такса у поступку издавања интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01467/2015-04 од 15.1.2016. год.)

Одредбама члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13–др.закон, 57/14, 45/15, 83/15 и 112/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Одредбом члана 1а тачка 1) Закона прописано је да „захтев“ јесте предлог, пријава, молба и други поднесак, укључујући и поднеске поднете на обрасцу, односно саопштење које се упућује органу, као и усмено обраћање органу, којим се покреће поступак код органа.

Обвезник таксе јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног, односно другог поступка код органа (члан 3. став 1. Закона).

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбама члана 18. Закона прописано је која лица су ослобођена плаћања републичке административне таксе, а одредбама члана 19. Закона за које списе и радње се не плаћа такса.

Тарифним бројем 192. став 1. Одељка А Тарифе прописано је да се за захтев за издавање интегрисане дозволе плаћа републичка административна такса у износу од 145.020 динара.

Према одредбама члана 2. тач. 8) и 9) Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15), надлежни орган јесте орган одговоран за спровођење обавеза у оквиру овлашћења утврђених тим законом и то: министарство надлежно за послове заштите животне средине, покрајински орган надлежан за послове заштите животне средине и орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове заштите животне средине. Захтев за

издавање интегрисане дозволе јесте писани акт који оператер, заједно са прописаном документацијом, подноси надлежном органу ради издавања интегрисане дозволе за рад постројења.

Одредбом члана 9. став 1. тачка 11) Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано је да уз захтев за издавање интегрисане дозволе за рад постројења, подносилац захтева (оператер) прилаже документацију и то, између осталог, и доказ о уплаћеној административној такси.

Према одредбама члана 15. ст. 1. и 4. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, надлежни орган одлучује о издавању дозволе на основу захтева оператера, приложене документације, извештаја и оцене техничке комисије, као и прибављених мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности, у року од 120 дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе. Надлежни орган решењем одлучује о издавању дозволе, односно о одбијању захтева за издавање дозволе.

Имајући у виду наведено, када обвезник таксе поднесе захтев за издавање интегрисане дозволе, у поступку издавања интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, плаћа републичку административну таксу из Тарифног броја 192. став 1. Одељка А Тарифе за захтев за издавање интегрисане дозволе, у износу од 145.020 динара у складу са Законом, осим у случају када је Законом прописано право на ослобођење од плаћања таксе.

Поред плаћања републичке административне таксе у поступку издавања интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне, мишљење Министарства финансија је да се по питању плаћања

трошкова рада независних стручњака као чланова техничке комисије треба обратити надлежном органу одговорном за спровођење обавеза у оквиру овлашћења утврђених тим законом.

2. Захтев за ослобођење од плаћања републичке административне таксе за издавање личне радне дозволе држављанину Јужног Судана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00991/2015-04 од 30.12.2015. год.)

Одредбама члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13–др. закон, 57/14, 45/15 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Одредбом члана 1а тачка 1) Закона прописано је да „захтев“ јесте предлог, пријава, молба и други поднесак, укључујући и поднеске поднете на обрасцу, односно саопштење које се упућује органу, као и усмено обраћање органу, којим се покреће поступак код органа.

Обвезник таксе јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног, односно другог поступка код органа (члан 3. став 1. Закона).

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбама члана 18. Закона прописано је која лица су ослобођена плаћања републичке административне таксе, а одредбама члана 19. Закона за које списе и радње се не плаћа такса.

Одредбом члана 19. став 1. тачка 13) Закона прописано је, између осталог, да се такса не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором.

Према одредби члана 21. Закона, страни држављани, под условом узајамности, имају право на таксено ослобођење за истородне списе и радње као и држављани Републике Србије у држави чији је страном лице држављанин.

Тарифним бројем 1. Одељка А Тарифе прописана је такса за захтев, ако Законом није друкчије прописано, у износу од 300 динара.

Тарифним бројем 205. Одељка А Тарифе прописано је да се за решење (радну дозволу) за запошљавање страних држављана у Републици Србији плаћа републичка административна такса у износу од 12.760 динара.

Према одреди члана 11. Закона о запошљавању странаца („Сл. гласник РС“, бр. 128/14), лична радна дозвола је дозвола за рад која странцу у Републици омогућава слободно запошљавање, самозапошљавање и остваривање права за случај незапослености, у складу са законом.

Одредбом члана 12. ст. 1. и 2. Закона о запошљавању странаца прописано је да се лична радна дозвола издаје на захтев

странца ако, између осталог, има статус избеглице. Лична радна дозвола издаје се у случајевима утврђеним међународним уговором који обавезују Републику, у складу са тим уговором.

Одредбом члана 42. Закона о азилу („Сл. гласник РС“, бр. 109/07) прописано је да лица којима је признато право на уточиште у Републици Србији имају једнака права као држављани Републике Србије у погледу права на заштиту интелектуалне својине, слободан приступ судовима, правну помоћ, ослобођење од плаћања судских и других трошкова пред државним органима и права на слободу вероисповести.

Према одредби члана 43. Закона о азилу, лица којим је признато право на уточиште у Републици Србији имају једнака права као стално настањени странци у погледу права на рад и права на основу рада, предузетништва, право на стално настањење и слободу кретања, права на покретну и непокретну имовину, као и право на удруживање.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да се странац запошљава у Републици Србији ако су испуњени услови утврђени законом, односно потврђеним међународним уговором, мишљење Министарства финансија је да када странац, коме је од стране надлежног органа одобрен азил у Републици Србији и признато право на уточиште, поднесе захтев да му се изда лична радна дозвола у складу са прописима о запошљавању странаца, плаћа републичку административну за захтев из Тарифног броја 1. Одељка А Тарифе у износу од 300 динара и таксу из Тарифног броја 205. Одељка А Тарифе за решење (радну дозволу) за запошљавање страних држављана у Републици Србији у износу од 12.760 динара, у складу са Законом, осим у случају када је Законом прописано право на ослобођење од плаћања таксе (нпр. када је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором у

складу са чланом 19. став 1. тачка 13) Закона, као и под условом узајамности прописаним чланом 21. Закона).

3. Да ли постоји правни основ за наплату таксе када лице поднесе захтев надлежном органу (високошколској установи) за издавање уверења о положеним испитима?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-3132/2015-04 од 29.12.2015. год.)

Одредбом члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13–др.закон, 57/14, 45/15 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Републичка административна такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано, осим у случајевима када је Законом прописано право на таксено ослобођење (чл. 18. и 19. Закона).

Одредбом члана 19. став 1. тачка 7) Закона прописано је да се не плаћа такса за списе и радње у вези са предшколским и школским васпитањем и образовањем, образовањем студената, стручним усавршавањем, односно преквалификацијом.

У Одељку А Тарифе републичких административних такси, Тарифни број 1. прописана је такса за захтев, ако Законом није друкчије прописано, у износу од 300 динара.

Тарифним бројем 11. Одељка А Тарифе прописана је такса за уверење, односно потврду, ако законом није друкчије прописано, у износу од 300 динара. Законом није прописана такса за уверење о положеним испитима.

Одредбом члана 32. ст. 1. и 8. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 76/05 ... и 68/15) прописано је да делатност високог образовања обављају следеће високошколске установе: универзитет; факултет, односно уметничка академија, у саставу универзитета; академија струковних студија; висока школа и висока школа струковних судија. На оснивање и рад високошколских установа примењују се прописи о јавним службама, уколико тим законом није другачије уређено.

У складу са одредбама члана 97. став 1. Закона о високом образовању, високошколска установа води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома, евиденцију о признатим страним високошколским исправама и записник о полагању испита.

Сходно наведеном, ако високошколска установа дефинисана Законом о високом образовању, на чије оснивање и рад се примењују прописи о јавним службама, уколико тим законом није другачије уређено, послове вођења записника о полагању испита у складу са одредбом члана 97. тог закона врши као поверене послове у оквиру јавног овлашћења, за те списе и радње се плаћају републичке административне таксе у складу са Законом, осим у случају када је Законом прописано право на ослобођење од плаћања таксе (нпр. за списе и радње у вези са предшколским и школским васпитањем и образовањем,

образовањем студената, стручним усавршавањем, односно преквалификацијом).

4. Да ли се могу ослободити плаћања републичке административне таксе страни држављани који код надлежног органа поднесу захтев за пријем у држављанство Републике Србије?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-00804/2015-04 од 29.12.2015. год.)

Одредбама члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13–др.закон, 57/14, 45/15 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Обвезник таксе јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног, односно другог поступка код органа (члан 3. став 1. Закона).

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбама члана 18. Закона прописано је која лица су ослобођена плаћања републичке административне таксе, а одредбама члана 19. Закона за које списе и радње се не плаћа такса.

Према одредби члана 19. став 1. тачка 1) Закона не плаћа се такса за списе и радње у поступцима који се воде по службеној дужности.

Одредбом члана 19. став 1. тачка 13) Закона прописано је да се такса не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором.

Према одредби члан 21. Закона, страни држављани, под условом узајамности, имају право на таксено ослобођење за истородне списе и радње као и држављани Републике Србије у држави чије је страно лице држављанин.

Тарифним бројем 1. Одељка А Тарифе прописана је такса за захтев, ако тим законом није друкчије прописано, у износу од 300 динара.

Одредбом члана 6. став 1. Закона о држављанству Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 90/07) прописано је да се држављанство Републике Србије стиче пореклом, рођењем на територији Републике Србије, пријемом, као и по међународним уговорима.

Тарифним бројем 39. ст. 1. до 4. Одељка А Тарифе, као саставног дела Закона, прописано је да се плаћа такса за решење о пријему у држављанство Републике Србије, за решење о стицању држављанства Републике Србије по међународним уговорима, за решење о утврђивању држављанства Републике Србије, односно за захтев за упис у евиденцију држављана Републике Србије.

Сходно наведеном, када лице поднесе захтев надлежном органу за пријем у држављанство Републике Србије, плаћа републичку административну таксу за захтев из Тарифног броја 1. Одељка А Тарифе у износу од 300 динара и таксу за решење о пријему у држављанство Републике Србије и то, за избегла, прогнана и расељена лица у износу од 690 динара, односно за

остале случајеве пријема у држављанство у износу од 17.400 динара, у складу са Законом.

5. Начин и поступак примене Закона о републичким административним таксама када надлежни орган на захтев лица издаје међународну возачку дозволу

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-01364/2015-04 од 29.12.2015. год.)

Законом о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13–др. закон, 57/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају се таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом републичких административних такси. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији, а у Одељку Б прописане су конзуларне таксе.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Обвезник таксе јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног, односно другог поступка код органа (члан 3. став 1. Закона).

Одредбом члана 5. Закона прописано је да ако Тарифом није друкчије прописано, таксена обавеза настаје:

- 1) за захтеве – у тренутку њиховог подношења;
- 2) за решења, дозволе и друге исправе – у тренутку подношења захтева за њихово издавање;
- 3) за управне радње – у тренутку подношења захтева за извршење тих радњи.

Према одредби члана 6. Закона прописано је да се такса плаћа у тренутку настанка таксене обавезе, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 11. став 1. Закона прописано је да се такса плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбама члана 14. Закона прописано је поступање органа ако обвезник који је дужан да плати републичку административну таксу, надлежном органу поднесе захтев уз који није приложен доказ о плаћеној такси у прописаном износу.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, у погледу повраћаја, камате, принудне наплате, застарелости и осталог што није посебно прописано тим законом, сходно се примењују прописи којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

Одредбама чл. 18. и 19. Закона прописано је која су лица ослобођена од плаћања такси, односно списи и радње за које се републичка административна такса не плаћа.

Страни држављани, под условом узајамности, имају права на таксено ослобођење за истородне списе и радње као и држављани Републике Србије у држави чији је страном лице држављанин (члан 21. Закона).

Тарифним бројем 40. ст. 7. и 15. Одељка А Тарифе прописана је такса за захтев за издавање међународне возачке дозволе у износу од 260 динара и такса за издавање међународне возачке дозволе у износу од 480 динара.

Одредбама члана 186. ст. 1, 4. и 6. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 55/14, 32/13–УС РС и 96/15) прописано је да возачу коме је издата возачка дозвола за управљање моторним возилом издаће се на његов захтев међународна возачка дозвола. Међународну возачку дозволу издаје правно лице коме је то поверено на основу посебног закона. Ближе прописе о поступку и начину издавања и вођењу евиденција издатих међународних возачких дозвола прописује министар унутрашњих послова.

Према одредби члана 310. став 6. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, Министарство унутрашњих послова врши надзор над радом правног лица коме су поверени послови издавања међународних возачких дозвола.

Правилником о међународним возачким дозволама („Сл. гласник РС“, бр. 49/10, у даљем тексту: Правилник), који се примењује од 1. новембра 2010. године, прописује се поступак и начин издавања и вођења евиденција издатих међународних возачких дозвола. Правилником се, између осталог, прописује и садржина захтева и прилози који се прилажу уз захтев за издавање међународне возачке дозволе.

Сходно наведеном, када обвезник таксе поднесе захтев надлежном органу за издавање међународне возачке дозволе (правном лицу коме су поверени послови издавања међународних возачких дозвола), плаћа републичку административну таксу из Тарифног броја 40. ст. 7. и 15. Одељка А Тарифе за захтев за издавање међународне возачке дозволе у износу од 260 динара и таксу за издавање међународне возачке дозволе у износу од 480 динара, у складу са Законом, осим у случају када је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Министарство финансија напомиње да органи којима је поверено вршење јавних овлашћења у складу са чланом 1а тачка 3) Закона, поступају у складу са одредбама члана 14. Закона ако обвезник који је дужан да плати републичку административну таксу, надлежном органу поднесе захтев уз који није приложен доказ о плаћеној такси у прописаном износу.

АКЦИЗЕ

1. Остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за грејање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00031/2015-04 од 27.1.2016. год.)

Одредбом члана 39а став 1. Закона о акцизама („Сл. гласник РС“, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05–др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14–др. закон, 142/14, 55/15 и 103/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да купац – крајњи корисник који деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) овог закона, користи за транспортне сврхе, односно за грејање, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте, биогорива и биотечности, под условом да те

деривате нафте, биогорива и биотечности набавља од увозника, односно произвођача, да је на те деривате нафте, биогорива и биотечности увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе, да је купац – крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе, а када се ови деривати нафте, биогорива и биотечности продају купцу – крајњем кориснику преко овлашћеног дистрибутера тих деривата нафте, биогорива и биотечности, купац – крајњи корисник остварује право на рефакцију плаћене акцизе под условом да поседује фискални исечак, односно рачун да је платио те деривате нафте, биогорива и биотечности.

Према одредби члана 39а став 4. Закона, право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) овог закона, који се користе за грејање, остварује лице ради загревања пословног, односно стамбеног простора.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање („Сл. гласник РС“, бр. 112/12, 38/13, 93/13 и 111/15, у даљем тексту: Правилник) прописано је да право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, може да оствари купац – крајњи корисник који наведене деривате нафте, биогорива и биотечности користи за транспортне сврхе и за грејање.

Према тачки 4. наведеног члана Правилника, прописано је да се рефакција плаћене акцизе из става 1. овог члана, остварује у зависности од намене за које се деривати нафте, биогорива и

биотечности користе, и то: за гасна уља, течни нафтни гас и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се користи за грејање, а рефракцију остварује привредни субјект ради загревања пословног, односно физичко лице ради загревања стамбеног простора.

Одредбом члана 24. став 3. Правилника прописано је да физичко лице може да оствари рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се користе за загревање стамбеног простора, ако:

- 1) је власник, односно закупац стамбеног простора;
- 2) има пријаву пребивалишта, односно боравишта, односно уговор о закупу стана на адреси за коју набавља деривате нафте, односно биотечности;

- 3) се по основу предметног стамбеног простора утврђује порез на имовину;

- 4) поседује фискални исечак о извршеној набавци деривата нафте, односно биотечности на чијој су полеђини унети подаци о имену, презимену и ЈМБГ физичког лица које набавља ове производе и да је полеђина фискалног исечка оверена потписом овлашћеног лица и отиском печата овлашћеног дистрибутера који се бави продајом деривата нафте, односно биотечности на мало, односно да поседује фискални исечак о извршеној набавци деривата нафте, односно биотечности и рачун у којем су исказани подаци о имену, презимену и ЈМБГ физичког лица које набавља деривате нафте, односно биотечности и редном броју тог фискалног исечка.

Ставом 4. тачка 1) наведеног члана Правилника, прописано је да физичко лице може да оствари рефракцију плаћене акцизе на набављене деривате нафте, односно биотечности за загревање једног стамбеног објекта, и то објекта на коме има пријаву

пребивалишта, односно боравишта, односно уговор о закупу стана на адреси за коју набавља деривате нафте, односно биотечности, за површину стамбеног простора која не прелази 100m² корисне површине, независно од укупне површине стамбеног простора, и то за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) овог члана која се користе за грејање стамбеног простора на годишњем нивоу (за грејну сезону) највише до 1.500,00 lit, односно не више од 3,00 lit/m².

У конкретном случају, физичко лице може да оствари рефакцију плаћене акцизе на набављене деривате нафте (гасна уља) за загревање једног стамбеног објекта, и то објекта на коме има пријаву пребивалишта (како се наводи у допису, његовог стамбеног простора), за површину стамбеног простора која не прелази 100m² корисне површине, независно од укупне површине стамбеног простора, и то за грејање стамбеног простора на годишњем нивоу (за грејну сезону) највише до 1.500,00 lit, односно не више од 3,00 lit/m².

2. Остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на одређене деривате нафте који се користе у индустријске сврхе

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 110-00-01019/2015-04 од 29.12.2015. год.)

На основу члана 9. став 1. тачка 5) алинеја трећа Закона о акцизама („Сл. гласник РС“, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05–др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 55/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да се акциза плаћа на течни нафтни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ:

2711 12 11 00 до 2711 19 00 00) у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2015. године у износу од 40,00 din/kg.

Према ставу 3. наведеног члана Закона, купац – крајњи корисник деривата нафте, биогорива и биотечности из става 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 7) овог члана, кроз купопродајну цену деривата нафте, биогорива и биотечности сноси трошак пуног износа акцизе који је прописан ставом 1. овог члана, али остварује право на рефакцију плаћене акцизе у складу са чл. 39а и 39б Закона у зависности од намене за које се деривати нафте, биогорива и биотечности користе.

Одредбом члана 39б став 1. Закона прописано је да купац – крајњи корисник који деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 7) овог закона, користи као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте и биотечности, под условом да те деривате нафте и биотечности набавља од увозника, односно произвођача, да је на те деривате нафте и биотечности увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе и да је купац – крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе.

Према ставу 3. наведеног члана Закона, право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) овог закона за индустријске сврхе, остварује лице које те деривате нафте користи за индустријске сврхе.

Сагласно члану 2. Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 38/13 и 93/13, у даљем тексту:

Правилник), право на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона, може да оствари купац – крајњи корисник који наведене деривате нафте и биотечности користи као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе.

Према ставу 2. тачка 2) поменутог члана Правилника, рефракција плаћене акцизе остварује се у зависности од намене за које се деривати нафте и биотечности користе, и то за гасна уља, керозин, течни нафтни гас и за остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) Закона, остварује лице које те деривате нафте користи за индустријске сврхе.

Право на рефракцију плаћене акцизе из ст. 1. и 2. истог члана Правилника, остварује купац – крајњи корисник под условом да те деривате нафте, односно биотечности набавља од увозника, односно произвођача или је сам увозник, односно произвођач тих деривата нафте, односно биотечности, да је на те деривате нафте, односно биотечности увозник, односно произвођач платио прописани износ акцизе и да је купац – крајњи корисник платио рачун у коме је исказан обрачунати износ акцизе.

Према члану 9. Правилника, право на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) Закона, може да оствари лице из члана 2. став 2. тачка 2) Правилника, ако деривате нафте које користи за индустријске сврхе набавља од увозника, односно произвођача или је сам произвођач, односно увозник тих деривата нафте, под условом да:

1) обавља делатности које су према прописима који уређују класификацију делатности обухваћене секторима Б, Ц и Ф Класификације делатности;

2) има у власништву, односно под закупом производни погон и инсталисану опрему за обављање регистроване делатности;

3) је на те деривате нафте плаћен прописан износ акцизе у случају када је купац – крајњи корисник увозник, односно произвођач тих деривата нафте који се користе у индустријске сврхе;

4) поседује рачун о извршеној набавци деривата нафте, када исте набавља директно од увозника, односно произвођача деривата нафте из члана 2. став 2. овог правилника;

5) поседује отпремни или други документ о утрошку деривата нафте, у случају када захтев подноси увозник, односно произвођач деривата нафте који се користе за индустријске сврхе;

6) је платио рачун о набавци деривата нафте у коме је исказан обрачунати износ акцизе, ако те деривате нафте набавља од увозника, односно произвођача тих деривата нафте;

7) произведене, односно набављене или увезене деривате нафте користи или ће их користити за индустријске сврхе у оквиру обављања делатности које су према прописима који уређују класификацију делатности обухваћене секторима Б, Ц и Ф Класификације делатности.

Према члану 11. став 3. Правилника, прописано је, између осталог, да купац – крајњи корисник уз захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте подноси рачун о набављеним количинама деривата нафте у периоду за који се подноси захтев, који мора да садржи податке о купцу, врсти, количини и вредности набављених деривата нафте, као и о износу обрачунате акцизе на деривате нафте који је исказан од стране увозника, односно произвођача ако исте набавља директно од увозника, односно произвођача. Рачун који не садржи наведене податке не може се

употребити у поступку рефракције плаћене акцизе по одредбама Правилника.

Одредбом члана 30. Закона о изменама Закона о акцизама („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), прописано је да лице које је до дана ступања на снагу овог закона набавило деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама („Сл. гласник РС“ бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05–др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11 и 101/11), а захтев за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 5) Закона о акцизама поднело до 31. децембра 2012. године, право на рефракцију плаћене акцизе остварују у складу са Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на остале деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама који се користе за индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 51/05), под условом да му рок за подношење захтева за рефракцију за те деривате нафте прописан наведеним правилником није истекао до дана ступања на снагу овог закона.

Одредбом члана 15. Правилника о изменама и допунама Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 6) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају, за пољопривредне сврхе, за грејање и у индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 38/13), прописано је да лице које је до 31. марта 2013. године набавило деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 6) Закона о акцизама („Сл. гласник РС“, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05–др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12 и 119/12), право на рефракцију плаћене акцизе у индустријске сврхе

остварује у складу са Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 6) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају, за пољопривредне сврхе, за грејање и у индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 112/12), а лице које те деривате нафте набави од 1. априла 2013. године, право на рефакцију плаћене акцизе у индустријске сврхе остварује у складу са Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 38/13).

У складу са претходно наведеним одредбама законских и подзаконских прописа, обвезник акцизе који користи течни нафтни гас тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2711 12 97 00 у индустријске сврхе има право на рефакцију плаћене акцизе под условима прописаним Законом и Правилником. У случају када обвезник акцизе подноси захтев за рефакцију акцизе на остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C, рачун који се прилаже уз захтев за рефакцију акцизе не мора да садржи тарифну ознаку номенклатуре за испоручене те деривате нафте који се користе у индустријске сврхе, при чему порески орган у сваком конкретном случају утврђује о којој врсти деривата нафте се ради. Министарство финансија напомиње да рачун мора да садржи податке о купцу, врсти, количини и вредности набављених деривата нафте, као и о износу обрачунате акцизе на деривате

нафте који је исказан од стране увозника, односно произвођача, ако исте набавља директно од увозника, односно произвођача.

У вези са остваривањем права на рефракцију плаћене акцизе на остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C, поступак рефракције за те деривате нафте који су набављени до 1. октобра 2012. године остварује се у складу са Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на остале деривате нафте из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама који се користе за индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 51/05), а за наведене деривате нафте који су набављени од 1. октобра 2012. године до 31. марта 2013. године, поступак остваривања рефракције плаћене акцизе врши се сагласно Правилнику о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 6) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају, за пољопривредне сврхе, за грејање и у индустријске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 112/12), под условом да није наступила застарелост сагласно прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

ЦАРИНЕ

1. Захтев за смањење царинских дажбина на увоз делова за бицикле из НР Кине из тарифних ознака које су достављене, а за које су Законом о Царинској тарифи прописане стопе царине у висини од 5% и 10%

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-49/2015-17 од 11.1.2016. год.)

Према Споразуму о стабилизацији и придруживању који је закључен између Републике Србије и Европске уније, као и важећим споразумима о слободној трговини, предметна роба има преференцијалну стопу царине у висини од 0%. Такође, Република Србије се закључивањем споразума о слободној трговини обавезала да подстиче међусобну трговину, те би се

подстицање увоза из земаља са којима немамо споразуме о слободној трговини могло сматрати као одступање од преузетих међународних обавеза.

С обзиром да се у овом тренутку стопе царине за сировине и репроматеријале за домаће произвођаче могу мењати само кроз краткорочне мере царинске политике предметни захтев је узет у разматрање у току доношења Одлуке о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина за 2016. годину.

На основу података Управе царина за прву половину 2015. године урађена је анализа увоза ове робе и утврђено је да од укупне вредности увоза у висини од 11,1 мил. евра, увоз из трећих земаља (са којима немамо закључене споразуме о слободној трговини) обухвата 8,01 мил. евра (око 75%), док се преосталих 3,09 мил. евра (око 25%) вредности увоза односи на увоз по преференцијалном режиму трговине, углавном из ЕУ, Турске и СЕФТА земаља.

У захтеву се наводи да је важећом стопом царине на делове за бицикле (5% и 10%) смањена конкурентност домаћих произвођача бицикала који су извозно оријентисани у земље ЕУ или имају намеру да то остваре, с обзиром да исти производи у ЕУ имају нижу стопу царине (4,7%).

С тим у вези, Министарство финансија обавештава да у складу са Регионалном конвенцијом о Пан-Евро-Медитеранским преференцијалним правилима о пореклу („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/13), готов производ који је

произведен склапањем делова бицикла увезених из Кине, тј. коришћењем материјала без порекла, не могу имати преференцијално порекло приликом извоза у земље ЕУ. Ово из разлога што у Анексу II – Листи обраде и прераде која је саставни део поменуте Конвенције прописано је правило која обрада или прерада извршена на материјалима без порекла даје статус производа са пореклом. Тако за тарифни број 8712 (бицикли без кугличних лежајева) правило гласи: **„*производња од материјала из било кој тарифног броја, осим од материјала из тарифног броја 8714*”** (већина тарифних ознака из предметног захтева је из тарифног броја 8714) или **„*производња код које вредности свих употребљених материјала није већа од 30% цене производа франко фабрика*“**.

Такође, Министарство финансија напомиње да је претходно наведеном Одлуком прописано снижење/укидање царинских дажбина за сировине и репроматеријале који се користе у даљој производњи, а не за готове производе као што је то случај са робом из предметне табеле (9503 00 10 00), с обзиром да је ова аутономна мера за робу која се не производи у Републици Србији или се не производи у довољним количинама или не задовољава потребе домаће привреде и тржишта.

Узимајући у обзир претходно наведено, одлучено је да предметни захтев за смањење царинских дажбина на увоз делова за бицикле из Кине није оправдан, те тарифне ознаке из предметне табеле нису уврштене у претходно наведену Одлуку за 2016. годину.

2. Учешће страног лица у царинском поступку и правилно попуњавање царинске декларације у том случају

(Мишљење Министарства финансија, бр. 06-00-00415/2015-17 од 5.1.2016. год.)

Чланом 6. став 2. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10, 111/12 и 29/15) изричито је прописано да лице које нема седиште или пребивалиште у Републици Србији, а учествује у царинском поступку, мора именовати посредног заступника који поступа у своје име, а за рачун лица које нема седиште или пребивалиште у Републици Србији. Услови за обављање посредног заступања у царинском поступку дати су у члану 7. став 1. истог закона.

Што се тиче подношења декларације, опет, Царинским законом изричито је прописано да декларант мора да има седиште или пребивалиште у Републици Србији, осим лица које:

- пријављује робу за транзит или привремени увоз,
- само повремено пријављује робу, ако то царински орган

сматра оправданим.

Даље, истим законом декларант је дефинисан као лице које подноси декларацију у своје име или лице у чије име се подноси декларација.

Према томе, имајући у виду чињеницу да је декларант лице које подноси декларацију у своје име или лице у чије име се подноси декларација, те чињеницу да декларант мора да има седиште или пребивалиште у Србији, то се онда намеће закључак да се страног лице не може појавити као декларант у царинском поступку, већ је неопходно ангажовање царинског заступника и то, посредног

царинског заступника од стране тог страног лица. Једини случајеви у којим се страно лице може појавити као декларант у царинском поступку, јесте уколико пријављује робу за транзит или привремени увоз или, пак, само повремено пријављује робу, ако то царински орган сматра оправданим.

Примењено на попуњавање декларације нпр. за стављање у слободан промет, то значи да се у рубрику 14 (Декларант/заступник) уписују подаци о посредном царинском заступнику, ангажованим од стране страног лица, а у рубрику 8 (Прималац) уписују подаци о страном лицу као власнику робе, имајући у виду да је Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бр. 7/2015, 45/2015, 56/2015 и 88/2015) прималац дефинисан као лице за чији рачун се подноси декларација и које је, у време прихватања декларације, власник робе или има слична права располагања робом. Министарство финансија напомиње да уколико настане дуг при увозу, дужник је декларант, а у случају посредног заступања, дужник је и лице за чији је рачун декларација поднета.

На крају, Министарство финансија би указало на најновије измене пореских прописа, конкретно Закона о порезу на додату вредност, који уводи институт пореског пуномоћника и који прописује да порески пуномоћник страног лица може бити физичко лице, укључујући и предузетника, односно правно лице, које има пребивалиште, односно седиште у Републици, које је евидентирани обвезник ПДВ најмање 12 месеци пре подношења захтева за одобравање пореског пуномоћства, које на дан подношења захтева нема доспеле, а неплаћене обавезе за јавне

приходе по основу обављања делатности које утврђује Пореска управа и којем је надлежни порески орган, на основу поднетог захтева за одобрење пореског пуномоћства уз који је приложена прописана документација, решењем одобрио пореско пуномоћство. При томе, сагласно овом закону, порески пуномоћник страног лица у име и за рачун тог страног лица обавља све послове у вези са испуњавањем обавеза и остваривањем права које страно лице у складу са овим законом има као обвезник ПДВ (подношење евиденционе пријаве, обрачунавање ПДВ, издавање рачуна, подношење пореских пријава, плаћање ПДВ и друго).

Према томе, у светлу ових измена Закона о порезу на додату вредност, то би значило да се и порески пуномоћник може појавити у царинском поступку, у својству посредног заступника, само уколико испуњава услове прописане Царинским законом за обављање посредног заступања у царинском поступку.

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Оцена валидности потврде о резидентности издате од стране надлежних органа Италије, као услов за примену уговора о избегавању двоструког опорезивања са Италијом (у конкретном случају, решења из члана 10. став 2. Уговора, које се односи на опорезивање дивиденди)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01396/2015-04 од 19.1.2016. год.)

Како се наводи, физичко лице (држављанин Италије) је члан и директор резидентног правног лица.

Физичко лице има пријављен боравак у Републици Србији, а поседује и решење о издавању радне дозволе за запошљавање.

Лице поседује потврду о резидентности Италије (издату на италијанском обрасцу), као и оверени превод потврде на српски језик (копија потврде приложена је уз захтев за мишљење), уз прецизирање да му је центар животних активности у Италији где живи са породицом (супругом и троје деце).

I. Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06 (испр.) 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13 (испр.), 108/13, 57/14, 68/14–др. закон, 5/15–усклађени дин. износи и 112/15, у даљем тексту: ЗПДГ) у члану 7. став 2. прописује да је резидент Републике, у смислу овог закона, физичко лице које:

1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или

2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Сходно члану 61. став 1. тачка 2) ЗПДГ, дивиденда и учешће у добити сматрају се приходом од капитала који се, сходно члану 64. став 1. ЗПДГ, опорезује пореском стопом од 15%.

Члан 107а став 1. ЗПДГ прописује да, код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента (у конкретном случају, дивиденди које остварује резидент Италије) исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Србија закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања (у конкретном случају, резидента Италије) и да је он стварни власник прихода (у конкретном случају, дивиденди).

Статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања, у смислу става 1. овог члана, нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом о резидентности у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација (члан 107а став 2. ЗПДГ).

II. Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 81/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14 и 112/15, у даљем тексту: ЗПППА) у члану 159а став 1. прописује да статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања нерезидент доказује потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице (у конкретном случају, Италије) чији је резидент и то на посебном обрасцу или овереном преводу потврде на обрасцу који прописује надлежни орган државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања (у конкретном случају, обрасцу Италије).

III. Између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Италијанске Републике закључен је Споразум о

избегавану двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/83, у даљем тексту: Споразум) који се примењује од првог јануара 1986. године.

Споразум производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Италије.

Министарство финансија напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, предвиђа да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

Споразум, у члану 1. (Лица на која се примењује Споразум) прописује да се Споразум примењује на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице.

Споразум, у члану 4. (Порески домицил – Резидентност, по данашњој терминологији) став 1. прописује да, у смислу овог споразума, израз „резидент државе уговорнице“ (у конкретном случају, резидент Италије) означава лице које у држави уговорници (у конкретном случају, у Италији), према закону те државе, подлеже опорезивању у тој држави по основу свог пребивалишта, боравишта, места управе или неког другог обележја сличне природе.

Ако је, према одредбама става 1. овог члана, физичко лице резидент обе државе уговорнице његов се статус одређује на следећи начин:

а) сматра се да је резидент државе у којој има стално место становања. Ако има стално место становања у обе државе, сматра се да је резидент државе са којом су његове личне и економске везе тешње (средиште животних интереса);

б) ако држава у којој оно има своје средиште животних интереса не може да се одреди или ако нема стално место становања ни у једној од њих, сматра се да је резидент државе у којој има уобичајено место становања;

ц) ако лице има уобичајено место становања у обе државе или нема ни у једној од њих, сматра се да је резидент државе чији је држављанин;

д) ако је лице држављанин обе државе или ни једне од њих, надлежни органи држава уговорница решиће питање споразумно.

Споразум, у члану 10. (Дивиденде) став 2. прописује да се дивиденде могу опорезивати и у држави уговорници чији је резидент друштво које плаћа дивиденде (у конкретном случају, у Републици Србији) сагласно законима те државе. Међутим, тако разрезан порез не може бити већи од 10 одсто од бруто износа дивиденди.

Имајући у виду наведено, Министарство финансија сматра да је, у конкретном случају, у формалноправном смислу (као и суштински – ово, на основу онога што је наведено у захтеву за мишљење) потврда о резидентности физичког лица у складу са претходно наведеним члановима ЗПДГ и ЗПППА.

Министарство напомиње да овакав став ни у ком случају не прејудуцира коначни (за потребе примене Уговора) резидентни статус односног физичког лица, о чему ће своје мишљење (на основу одговарајућих доказа – уколико такви постоје), такође, дати и надлежни органи Пореске управе, који су у позицији да такве доказе непосредно цене, у поступку контроле, у оквиру обављања послова из своје надлежности.

С тим у вези, уколико надлежни органи Пореске управе не оспоре да је, за потребе примене Уговора, односно физичко лице порески резидент Италије, наведено лице ће, приликом исплате дивиденди (уз доказ о стварном власништву – извод из Агенције за привредне регистре) имати право да буде опорезовано стопом пореза по одбитку од 10 одсто од бруто износа дивиденди, предвиђеној у члану 10. став 2. Уговора.

Уколико надлежни органи Републике Србије и Италије (сходно члану 4. став 2. под д) Уговора), не постигну сагласност око (за потребе примене Уговора) статуса резидентности односног физичког лица, то лице неће моћи да се позива на погодности предвиђене Уговором.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО

1. Да ли је приликом вођења пословних књига привредно друштво у обавези да користи рачуне (конта) прописане Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/14), односно да ли може објединити поједине рачуне (конта) и нпр. на истом рачуну евидентирати потраживања од купаца (без обзира да ли су у земљи или из иностранства), обавезе према добављачима (без обзира да ли су у земљи или из иностранства)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1511/2015-16 од 11.1.2016. год.)

Одредбама члана 7. став 1. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени,

уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

На основу члана 13. став 2. тачка 1) донет је Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/14, у даљем тексту: Правилник) који приликом вођења пословних књига примењују привредна друштва.

Одредбама члана 2. Правилника прописано је да правна лица и предузетници исказују стање и промене имовине, капитала и обавеза, расходе и приходе и утврђују резултате пословања према садржини појединих рачуна у Контном оквиру.

Чланом 3. став 1. Правилника утврђено је да се стање и промене имовине, капитала и обавеза, приходи и расходи и утврђивање резултата пословања евидентирају на основним (троцифреним) рачунима прописаним у Контном оквиру, а ови рачуни могу се додатно рашчлањивати, по потреби и у складу са одредбама овог правилника, на аналитичке рачуне.

Министарство финансија напомиње и да су привредна друштва у обавези да приликом састављања финансијских извештаја примењују Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/14 и 144/14) који је донет за потребе јединственог информисања и статистичке обраде за привредна друштва, задруге и предузетнике. Овим правилником је, између осталог, предвиђено посебно исказивање позиција које се односе на потраживања од купаца у земљи (АОП 0056 у Билансу стања) у односу на потраживања од купаца у

иностранству (АОП 0057 у Билансу стања), као и позиција које односе на обавезе према добављачима у земљи (АОП 0456 у Билансу стања) односно добављачима у иностранству (АОП 0457 у Билансу стања).

Имајући у виду наведено, мишљење Министарства финансија је да су привредна друштва у обавези да приликом вођења пословних књига примењују рачуне (конта) прописане Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике уз могућност додатног рашчлањавања основних (троцифрених) рачуна. За потребе састављања годишњих финансијских извештаја у складу са Законом, привредна друштва у обавези су да примењују Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, којим су детаљно уређени захтеви у погледу исказивања одређених позиција у финансијским извештајима привредних друштава.

Министарство финансија би желело, на крају, да укаже и да се претходно наведена обавеза за привредна друштва односи на састављање годишњих (статутарних) финансијских извештаја, које ова друштва достављају Агенцији за привредне регистре ради јавног објављивања.

Што се тиче начина извештавања на нивоу групе којој евентуално припада и предметна компанија, Министарство финансија сматра да нема сметњи да ово привредно друштво обједињава поједине рачуне (конта) у оквиру Контног оквира (нпр. на истом рачуну да евидентира потраживања од купаца без обзира да ли су у земљи или из иностранства), али искључиво за потребе таквог (интерног) извештавања,

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Шта се сматра пословним приходом правног лица које пружа услуге дистрибуције медијских садржаја?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1314/2015-16 од 29.12.2015. год.)

Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у својим финансијским извештајима правна лица (у конкретном случају, кабловски оператори) у обавези су да примењују одговарајуће одредбе Закона (чл. 20–22.),

у зависности од величине у коју су разврстана у смислу члана 6. овог закона (велика, средња, мала или микро правна лица).

Према подацима из предметног захтева, приход од претплате који остварују кабловски оператори представља приход који служи као основа за обрачун тарифе накнада које организације за колективну заштиту ауторских и сродних права у складу са одредбама Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09, 99/11 и 119/12) наплаћују од корисника за искоришћавање предмета заштите из њиховог репертоара. У захтеву је, такође, истакнуто да постоји проблем дефинисања пословног прихода који остварују кабловски оператори, јер организације за заштиту ауторских и сродних права као и Завод за интелектуалну својину тај приход дефинишу као производ између претплате и броја корисника. На крају, у предметном захтеву је наведено и да оператори у својим финансијским извештајима исказују само фактурисани приход (у оквиру Биланса успеха), а не приход који је базиран на основу укупног броја корисника претплате.

Овим путем Министарство финансија указује на примену МРС 18: *Приходи* којим је прописано да се приходом сматрају повећања економских користи током обрачунског периода у облику прилива или повећања средстава или смањења обавеза, која имају за резултат пораст капитала који не представља пораст по основу доприноса учесника у капиталу.

Уколико кабловски оператори примењују Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП), Министарство напомиње да су у оквиру Одељка 2: *Концептни и свеобухватни принципи*, као и Одељка 23: *Приходи*

дефинисани приходи и рачуноводствено обухватање прихода који настају од продаје робе, пружања услуга и др.

У складу са одредбама члана 30. став 1. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 118/13 и 95/14), пословне приходе чине приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга и други пословни приходи који су обрачунати у рачуноводственој исправи, независно од времена наплате.

Имајући у виду наведено, Министарство финансија је мишљења да у пословне приходе спадају пре свега приходи које правно лице остварује од продаје робе и производа, односно пружања услуга (у конкретном случају, услуга дистрибуције медијских садржаја), као и други приходи (нпр. од субвенција, дотација и сл.) који доводе до повећања економских користи током извештајног периода, а настају као резултат обављања делатности, тј. проистичу из редовних активности правног лица.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈАНУАРУ 2016 ГОДИНЕ

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о извештавању Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о организационим захтевима за пружање инвестиционих услуга и обављање инвестиционих активности и додатних услуга	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о давању дозволе за рад и условима за обављање делатности организатора тржишта	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о давању дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стицању звања и давању дозволе за обављање послова брокера, инвестиционог саветника и портфолио менаџера	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.
Одлука о допунама Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу	Сл. гласник РС, бр. 3 од 15. јануара 2016. год.

УПУТСТВА

Упутство о изменама и допунама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 15. јануара 2016. год.
---	--

ОСТАЛО

Усклађени динарски износи акциза из члана 9. став 1. тач. 1), 4) и б) и тачка 7) алинеја трећа, члана 9. став 5. тачка 1) подтач. (5) и (6), тачка 2), тачка 3) подтачка (3) и тач. 4), 5) и б), чл. 14. и 14а, члана 40а став 1. тачка 7) и члана 40г Закона о акцизама годишњим индексом потрошачких цена у 2015. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 25. јануара 2016. год.
Усклађени динарски износи акцизе из члана 40а став 1. тачка 8) Закона о акцизама годишњим индексом потрошачких цена у 2015. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 25. јануара 2016. год.
Усклађени динарски износи из члана 56б став 2. тачка 1) и став 3. Закона о порезу на додату вредност	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 25. јануара 2016. год.
Усклађени динарски износи из члана 13. став 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање годишњим индексом потрошачких цена у 2015. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 25. јануара 2016. год.
Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12) и 13), члана 15а ст. 2, 4. и 5, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), б) и 7), члана 21а став 2, члана 83. став 4. тачка 1) и члана 85. став 1. тачка 10) Закона о порезу на доходак грађана годишњим индексом потрошачких цена у 2015. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 25. јануара 2016. год.
Усклађени износи накнада из члана 32. став 3, члана 40. став 3, члана 45. став 1. тачка 4) и члана 54. став 3. Закона о дувану	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 25. јануара 2016. год.

Износ месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање за лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике Србије за 2016. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 29. јануара 2016. год.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 29. јануара 2016. год.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2016. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 29. јануара 2016. год.
Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2015. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 29. јануара 2016. год.
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2016. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 7 од 29. јануара 2016. год.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Горана Грозданић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132